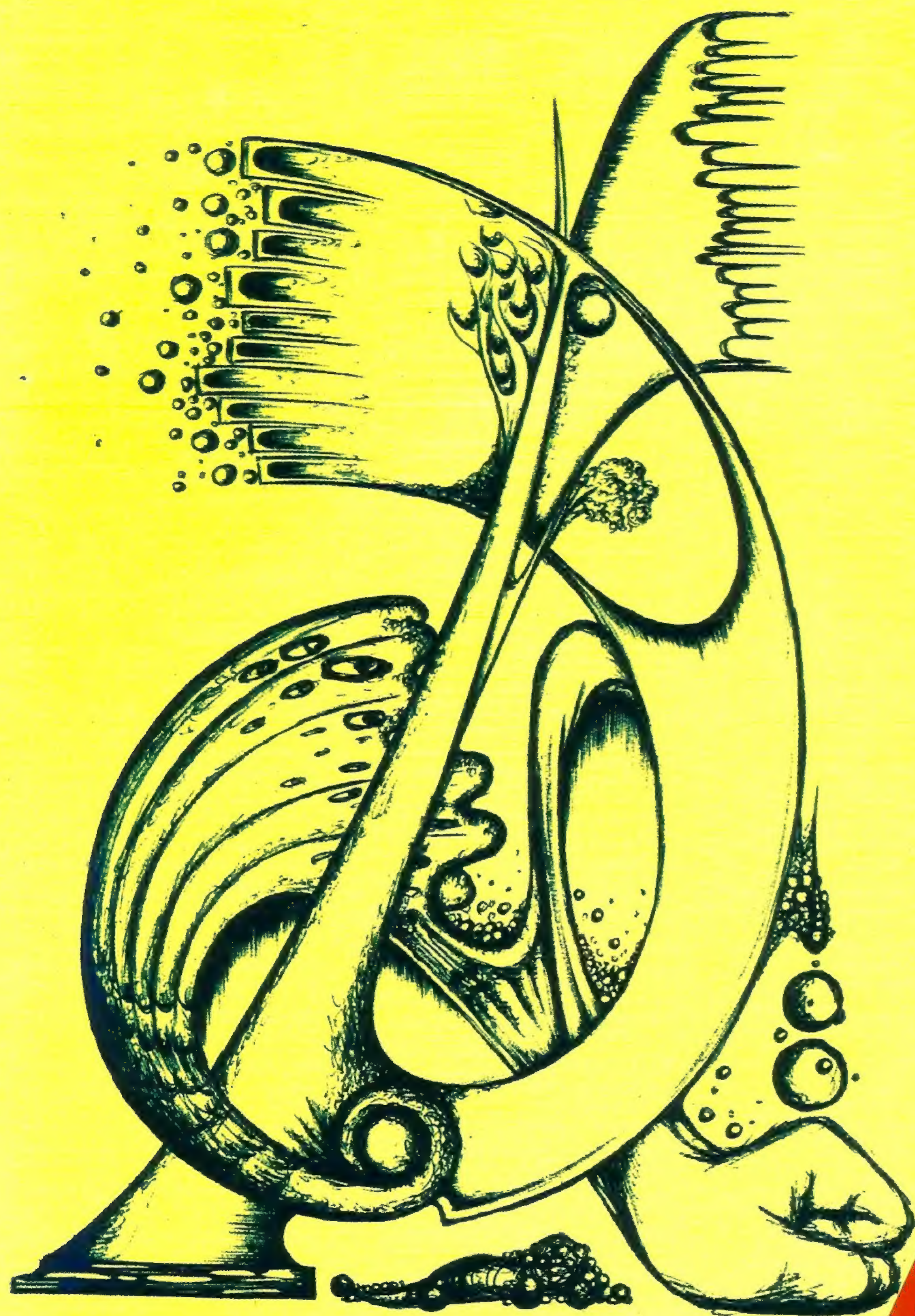

I.S.S.N. 1220 - 8620

anticipația

COLECȚIA POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

LUNA NEBUNĂ
*
EXPUNERI TEMPORALE

541

SOCIETATEA ȘTIINȚĂ & TEHNICĂ

SOCIETATEA
ŞTIINŢĂ & TEHNICĂ S.A.

Societate cu capital de stat, funcţionând sub egida Ministerului Cercetării şi Tehnologiei, înmatriculată în Registrul Comerţului cu nr. J 40/6775/1991

anticipaţia

Revistă lunară de literatură şi artă SF
editată de S.C. „ŞTIINŢĂ & TEHNICĂ" S.A.
Nr. 541
COMANDĂ DE STAT

SUMAR

Editorial

1 – Un proiect practic pentru mileniul IV
de Alexandru Mironov

Fragmente critice

4 – Autori români (V)
de Voicu Bugariu

Traduceri

15 – Luna Nebună
de Stanley G. Weinbaum

30 – Expuneri temporale
de Wilson Tucker

Lucrări româneşti

7 – Secretul emisferei
de Traian Bădulescu

10 – Ultima noastră şansă...
de Vlad-Romeo Frânghiu

12 – Călătorie...
de Emil Olteanu

13 – Dosarele X-Mas
de Ovidiu Vitan

Fiction şi Nonfiction

41– Civilizaţiile extraterestre...
de Dan D. Farcaş

Dicţionar SF

42– Dicţionar Sintetic...
de Cristian & Mihaela Ionescu

Hyde Park

46 – Scrisoare deschisă
de Cornel Robu

Director onorific
ALEXANDRU MIRONOV

Consiliul de administraţie
IOAN ALBESCU – director
NICOLAE NAUM
LILIANA STOENESCU

Director adjunct
CONSTANTIN PETRESCU

Director economic
CARMEN TEODORESCU

Lei 1500

Redactor literar
MIHAI-DAN PAVELESCU

Tehnoredactor
PAVEL D. CONSTANTIN

Coperta
DAVID FLORIAN cop. I
DAN D. FARCAŞ cop. IV

Difuzarea
CORNEL DANELIUC
MUGUREL NIŢULESCU

Tiparul: „INTERGRAPH" - tel. 220 49 35

Abonamentele se pot face la oficiile poştale, precum şi direct la redacţie.
Cititorii din străinătate se pot abona prin RODIPET S.A., PO BOX 33-57.
Fax: 004-1-312 94 32
Telex: 11995

Adresa: Piaţa Presei Libere nr. 1, Bucureşti, cod 79781
Tel: 222 58 33 sau 223 15 40 int. 1151
Fax: 222 84 94
BUCUREŞTI
ROMÂNIA

Un proiect practic pentru mileniul IV

Cu câţiva ani în urmă, la *WorldCon*-ul SF-iştilor de la Haga, am întâlnit câteva mii de lunatici de pe toate continentele, milionari şi desculţi, povestitori şi biologi, aeronauţi sau computerişti, iar printre aceste mii de răzvrătiţi (împotriva felului cum merge lumea) câţiva erau răzvrătiţi de tot. Între ei patru astronauţi, supăraţi tare pe NASA (am să vă vorbesc despre ei într-un articol ulterior) şi un biolog olandez absolut straniu, pe nume Bernie Peek, iubitor de animale, pe care îl scot din „insectar" pentru dumneavoastră şi asta fiindcă, într-un articol intitulat „Proiect pentru o vacă nouă" (publicat în fanzinul *SF Nexus*), Bernie al meu deplânge... posibilele ofense pe care, în cine ştie ce viitor îndepărtat, ingineria genetică le va aduce în numele superficienţei acestui animal blând şi iubit de om, vaca sau cuvântul trăznitului de Bernie Peek.

În termeni economici judecând, vaca nu este decât un sistem care transformă materia vegetală (inutilizabilă direct de către om) în materie de cea mai bună calitate şi grăsimi – îşi începe biologul SF-ist tirada. Dar: sistemul este ineficient!

Lucrurile trebuie să se schimbe categoric, afirmă el, în sensul unei utilizări mai directe a ingineriei genetice. Numai că aici se impune un punct cu totul nou prin care trebuie privită problema.

În primul rând, orice acţiune s-ar întreprinde asupra vacii, va trebui să ţinem seama de parametrul de bază, consumul curent de energie, pentru că ştim că vaca îşi obţine energia necesară din iarbă, care, la rândul ei, o obţine prin fotosinteză. Sistemul prezintă dezavantaje evidente, în sensul că energia iniţială, cea solară, se cheltuieşte, în cea mai mare parte, nu pentru a se obţine, ca să zic aşa, mai multă... vacă, ci mai multă iarbă. Şi atunci: de ce n-am incorpora fotosinteza direct în animal? Cum?

Ei bine, există o minusculă vietate, *Chlorhydra viridis*, care chiar asta face. Fiecare microscopică hidră se naşte purtând alge monocelulare în propriile celule, iar aceste alge se reproduc concomitent cu celulele hidrei şi, în acelaşi timp, prin fotosinteză produc zahăr. Instalăm, aşadar, aceste alge în corpul vacii – şi i-am rezolvat animalului problemele energetice!...

Din păcate, mai trebuie şi altceva pentru a convinge vaca să producă, nu numai energie, ci şi proteine. Asta pentru că vaca îşi obţine proteinele gata fabricate din iarba pe care o paşte. La rândul lor, vegetalele fabrică aceste proteine din azotul şi sulful anorganic absorbite din sol şi bioxidul de carbon „respirat" din aer. Să observăm însă că, din motive practice evidente, nu putem dota vacile cu rădăcini. Ne vom îndrepta atunci spre bacteriile fixatoare de sulf. Numai că ele trăiesc

numai în medii fără oxigen. Ce noroc însă că fiecare vacă are deja propriul ei fermentator, foarte eficient, ruminul: cum el nu mai este folosit pentru digestie, să-l punem să fixeze sulf! Aerul poluat al ţărilor industrializate conţine cantităţi uriaşe de compuşi ai sulfului, în consecinţă, vaca poate fi meşterită genetic pentru a paşte sulful din aer...

Din fericire, în aer se găseşte şi azot din belşug. Mai ştim că, de curând, au fost „construite" alge sintetice, fixatoare de azot. Le instalăm, în consecinţă, sub pielea vacii, pentru mai multă eficienţă vom rândui acolo straturi-straturi de alge, după modelul oceanului, în aşa fel încât celulele pielii să conţină formele de algă verde, foarte harnice, iar în ţesuturile mai adânci din corpul animalului conţinând, ca şi în apa mării, alge verzi, maronii, roşii, galbene.

Aici, o nouă problemă: suprafaţa corpului unei vaci este mică în comparaţie cu suprafaţa unei păşuni. Creşterea randamentului nu va surmonta această situaţie reală. Ar fi nevoie de lărgirea ariei pielii vacii, fără a mări masa animalului, poate cu ajutorul unor structuri plane întinse, cum sunt frunzele, de pildă – structuri apropiate de acestea există în natură, de exemplu la familia Chiroptera (liliacul). Cum nu pare practică (dar să nu excludem cu totul posibilitatea!) instalarea, în bravul animal, a unei noi centuri de pectorali, exterioară (deşi la unele broaşte se ajunge la aşa ceva, în cazul unor anumite infecţii), structurile actuale ale corpului vacii vor trebui modificate: prin tehnologii genetice, picioarele din faţă ale animalului vor fi transformate în aripi, de felul aripilor de liliac.

Bun, am rezolvat problema măririi suprafeţei de captare a razelor de soare, a azotului şi sulfului din aer, dar vaca noastră se va izbi de un obstacol foarte sever, cel al locomoţiei...

...Şi în acest caz o soluţie există.

Sistemul digestiv al vacii produce o mare cantitate de gaz. De fapt, ştim cu toţii că atunci când vacile se hrănesc cu leguminoase (lucernă, de pildă), presiunea gazului intern le poate fi fatală (se cunosc cazuri de vaci care au explodat, pur şi simplu!). Există, de altfel, chiar şi o tehnică chirurgicală prin care excesul de gaz poate fi eliminat, dar este o tehnică periculoasă şi neeconomică, fiindcă gazul eşapat (mai ales metan) poate exploda în mod spontan, incendiind paiele din staule, distrugând grajduri şi ferme. Motivul pentru care leguminoasele sunt periculoase îl constituie prezenţa în ele, din belşug, a azotului. Excesul de azot determină bacteriile din rumenul vacii să producă un surplus de metan. Iar faptul că am creat simbioza vacă-bacterii fixatoare de azot ne măreşte şi mai mult producţia de metan.

Acest metan mai înseamnă şi altceva: o pierdere serioasă a carbonului de care, cum ştim, este nevoie la fabricarea proteinelor. Din nou bacteriile – unele bacterii (Pseudomonas constituie un exemplu în acest sens) fabrică nu metan, ci hidrogen, ca produs al respiraţiei anaerobe. Şi atunci: implementând celule producătoare de hidrogen în rumenul vacii, vom rezolva nu numai această problemă a pericolului de incendiu datorat excesului de metan, ci şi problema mobilităţii animalului.

Mă explic: o băşică umplută cu hidrogenul colectat din rumenul vacii va ridica animalul, rupând lanţurile care îl ţin, de milenii, legat de pământ! Aripile „fotosintetice" se vor adăuga şi ele la energia de care este nevoie pentru zbor şi animalul se va deplasa, fără muşchi suplimentari şi fără transformarea exagerată a scheletului. Dotate cu băşici de zbor bine concepute, vacile vor hălădui ziua în cer, undeva, deasupra plafonului de nori, pentru a realiza optim fotosinteza, iar noaptea, combinarea efectului de răcire a hidrogenului cu îngreunarea ugerelor, va readuce animalele la sol, pentru muls.

Nu vor fi, probabil, necesare lumini de semnalizare – dar nici nu ar fi greu de obţinut, din punct de vedere al biologiei. Există, ştim cu toţii, bacterii care prin conversie chimică produc lumină, într-o gamă de culori (în unele organisme au şi fost, de altfel, introduse gene pentru proteine producătoare de lumină – luciferază – în scopuri de cercetare ştiinţifică. Nu ne va fi greu, deci, să facem vaca să

emită lumină roşie în momentul când începe să cârmească spre dreapta şi, să zicem, o lumină verde pentru celălalt sens.

Pe timp de ceaţă, controlul zborului va fi mai greu, desigur, dar s-ar putea folosi o frecvenţă de radar ultrasonic, (brevetată după lilieci): credem însă că masa mai mare a vacii (faţă de liliac) ne va impune frecvenţe mai joase – ceea ce va împieta asupra sesizării corecte, de către animalul zburător, a direcţiei exacte de zbor. Şi aici există însă o soluţie, chiar una simplă: dotarea vacilor cu claxoane.

Căci folosirea unor girofaruri ultra-luminoase, de genul celor cu care sunt dotate aeronavele, nu ar merge aici, instalarea pe vaci a unor organe „electrice" de felul celor existente la ţiparul electric sau la unii peşti (speciile Electrophorus şi Torpedo) ar duce la situaţia ca, curentul electric obţinut să fie finalizat prin tuburi pulsative cu xenon, purtate, eventual, de zburătoare între coarne sau în vârful cozii. La acest nivel de tehnologie n-ar fi însă de dorit să se ajungă, mai ales dacă se va reuşi realizarea unui sistem de lumini pur biologic. Ca urmare a procesului de fotosinteză şi a metabolismului pe bază de hidorgen, vaca noastră va avea surplus de energie. Ea va produce oxigen prin fotosinteză şi hidrogen prin fermentare. Să ne amintim acum că unul dintre cele mai reuşite siteme de alimentare a rachetelor foloseşte exact aceste două gaze, oxigen şi hidrogen. De ce n-am folosi şi noi, la animalele noastre, rachete pe bază de oxigen şi hidrogen, ca un auxiliar de propulsie, dar ca şi pentru luminile de poziţie? Oricum, celulele de oxigen şi hidrogen produc ele însele electricitate.

Mai puţin clare mi se par problemele de logistică relativ la controlul turmelor. Băşicile cu gaz pentru zbor vor fi destul de mari, ceea ce va îngreuna ancorarea animalelor. Vacile vor fi capabile de zbor controlat, ceea ce înseamnă că turmele pot fi păstorite de câini ciobăneşti adecvaţi. Un astfel de câine va trebui să zboare pe distanţe lungi, la mare altitudine – poate că un albatros prelucrat genetic ar putea juca rolul de câine-albatros păstor.

Sigur că am putea lua în consideraţie şi abandonarea turmelor, în stabulaţie liberă. În acest caz vacile ar urma să fie lansate într-o singură turmă uriaşă, ce s-ar deplasa, suflată de curenţii de aer din partea înaltă a atmosferei. O parte a traseului acestei superturme se va afla deasupra apei, deci va trebui să construim insule plutitoare, pe care vacile să coboare, în fiecare seară, pentru muls, şi de unde să fie relansate în ziua următoare. Este de la sine înţeles că proprietarii vor avea dificultăţi insurmontabile chiar în a-şi recunoaşte vitele personale – dar acestea sunt deja probleme socio-economice şi politice, care nu mai ţin de competenţa noastră, de aceea Bernie Peck al nostru a decis să le ignore. În schimb, s-a arătat îngrijorat de unele aspecte ce ţin de estetică. Carnea de vită aflată imediat sub piele va fi verde ca iarba, din pricina clorofilei. Mai în adânc ţesutul va trece de la maro la galben, apoi la roşu. Or, din păcate, aceasta poate să însemne sfârşitul biftecului clasic. Şi aici există însă o parte pozitivă, deoarece va da de lucru atât bucătarilor cu imaginaţie, cât şi specialiştilor în marketing dăruiţi cu spirit de aventură.

Dacă aceste tehnologii se vor dovedi aplicabile la vaci, ele vor putea fi extinse şi la alte animale domestice, hotărăşte Bernie. Căci, într-adevăr, pentru a elibera Pământul de povara fermelor de animale şi a-l reda activităţilor distractive – terenuri de golf, fotbal etc. – am putea regândi şi reproiecta mai toate animalele aflate acum pe lângă casa omului. Imaginaţi-vă, aşadar, cai înaripaţi, oi aeriene... iar într-o zi, cine ştie, poate că şi porcii vor zbura..., visează Bernie Peck.

Articolul se încheie aici, iar redactorii fanzinului *SF-Nexus* ne asigură că, în numerele următoare, materialele ce vor fi publicate n-or să mai fie chiar atât de seci...

ALEXANDRU MIRONOV

VOICU BUGARIU

AUTORI ROMÂNI (V)

Bogdan Ficeac este actualmente un jurnalist cunoscut mai ales datorită editorialelor sale virulente din cotidianul „România Liberă". Înainte de decembrie 1989, el făcea parte dintre tinerii prozatori promiţători. Pasiunea lui pentru literatura ce foloseşte modalităţi şi motive SF s-a concretizat editorial cu o întârziere surprinzătoare. Este vorba despre romanul *Oameni de rezervă*, S.C. „Ştiinţă & Tehnică" S.A., Bucureşti, 1994.

Romanul lui Bogdan Ficeac pare a fi fost scris înainte de decembrie 1989. În sprijinul acestei ipoteze există câteva argumente. Mai întâi, maniera oarecum moralistă de a concepe conflictul. Pornind de la motivul clonării, autorul imaginează un personaj justiţiar, oferind astfel întregii cărţi turnura unei pledoarii umaniste. Ideologia comunistă a transformat conceptul de umanism în ceva aproape indecent (cum interesant argumentează Cornel Robu în prefaţa antologiei sale *Twelve*). Drept urmare, romanul lui Bogdan Ficeac se citeşte astăzi cu oarecare mefienţă. Criticarea autorului pentru tratarea „comunistă" a unui motiv SF ar fi totuşi nejustificată. Obiectiv vorbind, *Oameni de rezervă* este o carte onorabilă şi promiţătoare, chiar dacă, într-adevăr, tezismul ei este întrucâtva deranjant.

Bogdan Ficeac imaginează o lume unde oamenii pot fi multiplicaţi prin clonare. Doar cei foarte bogaţi îşi pot permite să plătească respectiva operaţie genetică. Când unul dintre ei se îmbolnăveşte, de la una dintre sosiile sale se prelevă organul necesar şi se realizează o grefă. Identitatea dintre original şi copie asigură absenţa oricărei reacţii de respingere, atingându-se astfel idealul grefelor perfecte. Conflictul începe atunci când în citadela abominabilelor multiplicări ajunge fiul celui care a conceput şi conduce întreaga operaţiune. El nu ţine cont de faptul că sosiile sortite sacrificării nu sunt conştiente de ceea ce se petrece cu ele. Asta fiindcă sunt menţinute în stare de anabioză. Tânărul începe să trăiască o dramă interioară. El se alătură unei mişcări opoziţioniste şi devine unul dintre complotiştii care visează eliberarea clonelor. În cele din urmă, prin jocul întâmplării, inima lui ajunge s-o înlocuiască pe aceea a insensibilului şi omnipotentului său ascendent. Fiul îşi pedepseşte astfel tatăl, sacrificându-se. Magnatul, refăcut sub raport somatic, dar moralmente compromis, ba chiar culpabil juridic, este arestat.

Nucleul speculativ al romanului este interesant şi viabil. El a fost ilustrat în numeroase cărţi de gen. Dilema dacă un artefact conştient de sine – electronic sau biologic – este sau nu om conţine o tensiune inepuizabilă. Bogdan Ficeac o dezvoltă în chip meritoriu. Monologul personajului principal, în care regăsim derivate ale tradiţionalelor imputări adresate de un fiu prea afectiv unui tată prea raţional, este antrenant. Nici construcţia epică nu este lipsită de ingeniozitate, în ciuda unor comportamente uşor neverosimile, cerute de necesităţile tezei de ansamblu. Cartea se citeşte cu plăcere şi nu putem decât să regretăm faptul că Bogdan Ficeac pare pierdut pentru literatura de gen.

Editura RAO şi conceptul de literatură SF

În anul 1995 am avut prilejul să colaborez vreme de câteva luni cu Editura RAO. Atunci am obţinut o impecabilă traducere, editată de curând: Lino Aldani, *Crucea de gheaţă*, Editura Fahrenheit. Versiunea românească este semnată de Doina Opriţă.

Romanul, o operă de senectute, are o profunzime ieşită din comun. El pune în discuţie unul dintre conceptele-cheie ale multor biserici şi secte religioase: convertirea. Practic, citim o rafinată diatribă anti-catolică, condusă la un nivel de subtilitate inaccesibil autorilor obişnuiţi. Misionarismul este privit de obicei în latura sa eroică, iar misionarul este văzut ca un ins capabil să-şi depăşească limitele umane cu ajutorul credinţei. De această dată, misionarul este un ins destul de paradoxal, reacţiile sale fiind neobişnuite. Comportamentul său este stimulat de mediul exotic, dar şi de felul său special de a fi. Ideea lui Lino Aldani de a face din părintele Francisco un şahist foarte bun este strălucită. În paralel cu lupta psihologică surdă ce se desfăşoară între misionar şi băştinaşii primitivi ai unei planete îndepărtate, are loc în îndelungată confruntare şahistă. Misionarul îl învaţă jocul pe discipolul său şi sfârşeşte prin a fi învins de acesta.

Înfruntarea şahistă dintre cei doi nu este doar o metaforă a luptei dintre două culturi. Şahul, în ciuda aparenţelor, este o artă marţială, caracteristicile jucătorilor evoluaţi fiind inteligenţa, agresivitatea şi stăpânirea de sine. Învăţând să joace şah atât de bine, părintele Francisco păcătuieşte în mod profund şi subtil, fiindcă încalcă legea milei creştine. Şahul de mare performanţă şi creştinismul sunt incompatibile, sugerează Aldani. Asta şi fiindcă starea de graţie a credinţei este tot ce poate fi mai diferit de încordarea diabolică presupusă de lupta şahistă. Privind astfel lucrurile, constatăm că Lino Aldani nu atacă în mod univoc ideea de convertire, ci îi sugerează cititorului ideea că părintele Francisco ar putea fi un slujitor al diavolului.

Cât priveşte legătura dintre Editura RAO şi conceptul de literatură SF, lucrurile stau în felul următor. Printre amuzantele controverse din timpul colaborării mele s-a aflat şi una referitoare la coperta unei colecţii SF. În vederea lansării unei asemenea colecţii, mi s-a arătat o machetă de copertă-standard. Aceasta se baza pe accentuarea exagerată a siglei SF. Partea de sus a machetei conţinea iniţialele SF, repetate pe întreaga lăţime a paginii şi având cel puţin un centimetru înălţime. O asemenea manieră de a concepe colecţia, am obiectat, îi va îndepărta pe toţi non-fanaticii SF şi va restrânge vânzarea cărţii. Oportună ar fi găsirea unei sigle mai cuprinzătoare, capabilă să includă şi cărţi din categorii conexe, cum ar fi *Fantasy* şi *Horror*. În plus, am continuat, s-ar produce o aliniere oportună la tendinţa actuală de a privi literatura imaginarului drept o entitate proteică, ce refuză parcelările.

Atunci, în primăvara lui 1995, pledoaria mea n-a avut succes. Acum, însă, constat că, în cele din urmă, Editura Fahrenheit, ce face parte din Grupul Editorial RAO, mi-a dat dreptate. Obsesiva siglă SF s-a transformat într-un semn mai incert, dar elastic, iar apartenenţa cărţii lui Lino Aldani la literatura ce foloseşte modalităţi şi motive SF este indicată printr-o inscripţie foarte discretă.

Acest semn de înţelepciune editorială are şi o semnificaţie teoretică. După cum cititorii prezentei rubrici au putut să observe, am renunţat la sintagma „literatura SF", înlocuind-o prin „literatura ce foloseşte modalităţi şi motive SF". De ce? Fiindcă astăzi „literatura SF" este un concept cu o semnificaţie mai degrabă istorică, devenit inoperant şi lipsit de suficientă acoperire în realitatea actuală a literaturii şi a lecturii. Puriştii încearcă, cu o anume disperare, să argumenteze că între *SF, Fantasy, Horror* există bariere de netrecut. Pledoariile lor sună din ce în ce mai neconvingător.

Un ultim cuvânt despre această frumoasă carte, a cărei copertă este realmente foarte reuşită. Acum aproape doi ani, când polemizam cu editorii de la RAO, am afirmat, în mod costisitor, că a boteza o editură cu numele de „Fahrenheit" este o tâmpenie. Ei bine, nu! M-am înşelat. *Editura Fahrenheit* „dă bine", iar sigla ei este sugestivă.

Carl Sagan şi fenomenul SF

Într-o carte din 1977, cunoscutul Carl Sagan se referă, indirect, la fenomenul SF. Cartea a apărut la noi, pare-se recent, sub titlul *Balaurii*

Raiului. Consideraţii asupra evoluţiei inteligenţei umane, versiunea românească: Anca Boldur, Editura Elit. În spiritul unui recent obicei românesc, nu există informaţii cu privire la anul de apariţie al cărţii şi la localitatea unde activează editura.

În contextul de faţă, interesează părerea lui Carl Sagan în legătură cu „reînvierea interesului pentru doctrinele obscure, neînsemnate, al căror caracter eronat poate fi uşor demonstrat – şi care, dacă ar fi adevărate, ar contura un univers poate mai interesant, dar dacă sunt false demonstrează doar superficialitate intelectuală, o lipsă de chibzuinţă şi risipirea energiilor într-o direcţie nu foarte promiţătoare pentru supravieţuirea noastră": Mai departe, Carl Sagan înşiră doctrinele care i se par discutabile, incluzând astrologia, ozenistica, paleoastronautica, scientologia, studiul efectului de piramidă, devinaţiile de tot felul şi în general preocupările pentru domeniile paranormalului. Deşi acceptă posibilitatea că doctrinele incriminate ar putea avea un „sâmbure de adevăr", Sagan reprobă „lipsa unei rigori intelectuale, a unui anume scepticism, şi nevoia de a înlocui experimentele cu dorinţe".

Mutatis mutandis, preferinţa pentru rigoare a cunoscutului popularizator ştiinţific aminteşte foarte bine de intoleranţa unora faţă de introducerea în literatură a unor motive de tip *soft SF*. Dintre argumentaţiile apărute la noi, cea mai coerentă a fost cea semnată de Cornel Robu şi discutată într-unul dintre articolele rubricii de faţă. Lucrurile par a merge, însă, exact în direcţia inversă. De altfel, poate că însuşi Carl Sagan şi-a schimbat între timp opiniile. Diversele abordări de tip *New Age* nu s-au dovedit lipsite de interes pentru progresul cunoaşterii umane. Cât priveşte literatura care apelează la modalităţi şi motive de tip SF, lucrurile nu stau altfel. Numeroase cărţi cu totul remarcabile părăsesc domeniul rigorii ştiinţifice şi logice, alunecând, cu excelente rezultate artistice, înspre ţinuturile visului şi ale imaginarului lipsit de temei ştiinţific. Această „mixare", tot mai vizibilă în actualitate, a şubrezit mult conceptul de literatură SF. Nu întâmplător, numeroşi comentatori folosesc tot mai des sintagma „literatura imaginarului", înglobând în respectivul cocept şi textele realizate prin apelul la modalităţi şi motive SF.

Hyde Park

Sunt naşul rubricii *Hyde Park* din *Anticipaţia*. Am botezat-o aşa, căutând să sugerez ideea că democraţia discursului poate fi lărgită aproape nelimitat. În Hyde Park oricine poate să se urce pe o bancă şi să cuvânteze. Probabil că unii oratori sunt nişte oameni cumsecade, dornici să se exprime în public. Alţii sunt, presupun, nişte maniaci inofensivi. Ei acuză nevinovata fugă de idei sau mai degrabă simpatica logoree. Există, însă, cu siguranţă, şi o categorie mai deosebită. Ea este ilustrată de nebunul retranşat în domeniul cuvintelor, de omul semidoct şi insolent, venit acolo pentru a-şi vărsa veninul şi neputinţa. Tradiţia cere ca el să fie lăsat în pace. Nici-un poliţist nu se va apropia de el, nici-un tandem de infirmieri spătoşi nu-l va înghesui în duba ospiciului, nici-unul dintre cei calomniaţi nu-i va trage un picior în cur. Tradiţia îi acordă impunitate. Este intangibil. Trebuie ascultat şi-atât.

Românii, în umorul lor nesfârşit, au inventat ceva asemănător: nebunul cu acte. Uneori, unul începe să deraieze. Nu cunoaşte regulile cuvântului publicat, fiindcă este semidoct şi cam ţoapă. Te agresează verbal şi scrie minciuni despre tine. Vrei să ripostezi. Întotdeauna se găseşte cineva să-ţi spună: E nebun cu acte! Înghite şi dumneata, ce Dumnezeu! Nu înţelegi că este nebun cu acte? Te retragi descumpănit: Aha! Are acte. Atunci se schimbă socoteala.

O situaţie interesantă intervine atunci când nebunul cu acte învaţă să-şi administreze sminteala. El începe să profite până la nesimţire de răbdarea puţintel masochistă a semenilor săi. Îşi permite nişte măgării sfruntate, iar ceilalţi, paralizaţi (Are acte!), se lasă călcaţi în picioare.

În asemenea situaţii, aproape îmi vine să cred că românilor – vorba eseistului – le cam place să-şi bată joc de ei înşişi.

Existenţa unui „sindrom Hyde Park" mi-a fost sugerată de articolul „cunoscutului scriitor" Mihail Grămescu, apărut în *Anticipaţia*, nr. 539.

– Domnule preşedinte, nu ştiu ce naiba s-a întâmplat, dar ni s-au întrerupt absolut toate legăturile cu Europa!

– Cel?...

Preşedintele, un om respectabil, având aproape şaizeci de ani, nu reuşi să articuleze decât o exclamaţie slabă, apoi se prăbuşi în fotoliu, mai mult decât palid.

– Situaţia pare a fi destul de gravă. Ne miră faptul că nu mai recepţionăm nici un post de radio sau de televiziune, din Europa cât şi din Asia, Africa şi Australia. Toate legăturile sunt blocate şi nu găsim nici o explicaţie.

– Telefonul...

Preşedintele se îndreptă spre telefonul nu mai puţin roşu ca altădată. Dar, nici un rezultat, căci nu obţinu apelul mult dorit. Era primul preşedinte negru al Statelor Unite şi se

TRAIAN BĂDULESCU

SECRETUL EMISFEREI

pare că debuta, de asemenea, sub auspicii foarte negre. Îi scăpă o înjurătură printre dinţi, ceva cuminte, gen „Fuck", care îi surprinse totuşi interlocutorul. Avea în faţă un preşedinte, de bună seamă, extrem de nervos.

– Ruşii... Sigur e mâna lor. Când mă gândesc că, asemenea predecesorilor mei Reagan, Bush, Clinton, am încercat să strâng legăturile cu viperele astea de taiga... A început aerianul ăla Gorbaciov, urmat de beţivul de Elţîn... Iar acum? Acum, noul lor preşedinte, mareşalul, a reuşit să obţină de la noi încrederea totală... Ceea ce râvneau de foarte mult timp. Inadmisibil, poate că ei pun la cale acum un nou Război amondial şi noi stăm ca idioţii, cu braţele încrucişate... Asemeni unor dobitoci notorii, parcă nu am fi prima putere a lumii.

În plus, domnule preşedinte, completă interlocutorul ca şi cum ar fi omis vorbele superiorului său, n-a fost depistată nici o ameninţare inamică, nici măcar acolo, o rachetă de speriat puştii care se uită pe „Cartoon" toată ziua. Radarele noastre nu au depistat nici o mişcare suspectă. Dar, ce e mai grav... Toţi spionii noştri, dar absolut toţi, au fost anihilaţi... Nu putem să-i contactăm pe nici o cale, deşi aveau emiţătoare plasate în măsele. Parcă s-ar fi dezintegrat...

– Te pomeneşti că toată emisfera estică a Pământului este acum a lor. Nu-ţi dai seama, am pierdut Europa de Est, am pierdut Israelul...

– Emisfera estică... Al naibii de ciudat, domnule preşedinte. Nu reuşim să luăm legătura cu nici un obiectiv din emisfera estică. Dar în afara ei totul este O.K. Avem două posibilităţi. Prima – toată partea estică a Pământului se află sub dominaţia unei puteri teroriste, primii suspecţi fiind ruşii, deşi nici chinezii sau arabii nu pot fi excluşi. Arabii, mai ales cei din Uniunea Islamică Iraniano-Irakiană, sunt de-a dreptul periculoşi... Câte bombardamente au primit de

la noi, au suferit o mutaţie, devenind acum aproape imuni. Nemţii, japonezii şi evreii ar urma pe lista suspecţilor, dar ei domină deja economic şi nu cred că i-ar mai satisface cu ceva un imperiu teritorial. Toate cele trei naţii au experienţa unor războaie crude, care şi-au lăsat o puternică amprentă asupra lor... Dar, ar mai fi o posibilitate, şi zic Doamne fereşte!... S-ar părea că jumătate din planeta noastră e moartă, a suferit un cataclism sau naiba mai ştie ce. Dar nu a fost depistată nici urmă de radiaţie. Dimpotrivă, dinspre răsărit, aerul este mai pur ca niciodată. Altă ciudăţenie – nu am putut întreprinde nici observaţii din spaţiul cosmic. Sateliţii noştri au fost anihilaţi, nemaifiind recepţionaţi de nici un radar. V-am spus, asistăm la ceva de-a dreptul fantastic...

Preşedintele ascultase atent monologul subordonatului său. Rămase câteva clipe nemişcat, încercând să ia o hotărâre cât mai chibzuită.

– Mda... Trebuie să trimitem un echipaj în Europa. Câţiva oameni curajoşi, conştienţi că-şi riscă viaţa.

– Am o obiecţie. În Europa ar întâmpina pericole mult prea mari. Poate că ruşii deţin deja partea estică a Atlanticului. Zic că este preferabil arhipelagul nipon.

– Japonia?... Crezi că mai există ca stat independent, cu ruşii lângă ei?

– În mod sigur. Să nu uităm că japonezii, maimuţele astea galbene, care cândva ne-au făcut atâtea probleme, sunt mai numeroşi decât ruşii. În plus, încă mai au în ei acea doză de fanatism necesară victoriei în situaţii aparent defavorabile lor. Şi-ar da viaţa până la unul pentru a-şi apăra ţara, nu ar supravieţui sub ocupaţie străină.

– Atunci, in calitate de şef al Pentagonului, te vei ocupa de formarea echipei sau mai bine zis a comando-ului care va fi trimis în Japonia.

– Am înţeles, domnule preşedinte!

– Succes! Şi... nu uita să le transmiţi un călduros „Koniciua" din partea mea.

Locotenentul Stanley era nerăbdător; punctul terminus se apropia din clipă în clipă. Nu avea decât 23 de ani şi gustul aventurii pulsa în el. Dar în primul rând trebuia să-şi servească patria. Era de şapte ani în Armata S.U.A., fiind conştient că ţara lui rămăsese în acel moment

Desen de Titus Udrea

singurul bastion al democraţiei şi unica şansă de supravieţuire a Pământului.

– Ne apropiem, suntem la mai puţin de cincizeci de mile de insula Honshu.

Aspectul crepuscular al Oceanului Pacific era fascinant. O ceaţă roşiatică înconjura avionul. Soarele gigantic căuta să se ascundă dincolo de misteriosul, sacrul şi eternul arhipelag nipon. Marea avea nuanţe de roşu, galben şi violet, totul părea ca scos dintr-un tablou sau dintr-o veche legendă japoneză.

Traversaseră Oceanul Pacific şi sperau într-o rezolvare cât mai pacifică a situaţiei. Acum, se apropia momentul adevărului. Pământul se întindea sub ei ca o pată neagră. Rând pe rând, Stanley şi ceilalţi membri ai echipajului îşi făcură cruce, şi îşi dădură apoi drumul din carlinga avionului, plutind deasupra abisului.

– Hajime!

Americanii fuseseră luaţi prin surprindere. Erau înconjuraţi de foarte mulţi mongoloizi, îmbrăcaţi în costume de... samurai. Totul avea mirosul unei farse enorme. La rândul lor, japonezii aveau priviri mirate, chiar speriate, uitându-se la ei ca la nişte creaturi venite de pe altă planetă.

– Fiţi paşnici! ordonă Stanley. Thomas, tu ştii japoneza, încearcă să le explici ce vrem de la ei.

Thomas schimbă câteva cuvinte într-o limbă lătrată, de neînţeles pentru ceilalţi.

– Locotenente Stanley... Le-am spus să ne conducă în Tokyo, să vorbim cu reprezentanţii ai guvernului. Dar ei nu ştiu ce înseamnă Tokyo, şi nici guvern...

Thomas îşi mai încercă o dată norocul, şi unul dintre samurai, probabil şeful, îi răspunse într-un târziu.

– Ciudat. Au un acent arhaic. Le-am spus că avem gânduri paşnice... Ei nu vor altceva decât să ne prezinte shogunului ca nişte simple curiozităţi... Dom' locotenent, credeţi-mă, de data asta nu am mai băut nimic... Ei vor să ne conducă la Edo!

– Shogun, Edo... Bine, dar aşa se numea capitala Japoniei până in timpul erei Meiji, deci până în 1867! Imposibil, Japonia nu mai are shogun de peste o sută cincizeci de ani! E ceva putred în Danemarca... Sau, în sfârşit, în Japonia...

Preşedintele S.U.A. rămăsese perplex. Trecuse o săptămână şi echipa se întorsese, ce-i drept, teafără.

– Imposibil ce-mi aud urechile! Acest locotenent Stanley, pe care l-ai trimis, era sigur un om de încredere?...

– Garantez. Îmi pun cuvântul de onoare în joc, domnule preşedinte. În plus, oamenii mei au reuşit să ajungă în Rusia şi vă transmit salutări din partea Ţarului, Măria sa Ivan al III-lea cel Mare.

– Ţar!!!... deci aveam o intuiţie bună, au refăcut imperiul, ticăloşii...

– Nu, domnule preşedinte, aţi înţeles greşit. Ţarul Ivan a domnit în secolul al cincisprezecelea.

Preşedintele rămase perplex. Acum începea să înţeleagă.

– Vrei să spui că într-adevăr, emisfera estică a suferit un decalaj temporal? Tot ce se află acolo aparţine secolului cincisprezece?

– Se pare că da...

Insula San Salvador. Preşedintele îşi alesese această mică oază pentru a-şi petrece un scurt concediu de Câteva zile. Apoi, urma să conducă personal o delegaţie în emisfera estică, pentru a cerceta cu proprii echi vestigiile trecutului.

Stătea întins pe plajă şi medita. Dacă nu ar fi avut în spate câteva hoteluri ultramoderne, s-ar fi crezut pierdut undeva, departe, în trecutul aflat acum la câteva mii de mile distanţă. Privea spre Atlantic, spre Europa cea bătrână dar întinerită între timp. Observă în depărtare câteva puncte. Probabil, bărci de pescari. Dar, punctele se apropiau din ce în ce mai mult şi nu păreau a fi bărci. Puţin timp după aceea, se distingea şi numărul lor: trei. Erau totuşi prea mici pentru a fi vapoare... Imposibil, trei corăbii medievale.

Preşedintele se gândi „În ce an îmi spunea şeful Pentagonului că se află emisfera estică... Da, mi-am amintit!!!... 1492".

Ultima Noastră șansă: Ecotropia

VLAD-ROMEO FRÂNGHIU

„Şi Hăituitorii-de-Treflă ne căinară:
«Fiţi bineveniţi, voi, cei, care,
cu sufletele-n portmonee, ne-aţi adus Pieirea,
Sila* şi Speranţa». «Speranţa că Sila
ne va aduce Pieirea...» murmurară ei,
însă doar în sinea lor..."

(*„Apocrifele Neînduplecaţilor"*, vol. 342,
cap. 154, pag. 3830-3831 şi următoarele)

Tricefalul imperiu *Menna* este în culmea gloriei; o glorie ce pare eternă.

Spuma trupelor de şoc, alcătuită, în principal, din *hierosavanţi – informatologi, polifilozofi, neofizicieni, ultramanageri, nexialişti, bioesteticieni, hiperchimişti, empatocraţi, psihanalişti, cronomanţi, gerontologi, arhiclerici parapsihologi, neeuclidoticieni* – şi câţiva pifani bine instruiţi, conduse de mercenari de elită – bancheri rasaţi şi negustori vicleni, recrutaţi de prin cele mai rău famate bănci şi bazare ale norului galactic – recuceresc – de astă dată pe cale paşnică – războinica planetă *Kallgun-Andross* şi iau, sub înaltă protecţie *menna-imperială*, locuitorii ei şi bunurile acestora, despărţindu-i astfel, pe unii, de alţii.

Întreprinderea se dovedeşte pe deplin rentabilă şi deloc regretabilă, cu atât mai mult, cu cât adâncurile planetei ascund cel mai bogat zăcământ de *cronolit*, cunoscut în *Eternul Sondabil*; *kallgunezii* castelor vrăjitoreşti nu mai sunt ce-au fost, iar *Hăituitorii-de-Treflă* sunt doar nişte palide jeguri ale războinicilor temuţi, odinioară, de-ntreaga galaxie...

La suprafaţă este iarnă, în adâncuri „larmă", *psihorizomii* sunt deja o raritate, iar băştinaşii – atâţia câţi au mai supravieţuit – „se frig" unii pe alţii.

Faţă-de-Plasmă – liderul spiritual a ceea ce a mai rămas din sufletele ce populau cândva *Kallgun-Andros* – orchestrează ultima vânătoare a celor de pe urmă epigoni ai *Hăituitorilor-de-Treflă* prin labirintul solariilor cronomatoase. Cu multă trudă şi cu şi mai mult noroc, descoperă, în sfârşit, câţiva *cronopitheci* ofiliţi.

Cu un amestec de tandreţe şi bestialitate, savant dozate, vânătorii îi măcelăresc pe bieţii *crono*, transformându-i în „pastă de *cronoblast*", un gel puturos, cronoinstabil şi psihoinflamabil, din care *Maşterele-de-Treflă* vor ţese *wampum*-ul vrăjit, al *Maicii ADN Cronorii*, destinat a reamorsa *BioMaster*-ul.

Pentru fiecare *genotip* transhumat, *Cronogâzii de Rit Psihedelic* scandează cu pioşenie – conform tradiţiei – *Mesa Iertării Desăvârşite* – şi îl mint – tot după datină – pe *Grandiosul Rizom Cronomun*, promiţându-i solemn, că nu vor mai risipi nici un *genom*.

—X—X—

Ulterior, gigacorporaţia *Norul Căii Lactee a Sferei Coprosperităţii şi Armoniei Absolute* sărbătoreşte terminarea *colapsarului* care

Desen de Marina Nicolaev

uneşte inima *Imperiului Menna*, planeta *Nova Terra Imperator Menna*, cu cea mai proaspătă şi mai îndepărtată „asociată" a sa, planeta, rebotezată de circumstanţă, *Kallgun-Andross Menna*.

Respectiva rută, parte şi întreg a unei superbe şi monstruoase ţesături temporale, este a milioana magistrală intergalactică deschisă prin *transspaţiu* – prin bunăvoinţa *Împăratului-Kosmocrat Menna* şi sub înaltul patronaj al *Arhicităţii* – de la *Unificarea Menna* încoace. Această cifră dovedeşte, chiar şi numai prin ea însăşi, forţa şi prosperitatea *Imperiului*, precum şi viabilitatea opţiunilor sale, politice, sociale, economice şi financiare, licitate în cadrul programului „Noii Ordini Astrale".

Ecourile *proto-trecutului*, ale acelor vremuri eroice, când *Muritorii* îi biruiau pe *Nemuritori*, primenind astfel armoniile Universului, se mai regăsesc doar în vechile legende, în acele tainice şi stranii legende acoperite de praful stelar, ce relatează *Istoriile Neînduplecaţilor*. Numai prezentul, relativ ca orice prezent, care nu a fost încă infestat de „germenii virtuali ai viitorului", adăstează placid, cu sigla **Integrare cu orice preţ, dar la cel mai mic preţ** atârnată de boaşe.

Sarabanda soltainerelor tahionice, cuplată cu frenezia întemeietorilor-veleitari, defrişează întreaga metagalaxie, amplificând forţa tăvălugului progresului, tăvălug care penetrează – cu o nedisimulată sălbăticie – până în cele mai îndepărtate unghere ale *Eternului Sondabil*.

Oriunde-ţi arunci privirile, zăreşti – apărând, dispărând sau terraformându-se, după caz – *cosmopolisuri*, *astropoint*-uri, *tempostaţii*, *psihorelee*, *transitorium*-uri, *biobahn*-uri, ba chiar prind să se nască – ici şi colo – sisteme planetare întregi, sau doar sori reci şi-nsinguraţi, ori numai simpli sateliţi complecşi; totul, devenind şi redevenind, în funcţie de sumele aruncate pe masa de joc a istoriei...

Distinsele *VIP*-uri ale *Norului Căii Lactee a Sferei Coprosperităţii şi Armoniei Absolute* poftesc pe ilustra căpetenie *Faţă-de-Plasmă* să rostească un discurs în cadrul grandioasei megafeerii, dedicată inaugurării *colapsarului Nova Terra Imperator Menna – Kallgun-Andross Menna*.

Faţă-de-Plasmă acceptă onoranta ofertă şi evadează din *Marea Rezervaţie a Integrării Depline*, unde ai săi se integrau pe deplin, din te miri ce şi cum. Reuşeşte să se strecoare, prin mijloace numai de el ştiute, în *chilia-tribună* – special concepută pentru această ocazie – prevăzută, firesc, doar cu intrare. Unicul loc de onoare este amenajat conform protocolului zero-zero: este împodobit cu splendide şi vorace flori carnivore , ecranat de psihocâmpuri inerţiale, bioabsorbante şi, pe deasupra; mai şi este încercuit de către baionete-robot, de paradă.

Eminentul conducător se adresează – cu voce caldă şi suavă – *Împăratului-Kosmocrator Menna*, membrilor *Familiei şi Guvernului Imperial Menna*, senatorilor, înaltelor oficialităţi prezente, oficianţilor, regilor, guvernatorilor, prinţilor şi rentierilor, simandicoşilor *Cavaleri Sihada*, Inspectorilor-Baroni ai *Arhicităţii*, tehnicienilor şi civililor, militarilor, poliţailor şi poliţiştilor-telectuali, diverşilor gură-cască – mai ales

intelectuali, publicului în general:

– Sufletele noastre, însetate de răzbunare, urlă doar două cuvinte: „Moarte invadatorilor!!“ Ne-aţi nimicit, jefuit, violat şi umilit... Vă urâm!! Nu sunteţi altceva decât nişte escroci şi nişte tâlhari nenorociţi. Credeţi că ne-aţi înfrânt cu banii şi cu tehnologia voastră lipsită de suflet, cu aroganţa şi cu nesimţirea voastră ancestrală. Dar vă înşelaţi amarnic; acum a venit timpul să vă pedepsim: e vremea să rupem...

Traducătorul, un bătrân veteran al *Garzii Imperiale Menna* – empat uns cu toate alifiile – tălmăceşte:

– Sufletele noastre, însetate de aşteptare, vă strigă doar două cuvinte: „Fiţi bineveniţi!!“ Ne-aţi trimis lumina, ne-aţi adus ultimele tehnologii, ne-aţi primit în sânul popoarelor galactice, ne-aţi asimilat cultura... Vă iubim! Sunteţi nişte sfinţi şi nişte prinţi ai luminii... V-am considerat răi şi am vrut să vă înfrângem cu banii şi cu tehnologia noastră primitivă, cu aroganţa şi cu nesimţirea noastră milenară. Dar ne-am înşelat amarnic; acum a venit timpul mustrărilor noastre de conştiinţă: e vremea să antamăm“

„Încă un lingău de monitorizat pe statele de plată ale sicofanţilor“, răbufneşte în sinea sa arhimanagerul gigacorporaţiei *Norul Căii Lactee al Sferei Coprosperităţii şi Armoniei Absolute, gomm* Hexe Omada Senior.

Cu un râgâit imperativ, scăpat, nu se ştie cum, prin audiofiltrele dopate până la refuz cu inteligheţie artificială de cea mai aleasă speţă, *Faţă-de-Plasmă* întrerupe aplauzele furtunoase ale asistenţei, precum şi gândurile Excelenţei Sale, *gomm* Hexe Omada Senior.

– Vreţi bogăţia noastră cea mai de preţ: *cronolitul*!... Vi-l dăm... Da, vi-l dăm!! Luaţi-l şi crăpaţi!! Când voi fi pe deplin neantizat, *BioMaster*-ul va închide *Marele Cerc* prin *Bucla Maicii ADN Cronorii*, care se află **încă** în mâinile mele, şi *Kallgun-Andross* se va prăbuşi, cu tot ceea ce se află pe ea, prin blestematul vostru de tunel temporal, drept peste lumea voastră spurcată...

Asistenţa, în delir şi în picioare, ovaţionează îndelung holograma mândrului războinic, care, pe jumătate *colapsat* (lucru ce nu se observă în hologramă), agită disperat, deasupra rămăşiţelor capului, *wampuum*-ul poporului său, pe care coconul *Maicii ADN Cronorii* pulsează ameninţător, în timp ce interpretul, un empat uns cu toate alifiile, leşină, iar *Kosmocratorul* tocmai se întrea...

* Sindrom imuno-levitaţional accesat (n.a.).

CĂTĂLIN SANDU

CĂLĂTORIE SPRE CAPĂTUL LUMII

Ajunşi, în sfârşit, la capătul drumului, priviră zidul: înalt, foarte înalt.

– Deci ăsta e sfârşitul lumii, exclamă Delfinul. Aici e capătul lumii.

Regele se apropie. Începu să examineze zidul mai atent. Undeva, mai spre stânga, găsi fisura. Curios, privi. Brusc, porni să râdă.

– Ce e, ce e acolo? făcu nervoasă Regina.

– Oh, oh... ho! Să vezi asta. Ha, ha.

Îşi ştergea lacrimile.

– Priveşte, arătă el spre zid.

Apropiindu-se, Regina se apleacă spre fisură. Peste câteva clipe se îndepărtă ca şi cum ar fi fost arsă.

– Oh, Damien... Acolo...

Se înroşise.

– Ce se întâmplă? sări Delfinul. Ce e dincolo?

– Nimic, fiule, îl calmă Regele. Nimic.

OVIDIU VITAN

Florenţei, care a fost cu ideea

„N-am fost în viaţa mea la New York", tastă Klaus cu năduf. Avea nouă ani, un computer 986 conectat la Internet şi o indignare cât el de mare. „Tatăl meu se duce acolo în fiecare an, dar pe mine nu mă ia niciodată. Susţine absurda idee c-aş fi prea mic!". „Şi la mine e la fel", îi răspunse corespondenta sa din Europa, care avea 10 ani, o mutriţă afurisită, un jaf de Pentium şi o minte sclipitoare. „Dar anul acesta am de gând să văd Bucureştiul fără să-i mai cer voie tatălui meu. De pildă, mă voi ascunde în containerul lui. Doar se ştie că, în general, comis-voiajorii au un soi de blocaj psihic faţă de mărfurile pe care le tot plimbă de colo-colo, aşa că nu m-ar mira să mă prezinte drept aspirator."

Ciudat, îşi spuse Klaus după ce încheiase dialogul, privind pe geam către oraşul ale cărui lumini sclipeau mai jos. Exact la o evadare mă gândisem şi eu. Care de ce nu mi-ar lăsa ai mei să vizitez New Yorkul? În aceeaşi după-amiază, coborî pe străzile metropolei. Aşteptase ca mobilul tatălui său să decoleze către Los Angeles, apoi venise aici, în New Yorkul la care visase dintotdeauna. Dar ceea ce îi frapă încă de la bun început fu faptul că nu era nimeni pe stradă. Viaţa se desfăşura în interiorul clădirilor acoperite cu reclame luminoase şi al maşinilor cu geamuri fumurii, care circulau cu viteză – dar afară, în aer liber, nu era nimeni. Unde să intre? Aha – „Computer Shop". Deschise uşa şi intră – dar, spre surprinderea sa, nici aici nu era nimeni. Să fi nimerit în timpul pauzei de masă? Ieşi destul de intrigat şi intră într-un cinematograf, la „Jurassic PArk 4 – The Take Over". În sală era întuneric, iar dinozaurii făceau un scandal monstru. Ceva însă nu era în regulă, şi când ochii i se mai obişnuiră cu întunericul descoperi că *în sală nu era nici ţipenie de om*. Îl luă cu fiori reci pe şira spinării. Ieşi în fugă şi cercetă două supermagazine, şase apartamente şi un post de poliţie – nicăieri nu era nimeni! Becurile şi lifturile funcţionau, calculatoarele afişau promptul, iar semafoarele dirijau circulaţia, dar New Yorkul era un oraş pustiu. Rămâneau numai maşinile. Klaus alese o carabină din secţia de poliţie şi se postă într-o intersecţie. Trase un foc în plin, în parbrizul unui Oldsmobile. Reculul îl aruncă pe spate, scăpă arma grea din mâini, iar maşina viră brusc şi spulberă cu zgomot asurzitor o vitrină, intrând pe jumătate în magazin. Klaus deschise hotărât portiera maşinii – şi nici aici nu era nimeni. Înspăimântat de-a binelea de maşina-fantomă, o rupse la fugă către covor. Pe drum, însă, rămase stană de piatră. Dintr-o reclamă uriaşă, tatăl său îi zâmbea, întinzându-i o cutie de coca-cola. Era îmbrăcat în costumul roşu de comis-voiajor, avea containerul în spate, burduşit cu marfă, iar ace de zăpadă îi sclipeau în barba lungă şi sură. „Dacă Santa Claus bea cola, tu de ce n-ai bea?" suna textul reclamei. Klaus nu-şi aminti când ajunsese la covorul fermecat, sărise pe el şi îşi luase zborul spre casă. ...„Am o veste senzaţională", îi tastă el prietenei sale. „În New York nu mai trăieşte nimeni. În fiecare an, de Crăciun, tata face degeaba drumul acela, cu mobilul şi cu containerul în spate. Nu pricep şi pace de ce îmi bagă în cap, de când eram mic, că într-o bună zi o să-i iau locul, pentru a le livra oamenilor marfa, o dată pe an. Bănuiesc că m-a minţit de la bun început, ştia clar că în oraş nu mai este nimeni. Şi totuşi, am văzut acolo o reclamă cu tatăl meu. Pe el îl cheamă Claus Santa, iar pe mine Klaus Santa, dar acolo era scris invers. Nu pricep nimic şi pace". „Se vede că eşti cu un an mai mic decât mine", îi răspunse micuţa d-ră Crăciun, care era obraznică în mod natural. „Explicaţia e simplă. Părinţii noştri ne pregătesc să devenim următoarea generaţie de Moş Crăciuni – *şi nu vor ca noi să ştim că oamenii nu există*. În fiecare an, la 24 decembrie, tatăl meu părăseşte Kogaionon pentru a împărţi, în oraşe, cadouri de Crăciun. Se pare însă că există o conspiraţie a tăcerii – noi, copiii, nu trebuie să aflăm că

darurile de Crăciun reprezintă doar o tradiţie frumoasă, şi nimic altceva. Oamenii au existat, se pare, în alte vremuri – dar acum sunt doar un mit. De ce au dispărut, nu ştiu. Poate că dl Crăciun şi dl Santa le-au pus bombe în ciorapii agăţaţi de şemineu!". ...Klaus Santa, ameţit, cobora scările palatului Walhalla, făcându-şi loc printre războinicii jarla; îl auzise pe tatăl său sosind cu mobilul (model performant, de 24 RP*, mai bun decât cel de 12 RP, al dlui Crăciun).

Tatăl lui Klaus îşi dădu jos din mobil burta sa mare şi barba colilie.

– Ho, ho, ho, fiule... Dar se opri când văzu expresia întunecată a micuţului Santa Klaus.

– Am aflat, tată, spuse acesta direct. Acum ştiu – oamenii nu există!

Peter Pan şi cei şapte pitici, care tocmai treceau întâmplător prin zonă, îl auziră pe Klaus şi se opriră, ascultând atenţi.

– Îmi pare rău, fiule, spuse Santa Claus şi-l luă pe genunchi pe fiul său. Vine un moment când visele copilăriei se spulberă, şi afli că lumea e mai dură decât părea. Dacă ai aflat secretul lui Moş Crăciun, se poate considera că nu mai eşti un copil, ci ai început să te maturizezi. Dick Sand şi micuţul Gabe Singer se alăturară şi ei grupului de copii adu[illegible] lui Santa Claus.

– De ce au murit oamenii?

– E greu de explicat, oftă Santa Claus. Odinioară, era [illegible] spune că oamenii exist[illegible] imaginaţia lor. La un mom[illegible] păcate, s-au autodistrus. Prob[illegible] război cu bombe cu neutroni [illegible] care ucid orice formă de[illegible], dar nu afectează clădirile. Din fericire, visele [illegible] murit. *Visele lor suntem* noi [illegible] prietenii [illegible] Puck şi Luke Skywalker, Făt Frumos şi chiar domnii Karamazov, vecinii noştri de vizavi. Noi suntem reali acum, şi trebuie să ducem mai departe moştenirea oamenilor. ...

„...moştenirea oamenilor. Exact aşa mi-a spus tatăl meu", încheie Klaus de tastat. „Prostuţule. *Nu-ţi dai seama că te-a minţit?* De ce ţi-a pomenit de Luke şi Puck, dar i-a omis pe dragoni, alieni, Lupul Fenrir, Bau-Bau, Mr. Hyde!?" „De ce?" „Deoarece ţi-a ascuns exact miezul problemei, tântălău yankeu. Ştii de ce au dispărut oamenii?" „De ce?" repetă Klaus încordat. „S-au autodistrus, într-adevăr. Dar ştii cum? Din cauza propriei lor minţi, din cauza propriei lor imaginaţii. *Din cauza noastră. Noi i-am exterminat, pentru a putea trăi noi!* Tatăl meu, al tău, Pére Noel şi armata lor de zombies, Normani Bates, extratereştri, balauri, corli, strigoi şi leviatani". „Dar e absurd! Noi nu trăiam decât în imaginaţia lor!" „Exact. *Imaginaţia lor i-a distrus!* Vezi tu, trebuie să existe un echilibru riguros între fiinţele din lumea materială şi fiinţele din lumea spiritelor. De aceea, când fiinţele materiale au dispărut, noi le-am luat locul. De ce crezi că au dispărut dinozaurii?" „De ce?" repetă exasperat Klaus, ameţit de viteza cu care literele tastate de fată apăreau pe monitorul său de cleştar. „Pentru că erau tâlâmbi, inferiori, nu aveau imaginaţie. *Practic, noi eram în curs de apariţie, în minţile lor strâmbe.* I-am exterminat, şi apoi a apărut omul care ne-a convenit de minune. Imaginaţia sa crea monştri sângeroşi numai privind din gura peşterii în întuneric, *unde nu era absolut nimic.* Înţelegi? [illegible] ne-au furnizat armele împotriva lor!" [illegible] *existam deja când ei au apărut.* Desigur, oamenii credeau că ei [illegible] Se pare de altfel, că au existat [illegible] care au întrezărit adevărul. Sunt convinsă că ai auzit basmele cu [illegible], am limbariţă şi am uitat [illegible] Crăciunul. La mulţi ani!" Klaus se [illegible] la tatăl său, îi expuse rapid problema [illegible] somă să recunoască de ce i-au exterminat pe oameni.

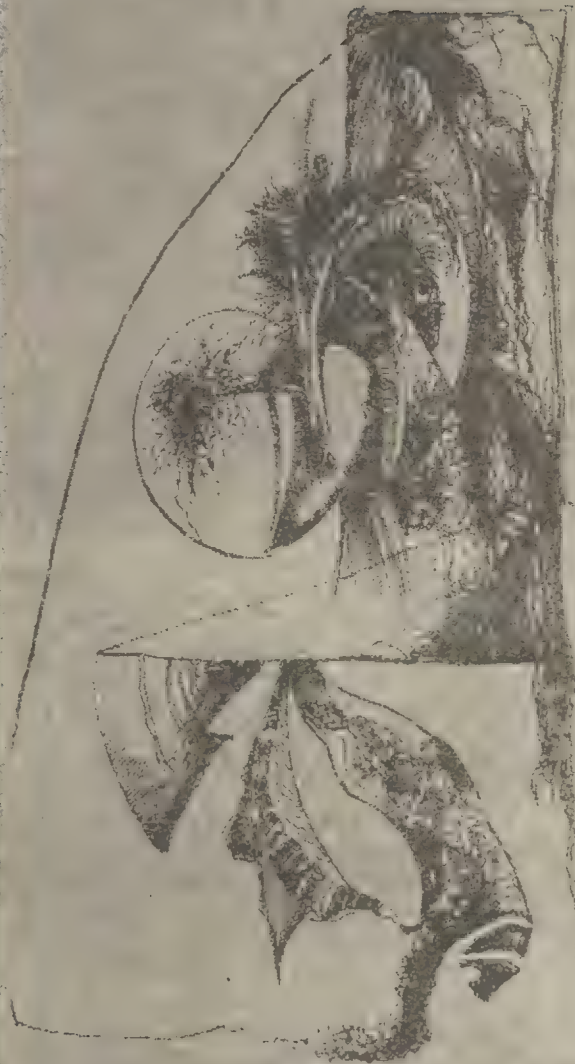
– Mă tem că eşti destul de mare ca să înţelegi, oftă din nou Santa Claus şi scoase din [illegible] joben câteva suluri de hârtie. Klaus le despături. Ştia că în câteva clipe va afla misterul care-l rodea şi, nervos fiind, scăpă hârtiile pe jos. Le ridică, le aranjă din nou şi le privi, pe rând. Prima era o copie a reclamei din oraş, apoi reproduceri după reclame cu Santa Claus/Moş Crăciun bând vodcă, împărţind păpuşi de lux, vânzând limuzine, garantând asigurări pe viaţă, oferind aspiratoare, gumă de mestecat, casete video, lenjerie intimă de damă şi, din nou, cutia aceea de răcoritoare.

– Acum pricepi? Urăsc coca-cola! spuse Moş Crăciun.

* RP = Reni Putere (n.a.).

STANLEY G. WEINBAUM

LUNA NEBUNĂ

Desen de Marian Deaconu

— Idioţilor! urlă Grant Calthorpe. Proşti-neghiobi-imbecili! Căută disperat nişte termeni mai expresivi, nu găsi şi-şi descărcă exasperarea printr-o lovitură puternică de picior în mormanul de gunoaie de lângă el.

De fapt, o lovitură prea puternică; uitase din nou că gravitaţia lui Io era egală doar cu o treime din cea normală şi ca urmare corpul său zvâcni, parcurgând un arc de cerc lung de mai bine de trei metri şi jumătate.

Fiindcă izbi solul, cei patru lunatici chicotiră. Capetele lor uriaşe, cu expresii care-i făceau să semene perfect cu mutrele comice pictate pe baloanele dăruite duminică copiilor, se legănară la unison pe gâturile lungi de peste un metru şi subţiri precum încheietura mâinii lui Grant.

— Ieşiţi! izbucni el, ridicându-se ameninţător. Plecaţi imediat! Nici o ciocolată. Fără dulciuri. Nimic! Până nu pricepeţi că vreau frunze ferva, n-o să primiţi absolut nimic. Ştergeţi-o!

Lunaticii – *Lunae Jovis Magnicapites* sau literar, Marile Capete ale Lunii lui Jupiter – se îndepărtară scâncind. Fără nici o îndoială, îl considerau pe Grant tot atât de idiot pe cât îi credea el pe ei, fiind incapabili să-i înţeleagă motivele. Pricepeau însă că n-or să mai primească nici o bomboană şi de aceea murmurele lor căpătară o notă de dezamăgire profundă.

Atât de profundă încât, după ce-şi întoarse cu un rânjet imbecil faţa albastră ridicolă către Grant, şeful lor lansă un ultim strigăt sălbatic şi-şi repezi capul într-un un copac sclipitor cu scoarţa de piatră. Însoţitorii lui îi ridicară indiferenţi corpul şi se depărtară, târând după ei capul atârnat de gât, precum o ghiulea agăţată de lanţul unui prizonier.

Grant îşi trecu mâna peste frunte şi se întoarse istovit către baraca din buşteni cu coajă de piatră. O pereche de ochi roşii, micuţi şi lucitori îi captară atenţia şi un puyet – *Mus Sapiens* – îşi lunecă corpul de cincisprezece centimetri peste prag, purtând sub braţul mititel şi costeliv ceva ce semăna mult cu termometrul medical al lui Grant.

Bărbatul strigă furios la creatură, apucă o piatră şi o aruncă în direcţia ei. La marginea păduricii, puyetul îşi întoarse faţa de şoarece, semi-umanoidă către el, chiţăi bolborosind anemic, agită un pumn microscopic aşa cum face un om mânios şi dispăru, cu gluga-i de piele ca de liliac fluturând precum o manta. Părea un şobolan negru ce purta o capă.

Ştia că fusese o greşeală să arunce cu piatra după el. Acum, drăcuşorii nu-i vor mai da pace, iar statura măruntă şi inteligenţa pseudo-umană îi făceau infernal de chinuitori ca duşmani. Totuşi, nici acest gând şi nici sinuciderea lunaticului nu-l îngrijorau în mod deosebit; avusese parte de prea multe incidente ca acesta din urmă şi, în plus, îşi simţea capul de parcă l-ar fi încercat un alt atac de febră albă.

Intră în baracă, închise uşa şi privi lung spre parkatul său favorit.

— Oliver, mârâi el, bravo ţie. De ce naiba nu eşti atent la puieţi? Pentru ce te afli aici?

Parkatul se ridică pe singurul său picior posterior, apucându-şi genunchii cu cele două membre anterioare

— Valetul de roşu peste regina de negru, comentă el indiferent. Zece lunatici fac cât un om care nu-i în toate minţile.

Grant acceptase ambele afirmaţii cu uşurinţă. Una era, desigur, urmarea pasienţei din seara precedentă, iar a doua, a întâmplării de ieri cu lunaticii. Mormăi ceva fără înţeles, şi-şi masă capul care îl durea. Fără îndoială, avea din nou febră albă.

Înghiţi două tablete de ferverin şi se prăbuşi pe marginea patului de campanie, întrebându-se dacă acest atac de *blancha* va culmina prin delir.

Se blestemă pentru prostia de a-şi fi luat această slujbă pe Io, cel de-al treilea satelit locuibil al lui Jupiter. Mica lună era o planetă a nebuniei, bună doar pentru producţia de frunze ferva, din care farmaciştii pământeni obţineau alcaloizi puternici, obţinuţi altădată din opiu.

Inestimabil pentru medicină, desigur, dar ce importanţă avea pentru el? Ce rost mai avea salariul foarte generos, dacă se întorcea pe Pământ sonat, după un an petrecut în regiunile ecuatoriale ale lui Io? Îşi jură ca, atunci când avionul din Junopolis avea să asolizeze, luna următoare, pentru frunzele ferva, avea să se întoarcă cu el în oraşul polar, în ciuda contractului pe un an cu Neilan Drug şi a faptului că urma să fie plătit dacă nu-l respecta. Pentru ce îi trebuie bani unui ţicnit?

Întregul satelit era dus cu sorcova – lunatici, parkaţi, puyeţi şi Grant Calthorpe. Cel puţin, toţi cei care se aventuraseră în afara celor două oraşe polare, Junopolis din nord şi Heropolis, din sud, erau ţăcăniţi. Acolo se putea trăi în siguranţă fără febră albă, dar oriunde dincolo de paralela de douăzeci de grade era mai rău decât în jungla cambodgiană de pe Pământ.

Se amuza visând la Pământ. Cu numai doi ani în urmă fusese fericit acolo, cunoscut ca un sportiv bogat şi popular. Înainte de a împlini douăzeci şi unu de ani, vânase ulii-cuţit şi viermi inelaţi pe Titan, triopşi şi unipezi pe Venus.

Aceasta se petrecuse înainte ca norocul să-i fie distrus de criza aurului din 2110. Şi..., ei bine, dacă to trebuise să muncească, i se păruse logic să-şi folosească experienţa interplanetară ca mijloc de trai. Ba chiar rămăsese entuziasmat de şansa asocierii cu Neilan Drug.

Nu mai fusese niciodată pe Io. Micul planetoid sălbatic nu era paradisul unui sportiv, cu lunaticii idioţi şi mărunţeii puyeţi, răutăcioşi şi inteligenţi. Nu exista nimic care să merite să fie vânat pe micuţul satelit fierbinte, scăldat în căldură giganticului Jupiter, aflat doar la o sută cincizeci de mii de kilometri depărtare.

Dacă din întâmplare l-ar fi vizitat *înainte*, îşi spuse el cu regret, n-ar fi acceptat niciodată slujba; îşi imaginase că Io este aidoma lui Titan, rece dar curat.

Dimpotrivă, din cauza planetei primare strălucitoare, era încins precum deşerturile venusiene, fiind supus unei multitudini de forme de lumină ceţoasă – ziua Soare, ziua Jupiter, ziua Jupiter-plus-Soare, lumina Europei şi, uneori, ca în prezent, noaptea abisală. Majoritatea acestora se petreceau în timpul revoluţiei de patruzeci şi două de ore a lui Io – o succesiune dementă de lumini în schimbare. Detesta zilele ameţitoare, jungla şi Dealurile Idioţilor, ce se întindeau în spatele barăcii sale.

În prezent era ziua Jupiter-plus-Soare, cea mai proastă dintre toate, deoarece Soarele îndepărtat îşi adăuga căldura celei a lui Jupiter. Şi pentru a completa disconfortul, pe Grant, îl ameninţa acum un început de febră albă. Înjură complicaţia suplimentară oferită de cap şi înghiţi altă tabletă de ferverin. Observă că provizia de tablete se diminuase; trebuia să-şi amintească să mai ceară când avea să apară avionul... ba nu, urma să plece cu el.

Oliver se frecă de piciorul său.

— Idioţi, proşti, neghiobi, imbecili, comentă parkatul cu afecţiune. De ce a trebuit să mă duc la dansul ăla nenorocit?

— Cum? făcu Grant.

Nu-şi putea aminti să fi pomenit ceva despre un dans. Probabil că vorbise în timpul ultimei crize de febră.

Oliver scârţâi ca o uşă, apoi chicoti ca un lunatic.

— Mă voi face bine, îl asigură el pe Grant. Tata o să vină curând.

— Tata! repetă bărbatul. Tatăl său murise cu cincisprezece ani în urmă. De unde ai mai scos-o şi pe asta, Oliver?

— Trebuie să fie din cauza febrei, comentă Oliver. Eşti un pisoi drăguţ, dar aş dori să ai destul bun-simţ să ştii ce

spui. Şi aş vrea ca tata să vină. Încheie cu un bolborosit înăbuşit care se putea să fi fost un suspin.

Grant îl examină ameţit. Era sigur că nu spusese nici unul din aceste lucruri. Parkatul trebuie să le fi auzit de la altcineva. Altcineva? Unde se mai găsea cineva pe o rază de trei sute de kilometri?

— Oliver! urlă el. Unde ai auzit asta? Unde ai auzit-o?

Parkatul se dădu înapoi, speriat.

— Tata este idioţi, proşti, neghiobi, imbecili, spuse el neliniştit. Valetul roşu pe pisoul drăguţ.

— Vino aici! mugi Grant. Al cui tată? Unde ai...? Vino aici, drăcuşorule!

Se întinse către creatură. Oliver îşi îndoi singurul picior posterior şi se repezi spre poliţa sobei.

— Din cauza febrei! ţipă el. Nici o ciocolată!

Ţopăi ca un fulger cu trei picioare către gaura hornului. Se auzi un sunet de gheare zgâriind metalul, apoi dispăru în interior.

Grant îl urmă. Îl durea capul de efort şi cu partea încă sănătoasă a minţii ştiu că, fără îndoială, întregul episod se datora febrei albe, dar îşi croi drum mai departe.

Înaintarea era un coşmar. Lunaticii îşi clătinau gâturile lungi deasupra ierbii înalte şi sângerii, iar chicotele idioate şi feţele lor imbecile sporeau atmosfera generală de demenţă.

Şuviţe de aburi puturoşi, purtători de febră se înălţau la fiecare pas din solul buretos. Undeva în dreapta lui, un puyet chiţăi şi bolborosi; ştia că în direcţia aceea se afla un sătuc de puyeti, fiindcă odată aruncase o privire asupra micilor clădiri ordonate, construite din pietricele perfect îmbinate, ca într-un oraş medieval în miniatură, cu turnuri şi bastioane. S-ar fi zis că existau şi războaie între puyeti.

Capul îi vâjâia şi i se învârtea datorită efectelor combinate ale ferverinului şi febrei. Avea un acces de *blancha* şi-şi dădu sema că era imbecil, lunatic, dacă se îndepărta de baracă. Trebuia să se fi întins pe pat; febra nu era gravă, totuşi mulţi oameni muriseră pe Io, în delir, asaltaţi de nelipsitele halucinaţii.

Acum aiura. Ştiuse asta imediat ce-l văzuse pe Oliver, căci acesta privea indiferent o tânără doamnă atrăgătoare, purtând o rochie de seară în stilul celei de a doua jumătăţi a secolului al XXII-lea. Evident, era o halucinaţie, pentru că fetele nu aveau ce căuta la tropicele Ioniene şi, dacă printr-o rară întâmplare, vreuna ar fi apărut acolo, cu siguranţă că n-ar fi avut haine de gală.

Mirajul părea să aibă şi el febră, fiindcă faţa îi era palidă, cu albeaţa ce dădea bolii numele de *blancha*. Ochii ei cenuşii îl priviră fără surprindere, pe când îşi croia drum prin iarba sângerie către ea.

— Bună ziua, seara sau dimineaţa, salută bărbatul, aruncând o privire derutată spre Jupiter, care răsărea şi spre Soare, care apunea. Poate mai degrabă, bună ziua, domnişoară Lee Neilan.

Ea îl examină lung şi serios.

— Ştii, îi spuse, eşti prima iluzie pe care n-o recunosc! Mi-am văzut toţi prietenii, dar tu eşti primul străin. Sau nu eşti străin? Îmi ştii numele, dar asta este firesc, pentru că eşti imaginaţia mea.

— N-o să ne certăm pe motivul care dintre noi este halucinaţia celuilalt, sugeră el. S-o lăsăm aşa. Primul care dispare este iluzia. Pariez pe cinci dolari că tu eşti aceea.

— Cum o să iau banii? întrebă ea. Nu pot lua bani din propriu-mi vis.

— Asta e o problemă, se încruntă Grant. Problema mea, bineînţeles, nu a ta. Ştiu că eu sunt real.

— De unde îmi cunoşti numele?

— Ah, din rubricile mondene ale ziarelor aduse de avionul de aprovizionare, pe care le citesc asiduu. De fapt, am o poză de-a ta tăiată şi lipită lângă pat. Asta justifică, probabil, apariţia ta acum. Chiar mi-ar plăcea să te întâlnesc

în realitate, cândva.

— Ce remarcă galantă pentru o apariţie! exclamă fata. Cine zici că eşti?

— Ei bine, mă numesc Grant Calthorpe. Lucrez pentru tatăl tău şi negociez cu lunaticii pentru ferva.

— Grant Calthorpe, repetă ea. Îşi îngustă ochii înceţoşaţi de febră, ca pentru a şi-l fixa mai bine în minte. Deci, tu eşti!

Vocea îi şovăi o clipă şi-şi trecu mâna peste fruntea palidă.

— De ce mi-ai fi apărut din memorie? Ciudat! Acum trei-patru ani, pe când nu eram decât o şcolăriţă romantică, iar tu, faimosul sportiv, eram înnebunită după tine. Am un album plin cu pozele tale — Grant Calthorpe lângă giganticul uniped pe care îl ucisese lângă Munţii Eternităţii. Tu eşti... eşti, într-adevăr, cea mai plăcută halucinaţie pe care am avut-o de mult. Delirul ar fi... amuzant, îşi apăsă ea mâna din nou pe frunte, dacă nu m-ar durea aşa de tare capul!

Măi, măi, gândi Grant, mi-ar place să fi fost adevărată chestia cu albumul. Asta-i ceea ce, în psihologie, se cheamă visul de împlinire a unei dorinţe. O picătură de ploaie caldă îi poposi pe gât.

— Trebuie să mă culc, spuse el cu glas tare. Ploaia nu-i bună pentru *blancha*. Sper să te revăd când o să mai am febră.

— Mulţumesc, spuse Lee Neilan cu demnitate. E reciproc.

El încuviinţă, simţind un frison în zona capului.

— Aici, Oliver, zise către parkatul care moţăia. Haide!

— Acela nu-i Oliver, zise Lee, ci Polly. Îmi ţine companie de două zile şi am numit-o Polly.

— Ai greşit genul, mormăi Grant. Oricum, este parkatul meu, Oliver. Nu eşti tu, Oliver?

— Sper să te revăd, rosti Oliver somnoros.

— E Polly. Nu eşti tu, Polly?

— Pariez pe cinci dolari, continuă parkatul. Se ridică, se întinse şi sări în locaşul de lângă pădurice. Este din cauza febrei, observă pe când dispărea.

— Aşa-i, aprobă Grant. Se întoarse. La revedere, domnişoară... sau aş putea să-ţi spun Lee, dacă tot nu eşti reală. La revedere, Lee!

— La revedere, Grant! Dar n-o lua pe acolo. Dincolo de iarbă este un sat de puyeţi.

— Nu. Satul este în partea cealaltă.

— Ba într-*acolo*, insistă ea. I-am urmărit construindu-l. Oricum, nu te pot răni, nu-i aşa? Nici un puyet nu-i poate face rău unei vedenii. La revedere, Grant! Închise ochii istovită.

Ploua mai tare acum. Grant grăbi pasul prin iarba sângerie, a cărei sevă roşie se strângea în picături purpurii pe cizmele lui. Trebuia să se întoarcă la baracă, înainte ca febra albă şi delirul să-l facă să hoinărească aiurea. Avea nevoie de ferverin.

Deodată se opri. Chiar în faţa lui, iarba dispăruse şi în micul luminiş apăruseră turnurile înalte cât umărul şi bastioanele unui sat de puyeţi – unul nou, căci se zăreau case pe jumătate, iar fiinţe de cincisprezece centimetri, purtând glugi, trudeau asupra pietrelor.

Se auzi un amestec de chiţăieli şi bolboroseli. Bărbatul se răsuci, dar o duzină de săgeţi micuţe vâjâiră în jurul lui. Una îi lovi cizmele ca o scobitoare, dar din fericire nici una nu-i zgârie pielea; fără îndoială, erau otrăvite. Se mişcă mai repede, dar peste tot în iarba grasă răsunau murmure, chiţăituri şi imprecaţii de neînţeles.

Ocoli locul pe departe. Lunaticii îşi legănau capetele precum nişte baloane deasupra vegetaţiei şi, din când în când, câte unul chicotea de durere, ca şi cum l-ar fi muşcat sau înţepat vreun puyet. Grant se grăbi către un grup de creaturi, sperând să distragă atenţia diavolilor mărunţei din iarbă, iar un lunatic înalt, cu faţa purpurie, îşi arcui gâtul lung pe deasupra lui, chicotind şi gesticulând cu degetele-i costelive către un pachet pe

care îl ţinea sub braţ.

Grant îl ignoră şi coti către baraca sa. Se părea că-i evitase pe puyeţi, aşa că îşi târî picioarele mai departe, căci avea mare nevoie de o tabletă de ferverin. Deodată se opri posac, se întoarse şi începu să descrie din nou drumul, cu aceiaşi paşi.

— Nu se poate, bodogăni el. Totuşi ea a avut dreptate în legătură cu satul de puyeţi. Nu ştiam că era acolo. Dar cum poate o halucinaţie să-mi spună ceva ce nu ştiam?

Lee Neilan şedea pe un buştean cu scoarţă de piatră, exact aşa cum o lăsase el, cu Oliver alături. Ochii îi erau închişi, iar doi puyeţi tăiau din fusta lungă a rochiei fetei cu nişte cuţitaşe sclipitoare.

Grant ştia că fiinţele erau întotdeauna atrase de materialele textile pământene; aparent, erau incapabili să reproducă luciul fascinant al satinului, deşi drăcuşorii aveau nişte mânuţe infernal de îndemânatice. Pe când bărbatul se apropia, ei decupaseră o fâşie de la coapsă până la gleznă, dar fata nu făcea nici o mişcare. Grant strigă la ei şi micii ticăloşi îi adresară blesteme cumplite, zorindu-se să se îndepărteze cu prada mătăsoasă.

Lee Neilan deschise ochii.

— Din nou tu, murmură ea stins. Cu o clipă în urmă era tata. Acum eşti tu. Paloarea i se accentuă; febra albă continua să-i atace trupul.

— Tatăl tău! Atunci, asta a auzit Oliver... Ascultă, Lee. Am găsit satul puyeţilor. Nu ştiam că era acolo, dar l-am găsit, precum ai spus. Îţi dai seama ce-nseamnă asta? Suntem amândoi reali!

— Reali? făcu ea neîncrezătoare. Înapoia ta rânjeşte un lunatic purpuriu. Fă-l să plece. Îmi produce greaţă.

El privi în jur; într-adevăr, lunaticul cu faţa purpurie era în spatele lui.

— Ascultă-mă, îi zise, apucându-o de braţ. Senzaţia pielii ei netede constitui o dovadă suplimentară a realităţii fetei. Haide în baracă să iei ferverin. O ridică în picioare. Nu-nţelegi? Sunt real!

— Nu, nu eşti, spuse ea ameţită.

— Ascultă, Lee. Nu ştiu cum naiba ai ajuns aici şi de ce, dar ştiu că Io nu m-a înnebunit chiar de tot. Tu eşti reală şi eu sunt real. O smuci violent şi strigă: Sunt *real*!

O slabă înţelegere se ivi în ochii ei ameţiţi.

— Real? şopti ea. Real! Oh, Doamne! Atunci... ia-mă din locul ăsta dement!

Se clătină, se strădui să-şi regăsească echilibrul, apoi se lăsă moale pe bărbat.

Desigur, pe Io greutatea ei era neglijabilă, mai mică decât o treime din cea normală, de pe Pământ. Grant o prinse în braţe şi porni către baracă, ţinându-se departe de ambele aşezări de puyeţi. În jurul lui se legănau lunatici agitaţi şi, din când în când, cel cu faţa purpurie, sau altul, asemănător, chicotea, arăta cu degetul şi gesticula.

Ploaia se înteţise şi pârâiaşe calde se scurgeau pe gâtul lui Grant şi, pentru a spori nebunia, se lovi de un crâng de palmieri ţepoşi, ale cărui ramuri ghimpate îl înţepară dureros prin cămaşă. Înţepăturile erau periculoase dacă nu le dezinfectau; în mare parte din cauza palmierilor ţepoşi, comercianţii nu-şi puteau culege singuri frunzele ferva şi depindeau de lunatici.

Înapoia norilor joşi de ploaie, soarele apusese şi lumina cărămizie a zilei lui Jupiter împrumuta o falsă îmbujorare obrajilor lui Lee Neilan, înfrumuseţându-i trăsăturile.

Poate că bărbatul insistase prea mult cu privirea pe chipul ei, căci deodată ajunse din nou printre puyeţi. Aceştia chiţăiau şi bolboroseau iar lunaticul purpuriu ţopăi de durere, când dinţi ascuţiţi i se înfipseră în picioare. Desigur, lunaticii erau imuni la otravă.

Drăcuşorii se aflau acum în jurul picioarelor lui Grant. Înjurând cu voce scăzută, el lovi puternic cu piciorul,

trimiţând o fiinţă ce semăna cu un şobolan, învârtindu-se cincisprezece metri, prin văzduh. Avea la şold un pistol automat şi un aruncător de flăcări, dar le putea utiliza din mai multe motive.

În primul rând, folosirea automatului împotriva hoardelor de pitici ar fi semănat cu împuşcarea unui roi de ţânţari; chiar dacă glonţul omora unul sau doi, sau o duzină, nu se remarca nici o diferenţă. La fel şi dacă s-ar fi servit de aruncătorul de flăcări; ar fi fost ca şi cum ar fi tras cu tunul într-o muscă. Scuipătura de foc ar fi incinerat toţi puyeţii din imediata apropiere, din iarbă, dintre copaci şi lunatic, fără să impresioneze prea mult hoardele supravieţuitoare şi în plus ar fi necesitat încărcarea laborioasă a pistolului cu alt diamant negru şi alt butoiaş.

În baracă avea becuri cu gaz, dar nu puteau fi folosite pentru moment şi, în plus, nu avea mască de protecţie, iar chimiştii nu reuşiseră încă să inventeze un gaz care să-i ucidă pe puyeţi, fără să-i afecteze pe oameni. În sfârşit, nu putea folosi nici un fel de armă, pentru că nu îndrăznea să o lase jos pe Lee Neilan.

În faţă se zărea poiana din jurul barăcii. Zona era plină de puyeţi, dar baraca fusese construită să le reziste, căci buştenii cu coajă de piatră erau extrem rezistenţi faţă de uneltele lor mărunte.

Grant observă însă că un grup de drăcuşori se găseau în preajma uşii şi dintr-o dată pricepu intenţia lor. Agăţaseră o funie de clanţă şi acum erau ocupaţi s-o tragă în jos!

Bărbatul răcni şi o rupse la fugă într-acolo. Când ajunse la vreo cincisprezece metri, uşa basculă spre interior şi hoarda de puyeţi se revărsă în baracă.

Ţâşni peste prag. Înăuntru era dezastru. Mici forme înveşmântate în mantii tăiau păturile de pe pat, îmbrăcămintea specială, sacii care trebuiau umpluţi cu frunze ferva şi trăgeau de toate ustensilele de gătit şi de obiectele nefixate.

Grant urlă şi izbi cu piciorul în gloată. Un cor sălbatic de chiţăieli şi bolboroseli izbucni când creaturile săriră să se ferească. Împieliţaţii erau destul de deştepţi ca să-şi dea seama că el nu-şi putea folosi mâinile, fiindcă o susţinea pe Lee Neilan. Se feriră din calea loviturilor şi, pe când el ameninţa un grup împingându-l către sobă, o altă gloată sfâşie păturile.

În disperare, bărbatul se năpusti spre pat. Îl curăţă folosindu-se de trupul fetei, o lăsă pe Lee să cadă pe pat şi apucă o mătură din crengi, pe care o înjghebase pentru a-l ajuta la curăţenie. Cu coada ei atacă puyeţii în mişcări largi şi ţipele se amestecară cu plânsete şi scâncete de durere.

Câţiva se îmbulziră spre uşă, târînd prăzile pe care le apucaseră. Grant se răsuci la timp ca să vadă o jumătate de duzină de drăcuşori îngrămădiţi în jurul lui Lee Neilan, smulgându-i hainele, ceasul de la mână şi pantofii de seară, din satin. Răcni la ei, înjurându-i şi lovindu-i ca să-i îndepărteze, sperând să nu-i fi străpuns pielea cu un pumnal periculos sau cu un dinte otrăvitor.

Începuse să domine încăierarea. Mare parte din creaturi îşi strângeau mantiile negre şi se grăbeau spre pragul uşii. În sfârşit, ultimul rămas, chiţăind, copleşit şi cu mâinile goale, fugi, lăsând în urmă o duzină de drăcuşori păroşi, ucişi sau răniţi.

Grant îi mătură pe aceştia cu arma-i improvizată, închise uşa în faţa unui lunatic ce se legăna în prag, o zăvorî ca să nu se mai repete vreo şmecherie de-a puyeţilor şi privi înspăimântat prin locuinţa jefuită.

Conservele fuseseră rostogolite sau târâte. Fiecare obiect nefixat fusese scotocit de mânuţele iscoditoare ale puyeţilor şi hainele lui Grant atârnau în dezordine de cârligele din perete. Totuşi micii tâlhari nu reuşiseră să deschidă nici dulapul şi nici sertarul mesei, unde exista mâncare.

Şase luni de viaţă pe Io îl învăţaseră pe bărbat resemnarea; înjură din inimă,

ridică din umeri resemnat şi scoase din dulap sticla de ferverin.

Propria-i febră dispăru imediat şi complet, cum se întâmpla întotdeauna când trata *blancha*, dar fata, lipsindu-i ferverinul, era albă ca varul şi vlăguită. Grant aruncă o privire spre sticlă; rămăseseră opt tablete.

— Ei bine, eu pot să mestec frunze ferva, murmură el.

Frunzele erau mai puţin eficiente decât alcaloidul pur, dar aveau să aibă efect, iar lui Lee Neilan îi trebuiau tabletele. Dizolvă două într-un pahar cu apă şi ridică uşor capul fetei.

Nu era atât de moleşită, încât să nu poată înghiţi şi el îi picură soluţia printre buzele palide, apoi o aranjă cât putu mai confortabil. Rochia era o zdreanţă de mătase şi Grant o acoperi cu o pătură la fel de distrusă. Apoi îşi dezinfectă înţepăturile de palmier, alătură două scaune şi se întinse să se culce.

Tresări la sunetul zgârieturilor de pe acoperiş, dar era doar Oliver, testând coşul, să vadă dacă era fierbinte. Într-o clipă, parkatul se strecură prin horn, se întinse şi comentă:

— Eu sunt real şi tu eşti real.

— Imaginează-ţi, murmură Grant somnoros.

Când se trezi, era în lumina lui Jupiter-plus-Europa, ceea ce însemna că dormise aproape şapte ore, căci cea de-a treia lună mică şi strălucitoare tocmai răsărea. Se ridică şi privi spre Lee Neilan, care dormea profund, cu o tentă de culoare în obraji, ce nu se datora în totalitate luminii roşietice a zilei; *blancha* se vindeca.

Dizolvă încă două tablete în apă, apoi scutură umărul fetei. Ochii ei cenuşii se deschiseră instantaneu, mai limpezi acum şi îl priviră cu surprindere.

— Bună, Grant, murmură ea. Tu eşti, din nou. La urma urmei, febra nu-i chiar aşa de rea.

— Poate că trebuia să te las în starea febrilă, zâmbi el. Spui nişte lucruri aşa drăguţe. Scoală-te şi bea asta.

Lee deveni brusc conştientă de interiorul barăcii.

— Dar... unde ne aflăm? Pare a fi... real?!

— Este. Bea ferverinul.

Ea se supuse, apoi se întinse din nou şi-l privi lung, perplex.

— Real? întrebă. Şi tu eşti real?

— Cred că da.

Un văl de lacrimi îi înrourară ochii.

— Atunci... am plecat din locul acela? Locul acela teribil?

— Evident. Văzu pe faţa ei semne de isterie şi se grăbi să-i distragă atenţia. Te superi dacă îmi povesteşti cum de se întâmplă să fii aici... şi încă îmbrăcată ca pentru o petrecere?

— Am *fost* îmbrăcată pentru o petrecere. O petrecere în Herapolis. Dar am ajuns în Junopolis, înţelegi?

— Nu-nţeleg. În primul rând, ce cauţi pe Io? Ori de câte ori auzeam de tine, era în legătură cu societatea din New York sau din Paris.

Ea zâmbi.

— Atunci n-a fost totul un delir, nu-i aşa? Ai spus că ai o poză de-a mea... Oh, aceea! se încruntă către afişul de pe perete. Data viitoare, când vreun fotograf va dori să-mi ia un instantaneu, o să-mi amintesc să nu mai rânjesc ca... ca un lunatic. Cât despre motivul pentru care mă aflu pe Io... am venit cu tata, care caută posibilităţi de a cultiva ferva în plantaţii, în loc să depindă de comercianţi şi de lunatici. Am sosit acum trei luni şi m-am plictisit îngrozitor. Am crezut că este palpitant pe Io, dar n-a fost... până de curând.

— Dar ce era cu petrecerea aceea? Cum ai reuşit să ajungi aici, la şase sute de kilometri de Junopolis?

— Ei bine, răspunse ea încet, în Junopolis era teribil de plictisitor. Nu aveam spectacole, nu aveam sport, nimic

în afară de câte o petrecere ocazională. Nu aveam astâmpăr. Când erau petreceri în Herapolis, îmi făcusem obiceiul să zbor până acolo. Sunt doar patru sau cinci ore cu un avion rapid, ştii.... În ultima săptămână – sau ce-o fi fost – am plănuit să mă duc, împreună cu Harvey, secretarul tatei. Dar, în ultima clipă, tata a avut nevoie de el şi mi-a interzis să zbor singură.

Grant simţi că-l displăcea profund pe Harvey.

— Şi? întrebă el.

— Aşa că am zburat singură, termină ea, ezitând.

— Şi te-ai prăbuşit, nu?

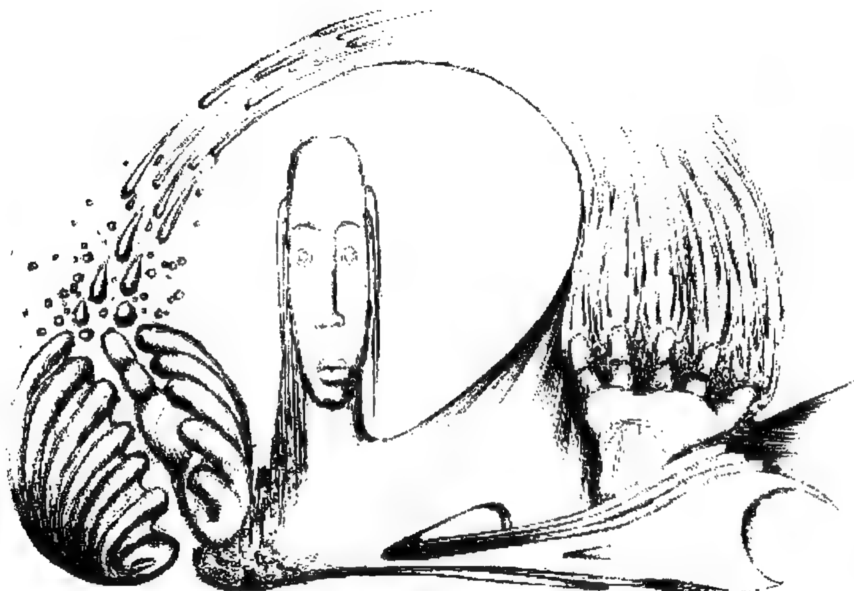
— Pot să zbor la fel de bine ca oricine, ripostă fata. Doar că am urmat un traseu diferit şi, deodată, mi-au apărut în faţă nişte munţi.

— Dealurile Idioţilor, încuviinţă el din cap. Avionul meu de aprovizionare ocoleşte opt kilometri ca să le evite. Nu sunt înalte, dar trec dincolo de atmosfera satelitului ăsta dement. Atmosfera este densă aici, dar nu prea groasă.

— Ştiu asta. Eram conştientă că nu puteam trece peste ele, dar am crezut că le-aş putea sări. Acceleram şi apoi avântam avionul în sus. Am avut un avion închis ermetic, iar gravitaţia este foarte slabă aici. În plus, am văzut figura executată de mai multe ori, în special cu un prototip racheto-propulsat. Jeturile ajută la susţinerea avionului, chiar şi după ce aripile devin inutile, în cazul lipsei aerului.

— Ce cascadorie prostească! exclamă Grant. Sigur că poate fi făcută, dar trebuie să fii expert ca să o poţi finaliza când loveşti aerul, de cealaltă parte. Tu l-ai atins cu viteză mare şi nu ai avut suficient spaţiu pentru coborâre.

— Asta am descoperit şi eu, spuse Lee cu regret. Aproape reuşisem, când am nimerit în mijlocul unor palmieri ţepoşi. Cred că prăbuşirea i-a ameţit, deoarece am reuşit să ies înainte ca ei să înceapă să biciuiască în jur. N-am putut totuşi să mai ajung la avion şi a fost... nu-mi

Desen de Dan Farcaş

amintesc decât două zile... dar a fost oribil!

— Cred, aprobă el cu blândeţe.

— Ştiam că dacă nu mănânc şi nu beau, aveam o şansă să evit febra albă. Să nu mănânc n-a fost aşa greu, dar să nu beau... ei bine, în cele din urmă am cedat şi am băut dintr-un pârâu. Nu-mi mai păsa ce se întâmpla, dacă puteam să am parte de câteva momente în care să nu fiu torturată de sete. După aceea, totul a fost confuz şi vag.

— Trebuia să fi mestecat frunze ferva.

— Nu ştiam asta. Nici măcar nu ştiam cum arată şi în plus îl aşteptam pe tata să apară. Cred că mă caută şi acum.

— Probabil, replică Grant ironic. Întâmplător, ştii că suprafaţa lui Io este de peste treizeci de milioane de kilometri pătraţi? Şi cum să ştie el unde anume te-ai prăbuşit? Când zbori de la polul nord la polul sud nu există o rută preferabilă. Poţi merge prin orice punct de pe planetă.

Ochii ei cenuşii se dilatară.

— Dar eu...

— Mai mult chiar, zise Grant, acesta este probabil ultimul loc potrivit pentru o petrecere. Ei nu s-ar gândi că cineva, poate doar un lunatic, ar încerca să survoleze Dealurile Idioţilor, chestiune cu care sunt întru totul de acord. Deci, mi se pare, Lee Neilan, că eşti izolată până când avionul meu de aprovizionare va ajunge aici, adică luna viitoare!

— Dar tata va înnebuni! Va crede că am murit!

— Fără îndoială.

— Dar nu putem..., Fata se opri, uitându-se în jur prin singura cămăruţă a barăcii. După o clipă, oftă resemnată, zâmbi şi urmă dulce: Ei bine, s-ar fi putut şi mai rău. O să încerc să mă mulţumesc cu ce am.

— Bine. Cum te simţi acum?

— Aproape normal. Chiar o să mă apuc de treabă. Dădu la o parte pătura zdrenţuită, se ridică pe jumătate şi-şi coborî picioarele pe podea. Voi pregăti cina! Rochia mea!

Îşi trase din nou pătura în jurul trupului. El zâmbi.

— Am avut o mică dispută cu puyeţii, după ce ai leşinat. Şi mie mi-au distrus garderoba.

— E terminată! plânse ea.

— Ţi-ar fi de folos un ac şi aţă? Pe astea le-au lăsat, măcar, pentru că erau în sertarul mesei.

— Nici măcar un costum de baie n-aş putea scoate din asta! replică Lee. Lasă-mă să încerc o haină de-a ta.

Tăind, cârpind şi reparând, reuşi în cele din urmă să aducă unul dintre costumele lui Grant la proporţii potrivite. Arăta minunat în cămaşă şi pantaloni, dar bărbatul se îngrijoră observând că o paloare pusese stăpânire pe ea.

Era... *riblancha*, al doilea atac de febră, care urma de obicei unei crize severe sau prelungite. Chipul lui era serios când puse două din ultimele patru tablete de ferverin în palmele făcute căuş.

— Ia-le, îi porunci. Trebuie să mai găsim nişte frunze ferva pe undeva. Avionul mi-a luat ultima recoltă săptămâna trecută şi de atunci am tot avut ghinion cu lunati-ii. Nu mi-au adus, decât buruieni şi gunoaie.

Lee se strâmbă simţind gustul amar al medicamentului, apoi închise ochii împotriva ameţelii de moment şi a greţii.

— Unde poţi găsi ferva? întrebă ea.

Grant clătină din cap încurcat, privind apusul lui Jupiter, cu inelele sale crem şi maro strălucind şi Marea Pată Roşie fierbând în marginea vestică. Puţin deasupra se afla micul disc strălucitor al Europei. Deodată, se încruntă, îşi privi ceasul, apoi consultă calendarul de pe interiorul uşii dulapului.

— În cincisprezece minute va fi lumina Europei, mormăi el şi după douăzeci şi cinci de minute va fi noapte adevărată – prima noapte adevărată după o jumătate de lună. Mă întreb...

Privi lung şi gânditor chipul fetei. El ştia unde creştea ferva. Nimeni nu

îndrăznise să pătrundă în junglă, unde palmierii ţepoşi, viţa-de-vie cu săgeţi şi viermii ucigaşi numiţi *dinţoşi* făceau dintr-o astfel de aventură, pură sinucidere pentru orice creatură, cu excepţia lunaticilor şi puyeţilor. Dar el ştia unde creşte ferva.

În nopţile rare de pe Io chiar şi poiana putea fi periculoasă. Nu numai din cauza puyeţilor; ştia destul de bine că în întuneric, din junglă se târau afară creaturi – *dinţoşi*, broaşte cu cap-glonţ şi, fără îndoială, multe fiinţe misterioase, veninoase, perfide, niciodată văzute de om. Se auziseră povestiri şi în Herapolis.

Dar el trebuia să obţină ferva şi ştia unde creşte. Nici un lunatic n-ar fi încercat să culeagă frunzele de acolo, dar ferva creştea în micile grădini sau ferme din jurul aşezărilor puyeţilor.

Aprinse lumina.

— Ies o clipă, îi spuse lui Lee Neilan. Dacă *blancha* revine, ia celelalte două tablete. Oricum, nu-ţi strică să le iei. Puyeţii au plecat cu termometrul meu, dar dacă ai din nou ameţeli, ia-le!

— Grant! Unde...

— Mă voi întoarce, îi răspunse, închizând uşa în urmă.

Un lunatic, purpuriu în lumina albăstruie a Europei, clătină din cap cu un chicot prelung. Lăsându-l în urmă se îndreptă precaut spre vecinătatea satului de puyeţi – cel vechi, întrucât celălalt era puţin probabil să fi avut timp să-şi cultive pământul dimprejur. Se târî prudent prin iarba sângerie, deşi ştia că era zadarnic să fie precaut. Se găsea exact în postura unui gigant de treizeci de metri, încercând să se apropie de un oraş omenesc pe ascuns – problemă delicată chiar şi în cumplita întunecime a nopţii.

Ajunse la marginea poienii puyeţilor. Înapoia lui, Europa se îndrepta încet spre orizont, mişcându-se la fel de repede ca şi limba ce indica minutele pe ceasul său. Se opri surprins o clipă la vederea minunatului orăşel, aflat la treizci de metri depărtare, dincolo de ogoarele pătrate, cu lumini licărind în ferestrele cât palma. Nu ştiuse că plantaţia puyeţilor folosea lumini; erau probabil, lumânări micuţe sau, opaiţe minuscule.

Clipi în întuneric. Al doilea dintre loturile de trei metri părea să fie – era – ferva. Se aplecă, se târî şi atinse cu mâna frunzele albe şi cărnoase. În acel moment auzi un chicot ascuţit şi zgomotul ierbii strivite în spatele lui. Lunaticul! Idiotul lunatic purpuriu!

Răsunară ţipete chiţăite. Smulse doi pumni de ferva, se ridică şi ţâşni spre fereastra luminată a barăcii sale. Nu voia să simtă înţepăturile otrăvite sau dinţii purtători de boală, iar puyeţii se treziseră în mod sigur. Bolboroseala lor devenise un cor; pământul se înnegrise de numărul lor.

Ajunse la baracă, se repezi înăuntru, trânti şi zăvorî uşa.

— Am luat-o! Zâmbi satisfăcut. Lasă-i să bântuie pe afară acum.

Puyeţii erau în culmea furiei. Bolboroseala lor se auzea precum scârţâitul unui război de ţesut. Chiar şi Oliver deschisese ochii adormiţi şi asculta.

— Este din cauza febrei, observă el nepăsător.

Lee nu mai era palidă; *riblancha* trecea, în mod sigur.

— Uf! făcu ea, ascultând tumultul de afară. Dintotdeauna am urât şobolanii, dar puyeţii sunt mai răi. Toată isteţimea şi răutatea şobolanilor, plus inteligenţa diavolilor.

— Ei, răspunse Grant gânditor, nu văd ce ar putea face. Oricum, ferva era pentru mine.

— Parcă s-ar îndepărta, spuse fata, ascultând. Zgomotul se stinge.

Grant îşi iţi capul pe fereastră.

— Sunt încă prin preajmă. Tocmai au trecut de la înjurături la un plan, pe care tare aş vrea să-l ştiu. Într-o bună zi, dacă această mică planetă nebună va deveni rentabilă pntru activitatea oamenilor, vom avea discuţii serioase cu puyeţii.

— Şi? Nu sunt destul de civilizaţi pen-

tru a reprezenta într-adevăr un obstacol serios şi în plus sunt atât de mici...

— Dar învaţă, replică el. Învaţă foarte repede şi se înmulţesc ca iepurii. Să presupunem că descoperă utilizarea gazului, sau că pun la punct lansatoare pentru săgeţile lor otrăvitoare. Asta e posibil. pentru că deja prelucrează metalul şi cunosc focul. În felul acesta vor fi practic la egalitate cu omul, iar în măsura în care atacul lor continuă, la ce vor mai sluji tunurile noastre gigantice şi rachetele, împotriva unor puyeti de cincisprezece centimetri? Şi chiar dacă am fi egali ca număr, rezultatul ar fi fatal: un puyet contra unui om nu-i cine ştie ce afacere.

Lee căscă.

— Ei bine, nu este problema noastră. Mi-e foame.

— Bun. Este un semn că *blancha* se vindecă. Mănâncă, apoi dormi puţin, căci avem cinci ore de întuneric.

— Şi puyetii?

— Nu pot face nimic. Nu pot să taie pereţii din buşteni cu coajă de piatră în cinci ore şi, oricum, Oliver ne va avertiza dacă vreunul reuşeşte să pătrundă pe aici, pe undeva.

Era lumină când se trezi; îşi întinse membrele înţepenite dureros de-a lungul celor două scaune. Ceva îl trezise, dar nu ştia precis ce anume Oliver se plimba neliniştit prin spatele lui şi acum îl privi neliniştit.

— Am avut ghinion cu lunaticii mei, anunţă parkatul plângăreţ. Eşti un pisoi drăguţ.

— Şi tu la fel, spuse Grant.

Ceva îl trezise, dar ce anume?

Apoi ştiu, căci se repetă... un vag tremur al podelei din coajă de piatră. Se încruntă, derutat. Cutremure? Nu existau pe Io, fiindcă micuţa sferă îşi pierduse căldura internă, nu se ştia cu epoci în urmă. Atunci, ce era?

Deodată înţelese. Sări în picioare, cu un strigăt atât de sălbatic, încât Oliver se dădu la o parte, bolborosind infernal. Parkatul speriat ţopăi către sobă şi dispăru în sus, pe horn. Ţipătul lui răsună slab.

— Este din cauza febrei!

Lee rămăsese pe patul de campanie, clipind somnoroasă din ochii cenuşii.

— Afară! urlă el, ridicând-o în picioare. Ieşi! Repede!

— Ce... de ce?...

— Ieşi!

O împinse pe uşă, apoi se întoarse să ia centura şi armele, sacul cu frunze ferva şi un pachet de ciocolată. Podeaua tremură din nou şi Grant se grăbi să ajungă, printr-un salt nebunesc, în partea unde stătea fata uluită.

— Au minat-o! se înecă el. Ticăloşii au minat...

Nu avu timp să spună mai multe. Un colţ al barăcii cedă brusc, buştenii cu coajă de piatră se desfăcură şi întreaga structură se nărui precum casa din cuburi a unui copil. Prăbuşirea se stinse în tăcere şi nu se zări nici o mişcare, cu excepţia unui fuior leneş de aburi, a câtorva siluete negre, ca de şobolani, grăbindu-se către iarbă, şi a unui lunatic purpuriu clătinând din cap, dincolo de ruine.

— Drăcuşori murdari! blestemă el cu amărăciune. Blestemaţi şobolani negri!

Un fluierat izbucni atât de aproape, încât îi răni urechea şi apoi zburli o buclă din părul castaniu, răvăşit, al lui Lee. Un cor de chiţăituri răsună în iarba sângerie.

— Aşa! strigă el. Şi-au pus în gând să ne termine de data asta. Nu... pe aici. Spre dealuri. Jungla e mai rară pe drumul acesta.

Au putut scăpa destul de uşor de puyeţii mărunţei. În câteva clipe au lăsat în urmă vocile chiţăitoare şi s-au oprit să privească lung, cu regret, locuinţa prăbuşită.

— Acum, spuse el nefericit, suntem amândoi în situaţia de la care pornisei tu.

— Oh, nu, îşi ridică privirea Lee. Suntem împreună acum. Nu mi-e frică.

— Ne vom descurca, o asigură bărba-

tul. O să instalăm cumva o baracă temporară. O să...

O săgeată îi lovi cizma ţiuind. Puyeţii îi descoperiseră.

Fugiră din nou către Dealurile Idioţilor. Când se opriră în sfârşit, putură zări o pantă lungă şi, în depărtare, junglele. Acolo se afla baraca distrusă şi, ordonate ca pe o tablă de şah, ogoarele şi turnurile aşezării puyeţilor din vecinătate. Abia îşi trăseseră răsuflarea, când bolboroselile şi chiţăielile se auziră dinspre pădurice.

Erau împinşi spre Dealurile Idioţilor, o regiune la fel de necunoscută oamenilor ca şi întinderile îngheţate de pe Pluto. Era ca şi cum drăcuşorii din spate hotărîseră ca, de data aceasta, duşmanul lor, uriaşul cotropitor şi devastator al recoltelor, să fie exterminat.

Armele erau inutile. Grant nu putea nici măcar să arunce o privire urmăritorilor, care se furişau prin vegetaţie ca nişte şobolani cu mantii. Gloanţele, chiar dacă din întâmplare ar fi nimerit corpul unui puyet, erau zadarnice iar aruncătorul de flăcări, deşi cu izbucnirea-i incandescentă ar fi incinerat tone de pădurice şi de iarbă sângerie, n-ar fi putut decât să taie o cărare prin hoarda de tartori. Singurele arme utile, becurile cu gaz, rămăseseră printre ruinele barăcii.

Grant şi Lee erau siliţi să urce. Se aflau la trei sute de metri deasupra câmpiei şi aerul se rarefa. Aici nu exista junglă, doar întinderi impresionante de iarbă sângerie, de-a lungul cărora erau vizibili câţiva lunatici, clătinându-şi capetele pe gâturile lungi.

— Spre piscuri! icni Grant, cu răsuflarea întretăiată. Poate vom rezista aerului rarefiat mai bine decât ei.

Lee nu mai răspunse. Gâfâia înverşunată alături de el. Aici suiau acum cu greu pe insulele de stânci golaşe. În faţa lor se înălţau două piscuri joase, precum stâlpii unei porţi. Aruncând iute o privire în urmă, Grant zări siluete negre, mărunte, în câmp deschis şi, clocotind de furie, descărcă un foc. Un singur puyet tresări convulsiv, cu mantia fâlfâind, dar restul îşi continuară drumul. În mod sigur erau cu miile.

Piscurile se aflau acum la numai câteva sute de metri distanţă. Erau golaşe, netede, insurmontabile.

— Printre ele, murmură Grant.

Trecătoarea care le separa era pustie şi îngustă. Cu ere în urmă, vârfurile gemene fuseseră unul singur; o convulsie vulcanică, de mult uitată, le despărţise, lăsând între ele un canion firav.

Bărbatul întinse un braţ către Lee, a cărei respiraţie era un şir de icnete seci. O săgeată lucitoare zbârnâi când oamenii ajunseră la deschizătură, dar privind înapoi, Grant putu observa doar un lunatic purpuriu urcând cu greu şi alţi câţiva în dreapta lui. Goniseră printr-un pasaj lung de cincisprezece metri, care se sfârşea brusc într-o vale – şi acolo, uluiţi pentru o clipă, se opriră.

La poale se întindea un oraş. Pentru o secundă, Grant crezu că descoperiseră o vastă metropolă a puyeţilor, dar o simplă privire dezvălui altceva. Acesta nu era un oraş cu construcţii medievale, ci un poem în marmură, de o frumuseţe clasică şi cu proporţii omeneşti, sau aproape omeneşti. Coloane albe, bolţi glorioase, domuri cu linii perfect rotunjite – o minunăţie arhitecturală născută parcă pe Acropole. Într-o clipă îşi dădură seama că oraşul era mort, devastat, în ruine.

Cu toată istovirea, Lee îi percepu frumuseţea.

— Ce minunat! gâfâi ea. Aproape că ar putea fi iertaţi... pentru că sunt... puyeţi!

— Ei nu ne-ar ierta pentru că suntem oameni, murmură Grant. Va trebui să ne aşezăm undeva. Mai bine am alege o clădire.

Înainte însă ca ei să fi putut înainta câţiva metri, o învălmăşeală sălbatică îi opri. Grant împietri, rămânând, practic paralizat de uimire. Canionul îngust se umpluse cu o hoardă gâlgâitoare de

puyeţi, ca un covor negr şi, dens. Dar nu trecură mai departe de capătul văii, căci, rânjind, chicotind şi legănându-şi capetele, tropăind pe tălpile cu trei degete, patru lunatici blocau accesul!

Începu o luptă. Puyeţii muşcau şi înţepau nefericiţii apărători, ale căror bocete ascuţite de durere nu mai erau chicote, ci urlete. Dar cu o hotărîre şi o încăpăţânare complet străină lunati-ilor, tălpile lor cu gheare tropăiau metodic, sus-jos, sus-jos.

— Fir-aş al naibii! izbucni Grant.

Atunci îi veni o idee.

— Lee! Ei sunt strânşi în canion, tot neamul lor de ticăloşi!

Se grăbi într-acolo. Întinse aruncătorul de flacări printre picioarele zbârcite ale unui lunatic, îl orientă în lungul canionului şi trase.

Infernul explodă. Cedându-şi toată energia într-o teribilă răbufnire, micuţul diamant scuipă un şuvoi de foc, care umplu canionul dintr-o parte în cealaltă şi se revărsă apoi în iarba sângerie de pe pantă, tăind o cărare de foc.

Dealurile Idioţilor reverberară urletul, iar când ploaia de dărâmături încetă, în canion mai rămăseseră doar câteva bucăţi de carne şi capul unui lunatic norocos, încă săltând şi rostogolindu-se.

Trei lunatici supravieţuiseră. Unul cu faţa purpurie îşi trăgea braţul, rânjind şi chicotind într-o veselie imbecilă.

Grant lăsă aruncătorul de-o parte şi se întoarse spre fată.

— Slavă Domnului! spuse el. Am scăpat, totuşi.

— Nu mi-a fost frică, Grant. Nu cu tine.

El zâmbi.

— Poate vom găsi un loc aici, îl sugeră. Febra trebuie să fie mai puţin chinuitoare la această altitudine. Dar, ia spune, aceasta trebuie să fi fost capitala întregii rase a puyeţilor, în vremurile de odinioară. Îmi pot imagina cu greu aceşti ticăloşi, creând o arhitectură atât de frumoasă, sau pe o aşa întindere Clădirile astea sunt la fel de uriaşe în proporţii faţă de mărimea puyeţilor, ca şi zgârie-norii din New York pentru noi!

— Dar atât de frumoase, rosti Lee încet, măturând cu privirea peste gloria ruinelor. Aproape că i-am putea ierta, Grant! Uită-te acolo!

El îl urmări gestul. Pe partea interioară a arcadelor canionului se zăreau nişte sculpturi gigantice. Însă lucrul care îi înmărmuri de uimire fu subiectul portretului. Acolo, dominând înălţimile stâncii, nu se aflau figuri de puyeţi, ci de... lunatici! Minunat cioplite, mai degrabă zâmbind decât rânjind, cu o expresie oarecum tristă, plină de regrete, de milă şi totuşi, fără nici o îndoială, lunatici!

— Somn uşor, şopti el. Vezi, Lee? Acesta trebuie să fi fost odată un oraş al lunaticilor. Urmele, uşile, clădirile, toate sunt pe măsura lor. Cumva, cândva, ei trebuie să fi fost civilizaţi iar lunaticii pe care îi cunoaştem sunt rămăşiţele degenerate ale unei mari rase.

— Şi, interveni Lee, motivul pentru care cei patru au blocat drumul, când puyeţii au încercat să treacă, este că ei n-au uitat încă. Sau poate că nu îşi amintesc, dar au o tradiţie a gloriilor trecute sau, mai probabil, doar un sentiment superstiţios că locul acesta este, într-un anume fel, sacru. Ne-au lăsat să trecem pentru că, la urma urmei, semănăm mai mult cu ei decât cu puyeţii. Dar un lucru uimitor este că ei păstrează încă în memorie acel eveniment, deşi oraşul trebuie să fie ruinat de secole. Sau poate chiar de mii de ani.

— Dar gândeşte-te că lunaticii au putut avea odinioară inteligenţă pentru a-şi crea o cultură proprie, spuse Grant, îndepărtând un lunatic purpuriu care dădea din cap şi chicotea lângă el. Deodată se întrerupse, întorcând o privire plină de respect către creatură. Acesta mă urmează de zile întregi. În regulă, şefule, care-i treaba?

Fiinţa purpurie îi întinse un mănunchi

de iarbă sângerie şi rămurele, groaznic de murdar, continuând să chicotească idiot. Gura ridicolă i se strâmbase; ochii i se bulbucaseră în agonie pentru efortul de concentrare mentală.

— Viclean! hohoti triumfător.

— Imbecilul! izbucni Grant. Neghiobul! Idiotul! Se opri, apoi râse. Nu-i nimic. Cred că o meriţi.

Îşi aruncă pachetul de ciocolată celor trei lunatici încântaţi.

— Iată-vă dulciurile!

Un ţipăt al lui Lee îl surprinse. Fata îşi agita larg braţele, în timp ce, deasupra crestei Dealurilor Idioţilor vuia o rachetă, care se roti şi coborî în picaj spre vale.

Portiera se deschise. Oliver păşi semţ şi grav afară, afirmând indiferent:

— Eu sunt real şi tu eşti real.

Un bărbat urmă parkatul, apoi alţi doi oameni.

— Tată! strigă Lee.

Ceva mai târziu, Gustavus Neilan se întoarse spre Grant.

— Nu-ţi pot mulţumi îndeajuns, spuse el. Dacă există vreo cale să-ţi arăt aprecierea mea pentru...

— Există. Puteţi să-mi anulaţi contractul.

— Oh, lucrezi pentru mine?

— Sunt Grant Calthorpe, unul dintre comercianţii dumneavoastră şi m-am cam săturat de această planetă nebună.

— Desigur, dacă doreşti, zise Neilan. Dacă este vreo problemă cu plata...

— Puteţi să-mi plătiţi pentru cele şase luni în care am muncit.

— Dacă ai mai sta, n-o să se mai facă negoţ prea multă vreme. Putem cultiva ferva lângă oraşele polare şi eu prefer plantaţiile, incertitudinilor legate de lunatici. Dacă ţi-ai termina anul de muncă, am putea să-ţi dăm în grijă o plantaţie, până la sfârşitul termenului.

Grant întâlni ochii cenuşii ai lui Lee Neilan şi ezită.

— Mulţumesc, spuse el încet, dar m-am săturat. Zâmbi fetei, apoi se răsuci către tatăl ei. Vă deranjează dacă vă cer să-mi povestiţi cum de s-a întâmplat să ne găsiţi? Acesta e locul cel mai neplăcut de pe planetă.

— Tocmai acesta este motivul, spuse Neilan. Când Lee nu s-a mai întors, m-am gândit cu mare atenţie. În final, cunoscând-o bine, am decis să caut mai întâi în locurile cel mai puţin plăcute. Am încercat pe ţărmurile Mării Febrei, apoi în Deşertul Alb şi, în cele din urmă, pe Dealurile Idioţilor. Am identificat ruinele unei barăci şi printre dărâmături era acest individ – îl arătă pe Oliver – afirmând că zece lunatici fac cât un om care nu-i în toate minţile. Ei bine, partea cu omul care nu-i în toate minţile semăna foarte mult cu o referinţă la fata mea şi am umblat până ce zgomotul aruncătorului tău de flăcări ne-a atras atenţia.

Lee se strâmbă, apoi îşi întoarse ochii cenuşii, serioşi, spre Grant.

— Îţi aminteşti, rosti ea încet, ce ţi-am spus acolo, în junglă?

— N-aş pomeni niciodată despre asta, replică bărbatul. Ştiam că delirezi.

— Dar... poate că nu. Un camarad te-ar ajuta să-ţi închei mai uşor anul de lucru? Vreau să spun, dacă, de exemplu, ai zbura înapoi, cu noi, în Junopolis şi te-ai întoarce cu o soţie?

— Lee, spuse el răguşit, ştii ce diferenţă ar însemna asta, deşi nu pot să înţeleg de ce ai fi visat-o.

— Este din cauza febrei, sugeră Oliver.

Traducerea
Monica Dumitriu

WILSON TUCKER

Expuneri Temporale

Wilson Arthur Tucker s-a născut în 1914 în statul Minnesota din S. U. A. De meserie operator de film, Tucker s-a referit întotdeauna la cărțile sale (peste douăzeci, dintre care jumătate science fiction) ca reprezentând un hobby. Și-a început activitatea în SF prin anii 1930, ca fan și redactor de fanzine; cel mai notabil dintre acestea, *Le Zombie*, a apărut (cu întreruperi) în peste șaizeci de numere între 1938 și 1975.

Debutul literar l-a cunoscut în 1941 cu povestirea „Halta interstelară" (*„Interstellar Way Station"*), publicată sub pseudonimul Bob Tucker în revista *Super Science Stories*. Prea puțin prolific în genul scurt, începând cu 1946 a început să publice romane, (primele au fost romane polițiste care i-au încântat pe fanii cunoscători, iritându-i în același timp pe critici datorită obiceiului său permanent de a-și denumi personajele după fani și autori binecunoscuți), cel dintâi science fiction fiind *Planeta închisoare* (*Prison Planet*; 1947). Au urmat *Orașul oceanic* (*The City in the Sea*; 1951), *Prelunga tăcere sonoră* (*The Long Loud Silence*; 1952), *Stăpânii timpului* (*The Time Masters*; 1953). Îi urmează acestuia *Bomba temporală* (*Time Bomb*; 1955), *Talent neîmblânzit* (*Wild Talent*; 1954), *Vânătorii lui Lincoln* (*The Lincoln Hunters*; 1958), *Spre stația Tombaugh* (*To the Tombaugh Station*; 1960), *Anul Soarelui Tăcut* (*The Year of the Quiet Sun*; 1970), *Gheață și fier* (*Ice and Iron*; 1974).

Mihai-Dan Pavelescu

Sergentul Tabbot urcă cele câteva trepte până la apartamentul femeii, situat la etajul trei. În timp ce urca cutia grea a aparatului de fotografiat îi lovea piciorul, amenințând să-i rănească genunchiul cu care și așa avea probleme. Mută cutia în mâna stângă și mormăi în barbă ceva de genul: femeia *ar fi putut* fi mai amabilă și să fi murit la etajul întâi.

În capul scărilor, un polițist plictisit păzea fără prea mare zel palierul și coridorul pe care se găsea apartamentul victimei.

Tabbot întrebă surprins:

– N-au sigilat ușa? Se mai lucrează înăuntru? Care este apartamentul?

Polițistul răspunse:

– Au uitat de paznic, sergent – cineva a plecat să-l aducă. E agitație mare pe aici, nici medicul legist n-a terminat încă La numărul 33. Apoi se uită în jos la cutia voluminoasă a aparatului de fotografiat. Moarta e cam dezbrăcată.

– Vrei să-ți fac și ție o fotografie frumoasă?

– Nu, *domnule*, cu asta nu! Vreau să spun că-i goală, dar nu mai este frumoasă.

Tabbot zise:

– Victimele criminalilor își pierd aspectul plăcut.

El merse de-a lungul coridorului, până la apartamentul cu numărul 33 și găsi ușa întredeschisă. Dinăuntru se auzea o voce tunătoare. Tabbot împinse ușa până o deschise de tot și intră în apartamentul femeii. Spațiul era mic, consta probabil din doar două camere.

Mai întâi văzu un tip care ținea în mâini un spray și o lanternă și care cerceta amprentele de pe o măsuță pentru cafea acoperită cu sticlă; expresia mâhnită a feței lui indica însă în mod clar lipsa totală a acestora. Un locotenent de la secția de poliție care stătea aproape lipit de capătul acestei măsuțe urmărea mișcarea de colo-colo a luminii lanternei, cu o expresie de infinită răbdare. Pentru o clipă privirea i se îndreptă spre Tabbot și spre cutia aparatului fotografic, după care reveni la măsuță. Un detectiv în civil aștepta în spatele ușii, fără să facă nimic. Doi bărbați având alături un coș de

nuiele şedeau pe braţele unui fotoliu supradimensionat, privind peste spătarul acestuia la ceva ce se găsea pe jos. Unul dintre ei îşi întoarse capul pentru a-l vedea pe noul venit, după care îşi îndreptă din nou atenţia către ceea ce văzuse jos. La o oarecare depărtare de fotoliu, un bărbat cu chelie adăpostind sub propriile-i haine mult mai multă grăsime decât s-ar fi cuvenit, tocmai îşi scutura praful de pe genunchii pantalonilor. De-abia se ridicase în picioare şi efortul pe care-l făcuse îl obliga acum să respire gâfâind, cu gura deshisă.

Tabbot îl cunoştea pe locotenent şi pe medicul legist.

Uitându-se la cutia neagră şi grea pe care Tobbot o aşezase jos, după uşă, medicul legist întrebă:

– Fotografii?

– Da, domnule. Expuneri temporale.

– Atunci aş vrea să am şi eu nişte imagini. N-am mai văzut un împuşcat de vreo opt sau nouă ani. Aşa ceva e al dracului de rar în zilele noastre. Şi, îndreptându-şi degetul arătător, dolofan, către lucrul de pe podea, continuă: *Ea* a fost împuşcată mortal. Poţi să-ţi imaginezi aşa ceva? Împuşcată *în ziua de azi!* Mi-ar face plăcere să am şi eu nişte imagini. Vreau să văd un bărbat care are curajul să poarte o armă.

– Da, domnule. Apoi Tabbot i se adresă locotenentului de la secţia de poliţie: Puteţi să-mi daţi vreun indiciu?

– Lucrurile sunt încă neclare, sergent, îi răspunse ofiţerul. Victima îl cunoştea pe cel care a atacat-o; cred că i-a şi deschis uşa, după care s-a îndepărtat, lăsându-l pe el să închidă. Acesta s-a oprit cam pe unde eşti tu acum. Poate s-au certat, dar n-a fost nici o luptă – nimic nu este spart, nimic nu e mişcat de la locul lui, nu sunt nici amprente. Clanţa uşii din spatele tău a fost, de asemena, ştearsă. Ea se afla în spatele acelui fotoliu când a fost împuşcată şi acolo s-a şi prăbuşit. Crezi că poţi să cuprinzi toate astea?

– Da, domnule, cred că voi putea. O să instalez aparatul în cealaltă cameră – chiar în dreptul uşii. Acolo e bucătăria?

– Bucătăria şi duşul. Camera asta este o combinaţie între o sufragerie şi un dormitor.

– O să pornesc chiar din uşă, după care o să mă apropii din ce în ce mai mult. În bucătărie nu este nimic?

– Numai vase murdare. Urme nu sunt, dar ţi-aş fi recunoscător dacă ai lua câteva imagini. Podelele sunt curate în toată casa, cu excepţia porţiunii din spatele *acelui* fotoliu.

Sergentul Tabbot se uită la fereastra din partea opusă a camerei, apoi din nou la locotenent.

– Nu există scară de incendiu, zise ofiţerul. Dar uită-te totuşi şi pe acolo, uită-te peste tot. Fă tot ce crezi că este necesar.

Tabbot încuviinţă imediat, apoi îşi încordă muşchii abdomenului. Străbătu încăperea, îndreptându-se spre fotoliul supradimensionat şi, cu multă grijă, aruncă o privire peste spătarul acestuia. Cei doi bărbaţi cu coşul de nuiele îşi întoarseră simultan capetele pentru a se uita la el, spunându-şi în acelaşi timp unul altuia glume macabre. În mod sigur ei râdeau de el. Iar lui, în ciuda efortului de a se abţine, i se întoarse stomacul pe dos.

Victima fusese o blondă cu părul de culoarea nisipului şi avusese cam treizeci de ani; chipul, deşi îndeajuns de plăcut, nu ar fi avut prea multe şanse de a câştiga un concurs de frumuseţe; fusese bine curăţat pentru că nu se vedea nici o urmă de machiaj. Nu avea nici un fel de bijuterii pe degete, pe braţe sau la gât; era efectiv goală. Pieptul îi fusese făcut zob. Din cauza şocului provocat de surpriză, Tabbot clipi de mai multe ori, apoi îşi mută privirea în jos, spre abdomenul şi picioarele ei, pur şi simplu pentru a nu mai vedea rana aceea îngrozitoare. Preţ de o clipă fu pe punctul de a vărsa. Închise ochii, în vreme ce se lupta pentru a-şi recăpăta stăpânirea de sine, iar atunci când îi deschise din nou, remarcă nişte cicatrice abdominale vechi, datorate unei sarcini avută cu multă vreme în urmă.

Retrăgându-se precipitat de lângă fotoliu, sergentul Tabbot dădu peste medicul legist. El bâigui:

– A fost împuşcată în spate!

– Da, bineînţeles. Bărbatul gras, răsuflând zgomotos, trecu îmbufnat pe lângă el. Este o gaură *mică* în coloana vertebrală; mică la intrare şi mare – pe Dumnezeu că este mare – la ieşire. Când a ieşit, glonţul a distrus toată cutia toracică. Aşa e normal să se întâmple. Cred că a fost un pistol de calibru mare. Rămase cu ochii fixaţi pe piciorul gol care apărea din spatele fotoliului. Primul caz de asasinare prin împuşcare în opt sau nouă ani. Îţi poţi imagina pe cineva care are o armă? Făcu o pauză numai cât să-şi mai tragă răsuflarea, apoi, tot gâfâind, îşi îndreptă acelaşi deget arătător dolofan către cei doi tipi cu coşul, zicându-le: Luaţi-o şi daţi-i bătaie, băieţi. Îi facem autopsie.

Tabbot se îndreptă spre bucătărie.

Pe masă găsi o farfurie murdară, o ceaşcă de cafea, o furculiţă, o lingură şi câteva firimituri de pâine prăjită. O zaharniţă fără capac şi un mic recipient cu praf de frişcă şi cafea ness completau tabloul. Se uită sub masă în căutarea

cuţitului şi a untului care lipseau.

– Nu sunt acolo, spuse locotenentul. Îi plăcea să mănânce pâinea prăjită fără nimic.

Întorcându-se, Tabbot întrebă:

– Cam cu cât timp în urmă s-a consumat acest mic dejun? De câtă vreme e moartă?

– Va trebui să aşteptăm părerea medicului legist pentru a afla, dar aş zice că de vreo trei ore, poate chiar patru. Ibricul cu cafea era rece, corpul era rece, petele de ou erau uscate – oh, hai să zicem cu ceva peste trei ore.

– Asta îmi oferă o marjă de timp avantajoasă, spuse Tabbot. Dacă s-ar fi întâmplat cu o noapte înainte, ieri, nu-mi rămânea decât să-mi iau aparatul de fotografiat şi să mă duc acasă. Cu coada ochiului zări dincolo de uşa deschisă o mişcare şi când se uită , văzu pe bărbaţii cu coşul de nuiele cum tocmai îşi scoteau povara pe coridor. Privirea i se întoarse rapid la masa din bucătărie. Ouă şi pâine prăjită, zahăr şi cafea. Astea nu spuneau mare lucru.

Locotenentul clătină din cap.

– Ea nu mă preocupă în mod deosebit; nu-mi pasă ce şi când a mâncat. Medicul legist să-şi facă probleme în legătură cu micul ei dejun; el o să ne spună cu câtă vreme în urmă a mâncat. Fotografiile tale sunt mult mai importante. Vreau să am imagini care să-l prezinte pe asasin.

Tabbot zise:

– Să sperăm că evenimentul s-a petrecut la lumina zilei în *această* dimineaţă. Sunteţi sigur că acesta nu este micul dejun de ieri? N-are nici un sens să potrivesc aparatul de fotografiat dacă totul s-a întâmplat ieri dimineaţă, sau noaptea trecută. Limita maximă de expunere este între zece şi paisprezece ore – şi ştiţi cât de slabe sunt imaginile obţinute după paisprezece ore.

– În dimineaţa asta, îl asigură ofiţerul. Ieri dimineaţă a fost la lucru, dar pentru că azi dimineaţă nu s-a prezentat şi n-a răspuns nici la telefon, a venit cineva de la atelier să vadă ce s-a întâmplat.

– Acel cineva avea cheie?

– Nu, şi acest fapt a eliminat primul suspect. I-a deschis portarul. Fotografiezi şi uşa, pentru a verifica declaraţia. Ei spun că ar fi fost la câteva minute după ora nouă; nu-şi pot aminti exact cât era ceasul.

– E suficient. Ce fel de atelier? Ce făcea acolo?

– Atelier de jucării. Confecţiona păpuşi pentru Crăciun.

Sergentul Tabbot rămase îngândurat câteva clipe, apoi, după o pauză, zise:

– Primele lucruri care-ţi vin în minte sunt armele-jucărie.

Locotenentul îi adresă un rânjet nu prea vesel.

– Ne-am gândit şi noi la asta şi am şi trimis pe cineva să cerceteze atelierul. Înţelegi, ceva lucruri de contrabandă, jucării sau obiecte utile. Dar, ghinion. De când cu Legea Restrictivă, n-au mai făcut nimic care să semene a armă. Atelierul era curat.

– Ai o muncă tare grea, locotenente.

– Aştept fotografiile tale, sergent.

Tabbot consideră cele spuse ca fiind o aluzie destul de clară. Se duse în cealaltă cameră şi constată că, cu excepţia detectivului în civil, plecase toată lumea. Acesta se aşeză pe canapeaua de lângă măsuţa pentru cafea şi se uită cum îşi despachetează el aparatul. Trepiedul a fost aşezat la vreun metru şi jumătate de uşă. Camera de fotografiat era un aparat greu, voluminos, pe care o aşeză pe trepied cu destule icneli şi mormăind o înjurătură din cauza unui deget strivit în timpul instalării. Când aparatul a fost bine plasat, Tabbot scoase din cutia cu accesorii o rolă de film nouă pe care o fixă în partea din spate a acestuia. Ultimele montate au fost obiectivul şi un cronometru. Se uită cu atenţie pentru a se asigura că lentila obiectivului este curată

Tabbot îndreptă aparatul spre uşa de la intrare, îl focaliză şi băgă mâna în buzunar după rigla de calcul. Verifică timpul *de acum*, după care calculă timpul anterior pentru a obţine patru expuneri: la nouă fix, nouă şi cinci, nouă şi zece, şi nouă şi cincisprezece, acest interval având toate şansele să conţină sosirea portarului împreună cu angajatul de la atelierul de jucării.

Potrivi temporizatorul, apoi se asigură că pelicula foto de nylon se va rula corect după fiecare expunere. Datele privind fiecare expunere urmau să fie notate într-un carneţel, pentru a uşura identificarea mai târziu a imaginilor.

Detectivul în civil îşi întrerupse tăcerea:

– Până acum n-am văzut niciodată funcţionând un astfel de obiect.

Tabbot îi răspunse degajat:

– Fotografiez perioada de timp cuprinsă între nouă şi nouă şi un sfert, din această dimineaţă; dacă am noroc, îl voi surprinde pe portar tocmai în momentul în care deschide uşa. Dacă însă norocul nu-mi va surâde, voi obţine o mişcare neclară – sau poate chiar nimic – şi în acest caz, va trebui să mă întorc şi să fac câte o expunere pentru fiecare minut de după ora nouă, până când îl descopăr. O imagine estompată a uşii de la intrare mă va ajuta să dau de el.

– Imagini *bune*? Părea destul de neîncrezător.

– La ora nouă? Da. La ora nouă prin fereastra aceea intra suficientă lumină şi nici nu trecuse prea mult timp. Condiţii satisfăcătoare. Însă lucrurile stau cu totul altfel atunci când încerc să expun în timpul nopţii, când sunt aprinse numai una sau două lămpi, pur şi simplu, nu-i suficientă lumină. Aş dori ca *toate lucrurile* să se întâmple afară, sub cerul liber, la vremea prânzului, într-o zi cu soare – şi cu nu mai mult de o oră în urmă!

Detectivul mormăi ceva, în timp ce examina cu atenţie aparatul care ţăcănea.

– Odată, la un proces, am folosit nişte fotografii făcute de tine. Era vorba de jefuirea unei bănci, anul trecut. Imaginile erau proaste, judecătorul le-a respins şi cazul s-a dus de râpă.

– Îmi aduc aminte de ele, îi răspunse Tabbot. Şi îmi cer scuze pentru calitatea lor slabă. Acele fotografii au fost făcute chiar la limita de timp admisibilă: paisprezece ore, poate chiar puţin peste. Nici aparatul şi nici filmul nu mai pot face aproape nimic peste limita de zece sau douăsprezece ore – pur şi simplu, a trecut *prea mult* timp. Folosesc cel mai bun film existent, însă nu mai poate prinde şi reproduce o imagine acceptabilă după mai mult de douăsprezece ore. Fotografiile făcute la bancă nu prezentau decât nişte umbre formate din puncte; asta i tot ce pot obţine după trecerea a douăsprezece – paisprezece ore.

– Nimic după mai mult de paisprezece ore?

Absolut nimic. Am încercat, dar nu iese nimic.

Aparatul de fotografiat încetă să mai ţăcăne şi se închise automat. Tabbot îl răsuci pe trepied şi îl îndreptă spre capanea. Detectivul sări în sus.

Sergentul protestă:

– Nu te ridica, nu deranjezi cu nimic. Lentilele obiectivului nu te vor vedea *acum*.

– Am treabă, mormăi detectivul. Şi adresându-i locotenentului un gest de rămas bun destul de dur, ieşi din apartament, trântind uşa în urma lui.

– E încă supărat din cauza imaginilor ălora de la bancă, zise ofiţerul.

Tabbot încuviinţă clătinând din cap, apoi ajustă temporizatorul, fixându-l pentru încă o expunere şi rânji spre locotenent.

– O să-i trimit o fotografie în care voi fi eu, cel de acum trei minute. Poate că asta o să-l mai înveselească.

– Sau poate o să-l înfurie îndeajuns pentru a te concedia.

Sergentul începu o altă serie de calcule, folosindu-şi rigla de calcul, în vederea obţinerii de imagini din întreaga cameră în intervalul dintre şase şi nouă dimineaţa. Îndreptă voluminosul aparat către măsuţa pentru cafea, apoi spre uşa bucătăriei, spre fotoliul supradimensionat, spre fereastra din spatele acestuia, mai luă în vizor un scaun mai mic şi o bibliotecă aflată în încăpere, apoi podeaua, o vază cu flori artificiale care se găsea pe un mic raft deasupra radiatorului, un lampadar, o lustră şi, pentru orice eventualitate, mai vizualiză o dată încăperea de jur împrejur înainte de a reveni la uşa de la intrare. Tabbot revizui calculele, după care îşi îndreptă în mod deosebit atenţia asupra uşii şi spaţiului de lângă aceasta, acolo unde se găsise *el* atunci când intrase pentru prima oară în încăpere.

Aparatul căută şi cercetă trecutul apropiat, din ultima dimineaţă când blonda dezbrăcată fusese încă în viaţă, înregistrând pe pelicula de nylon acele imagini care nu mai existau deja de trei sau patru ore. În timp ce se învârtea pentru a cuprinde întreaga odaie, undeva între bibliotecă şi vaza de flori artificiale – un semnal luminos indică terminarea filmului şi aparatul făcu o pauză până când fu introdusă o nouă rolă. Tabbot reglă din nou mecanismul de măsurare a timpului, astfel ca acesta să compenseze timpul pierdut. Numerotă rolele de film, atât pe cele vechi, cât şi pe cele noi, şi continuă să-şi noteze amănunţit datele privind fiecare unghi şi fiecare serie de expuneri. Aparatul de fotografiat ignora prezentul, sondând trecutul.

Locotenentul întrebă:

– Cât mai durează?

– Am nevoie de circa o oră pentru preliminarii; bucătăria o pot termina în altă oră. Iar între două şi trei ore, să zicem, sunt necesare pentru reluări, după ce descopăr vreun indiciu.

– Eu am o mulţime de treabă care mă aşteaptă. Ofiţerul se scărpină în ceafă şi apoi se aplecă şi privi obiectivul aparatului. Cred că o să mă poţi găsi la secţie. Să faci mai multe cópii după imaginile cele mai importante.

– Da, domnule.

Locotenentul se opri din inspectarea lentilei şi aruncă o ultimă şi cuprinzătoare privire întregii camere. Nu trânti uşa în urma sa, aşa cum făcuse detectivul.

Fotografierea continuă în ritmul unei activităţi de rutină.

Tabbot trase apapratul de fotografiat înapoi, spre uşa bucătăriei, pentru a avea o privire cât mai cuprinzătoare a odăii; îl îndreptă către canapea, către fotoliul supradimensionat şi din nou spre uşă. Vroia să prindă cele câteva momente vitale în care uşa a fost deschisă şi

ucigaşul a păşit peste pragul acesteia pentru a trage cu arma. După ce schimbă obiectivul, folosind unul cu o deschidere mai mare, fixă pe film întreaga încăpere într-o serie de imagini luate din zece în zece minute, într-un interval de trei ore. Locul întâmplării a fost minuţios analizat.

Schimbă rolele cu film, pregătindu-se pentru bucătărie.

Ceva neclar îl făcu să se oprească, tocmai când vroia să întoarcă aparatul de fotografiat. Se îndreptă spre fotoliul masiv, îl ocoli prin spate, având grijă să nu calce în petele de sânge de pe jos, şi se găsi exact pe linia care unea uşa cu fereastra. Tabbot se uită pe fereastră afară – imaginându-şi o armă îndreptată spre spatele său -- apoi se întoarse încet pentru a privi către uşă; primele raze de soare care intraseră pe fereastră dimineaţa devreme luminaseră, probabil, chipul bărbatului. Şi, deci, aparatul de fotografiat aşezat *aici* ar trebui să imortalizeze atât chipul asasinului, cât şi momentul descărcării armei.

Tabbot mută trepiedul şi aparatul fotografic în cealaltă parte a camerei, aşezându-le în spatele fotoliului, cu obiectivul îndreptat către uşă. Puse un alt obiectiv şi făcu un nou calcul. Dacă avea *cu adevărat* noroc, acest set de imagini va surprinde criminalul în momentul în care trăgea în direcţia aparatului de fotografiat.

Fotografierea bucătăriei a repetat aproape identic cele întreprinse în cameră. Doar că a necesitat ceva mai puţin timp.

Tabbot fotografie masa şi cele două scaune, vasele murdare, firimiturile de pâine prăjită, plita minusculă, frigiderul vechi, farfurioarele de la serviciul de cafea aşezate neglijent în chiuvetă, chiuveta, o toaletă minusculă situată în spatele unei uşi înguste, ce părea un dulap pentru mături, uşa pliantă murdară a nişei duşului. În nişă se scurgea un firicel de apă.

Deschise uşa frigiderului în care, alături de alimente, găsi şi o jumătate de sticlă de vin roşu: două imagini la un interval de o oră. Aruncă o privire în spaţiul îngust al toaletei: câteva expuneri făcute la întâmplare cu speranţa că blonda nu era aşezată pe scaunul toaletei. Nişa duşului era acoperită cu plăci de faianţă albă, acum pătate de rugină de la duşul defect: două expuneri de încercare, deoarece şi nişa adăpostea o mică chiuvetă, o oglindă şi o sursă de lumină rezistentă la umezeală. Observă, dând mulţumit din cap, cu un aer absent, că instalaţia electrică nu cuprindea şi priză pentru aparatele electrice de ras.

Tabbot schimbă iar obiectivul cu un altul cu deschidere largă pentru fotografia finală. Bucătăria nu avea fereastră, şi remarcă, de asemenea, lipsa unei uşi care să permită ieşirea de urgenţă în caz de incendiu – o gravă nesocotire a legilor privind paza contra incendiilor.

Cu asta, acţiunile preliminare luau sfârşit.

Tabbot îşi scoase din buzunar actul de identitate, adună toate rolele de film folosit şi ieşi din apartament. La uşă tot nu era nici un paznic care să blocheze trecerea şi îl privi cu surprindere pe poliţistul care încă se mai găsea pe coridor.

Acesta îi remarcă expresia de mirare.

– Vine, sergent, vine. Până la ora asta îmi închipui că locotenentul s-a supărat rău pe cineva, aşa că poţi să pui pariu că o să fie aici cât de repede.

Tabbot îşi băgă în buzunar actul de identitate.

Poliţistul îl întrebă:

– *Chiar* a fost împuşcată, aşa cum s-a spus? Din spate spre faţă, glontele trecând chiar prin burtă?

Tabbot încuviinţă stânjenit:

– Din spate spre faţă, dar glontele a străbătut cutia toracică, nu abdomenul. Cineva a folosit o armă de calibru mare. *Vrei* o fotografie? Ţi-ai putea-o pune în vestiar.

– Ooo, la dracu', nu! Bărbatul privi în josul coridorului şi se întoarse apoi din nou spre sergent. Am auzit că medicul legist ar fi spus că treaba a fost făcută de un profesionist; numai unul dintr-ăştia e îndeajuns de nebun ca să mai poarte arme. Numai când te gândeşti ce risc...

– Şi eu presupun la fel; de ani întregi n-am mai auzit ca vreun amator să fi purtat o armă. Condamnarea obligatorie la închisoare pentru cei care poartă arme îi înspăimântă de moarte. Tabbot mută cutia cu aparatul de fotografiat în cealaltă mână, pentru a o ţine cât mai departe de genunchiul cu probleme, în timp ce cobora treptele.

Strada era scăldată în lumina soarelui – genul de condiţii aşa cum ar fi vrut sergentul Tabbot să fie mereu la locul în care se petrec diferite acţiuni, pentru a obţine rezultate cât mai bune. Dacă ar avea totdeauna la dispoziţie un soare strălucitor, ar putea obţine fotografii mult mai bune, chiar şi la limita maximă de paisprezece ore, nu numai nişte umbre formate din puncte.

Dubiţa lui era singura maşină a poliţiei aflată în parcare.

Tabbot urcă în spate şi închise uşa în urma lui. Cufundat în cea mai deplină beznă, puse în funcţiune instalaţia de developat şi de uscat filmul şi începu să prelucreze prima peliculă. Când capătul primului film ieşi din rolă şi dispăru

în recipientul de developare, începutul celui de-al doilea fu introdus în fantă. La timpul potrivit, veni rândul celui de-al treilea. Sergentul şedea pe un scaun, aşteptând în întuneric ca instalaţia de developat şi de uscat să-şi termine treaba şi să-i restituie negativele de nylon. După o vreme dădu drumul la imprimantă, apoi nu mai făcu nimic, rămase în aşteptare.

Pieptul femeii, sfârtecat de explozie, se găsea sub ochii săi; impresia pe care o crea imaginea era mult mai puternică în obscuritatea dubiţei decât dacă ar fi fost privită la lumina zilei. De data aceasta, stomacul nu i se mai revoltă; începea să se obişnuiască cu ceea ce văzuse. Sau poate amintirea a ceea ce văzuse fusese îngropată în trecutul lui. Dar câteva dintre imaginile ce urmau să apară *ar fi putut* să reînvie acel coşmar.

Medicul legist credea că femeia care făcea păpuşi pentru Crăciun a fost asasinată de un profesionist, căruia nu-i păsa de legea armelor, cum nu-i păsa nici de alte o mie şi una de legi. Poate că da – poate că nu. Atunci când se întorceau din posturile pe care le deţinuseră peste ocean, mulţi militari trecuţi în rezervă introduceau arme în ţară, în mod clandestin; auzise destul de des despre asemenea lucruri, şi chiar văzuse câţiva asemenea nesăbuiţi la închisoare. Pur şi simplu, nu înţelegea de ce cei mai numeroşi dintre aceştia erau puşcaşi marini care-şi făcuseră serviciul militar în China; numărul lor era de trei sau patru ori mai mare decât al celor ce făcuseră armata în alte locuri, iar pedepsele aspre anunţate în cazul încălcării legii armelor, pe *ei* nu-i speriau câtuşi de puţin. În înţelepciunea sa, Congresul decretase că numai ofiţerii din batalioanele pentru menţinerea păcii şi personalul militar din serviciul activ se puteau bucura de privilegiul de a purta arme de foc; toate celelalte arme, conform legii, trebuiau predate şi distruse.

Tabbot nu avea armă; n-ar fi avut ce face cu ea. Poliţistul care stătea de pază la etajul trei avea armă, la fel şi locotenentul, şi detectivul – dar el nu credea că ar fi putut avea şi medicul legist una. Şi nici tipii cu coşul de nuiele. Legea controlului armelor prevedea în mod obligatoriu ani mulţi de puşcărie pentru deţinerea de arme de către civili, însă cei din infanteria marină continuau să poarte arme şi, din când în când, mai murea câte un civil ca urmare a folosirii armelor de foc. Precum femeia care făcea păpuşi de Crăciun.

Un bâzâit discret semnaliză sfârşitul procesului de developare. Tabbot scoase cele trei pelicule negative din stativul de uscare şi le introduse în imprimantă. De data aceasta, aşteptarea fu mult mai scurtă. Din imprimantă se derulară trei şiruri lungi de imagini, care-i ajunseră direct în mâini. Tabbot nu-şi mai pierdu vremea să separe imaginile prin tăiere. Punându-şi două dintre filme pe umeri şi ţinându-l pe al treilea în mână, se duse până la uşa dubei şi o deschise larg. Lumina puternică a soarelui îl făcu să-şi mijească ochii şi chiar să lăcrimeze.

Scăpă o exclamaţie printre dinţi:

– Oh, la dracu'! Ce n-a fost în regulă?!

Imaginile erau întunecate, cu mult mai obscure decât ar fi fost normal să fie. *Ştia* fără să mai verifice în carneţelul său că expunerile au fost făcute după răsăritul soarelui, dar, cu toate acestea, fotografiile erau întunecate. Tabbot se uită în susul faţadei clădirii, încercând să identifice fereastra potrivită, după care îşi întoarse privirea plină de nedumerire spre peliculele cu imagini. Dormitorul-sufragerie era întunecat.

Închizându-şi pe jumătate ochii, pentru a se apăra de lumina strălucitoare a soarelui, şi privind mai de aproape, văzu patru expuneri temporale ale uşii de la intrare; în cea de a treia se distingeau chipurile, cu gurile căscate, ale portarului şi a încă unui bărbat. Fusese ora nouă şi zece minute. Cel de-al cincilea cadru prezenta o imagine clară a detectivului în civil, stând pe canapea, uitându-se în sus şi vorbind cu Tabbot. Cea de a şasea imagine şi următoarele: imagini întunecate cu canapeaua transformată în pat – măsuţa de cafea lipsind de acolo – conturul uşii de la bucătărie de-abia zărindu-se, fotoliul supradimensionat (măsuţa de cafea *era* aici, lângă el), fereastra... Se uită cuprins de deznădejde la fereastră. Afurisitele de draperii erau trase, nelăsând lumina să pătrundă!

Tabbot verifică grăbit cel de-al doilea film: tot întunecat. Atât lampadarul, cât şi plafoniera erau stinse. Draperiile fuseseră trase toată noaptea şi încăperea fusese cufundată într-o obscuritate ceţoasă. Putu să identifice doar radiatorul, vaza de flori, rafturile cu cărţi, micuţul scaun şi mai multe expuneri ale uşii închise. Imaginile în care ar fi trebuit să se vadă podeaua erau aproape negre. Acum aparatul îşi schimbase poziţia, apropiindu-se de uşa bucătăriei, dar fotografiind tot dormitorul, cu un obiectiv cu unghi mare de cuprindere. Întuneric total.

Patul fusese strâns şi transformat din nou într-o canapea obişnuită, măsuţa de cafea îşi reluase locul, celelalte componente ale mobilierului rămăseseră neatinse, draperiile acopereau singura fereastră, luminile nu erau

aprinse. Își ținu răsuflarea în vreme ce își chinuia ochii pentru a desluși ceva din ultimele poziții. O siluetă – o siluetă întunecată, neclară, a cuiva – stătea în partea opusă a măsuței și privea către ușa închisă.

Tabbot apucă și cea de a treia peliculă cu imagini.

Primele patru cadre nu-i oferiră mai mult de o ușă închisă. Cel de-al cincilea explodă într-un halou luminos, asemenea unui fulger: arma tocmai era descărcată spre ținta aflată în așteptare.

Sergentul Tabbot sări din dubă, trânti ușa acesteia în spatele său și urcă treptele până la etajul al treilea. Genunchiul bolnav îl implora să încetinească pasul. Tânărul polițist nu mai era la postul său în capul scărilor.

Ușa apartamentului era blocată de un paznic.

Tabbot se apropie de el cu grijă, în vreme ce își căuta prin buzunare cartea de identitate. La o distanță cu puțin peste jumătate de metru, burta îi fu cuprinsă de crampe dureroase; dacă ar încerca să se strecoare pe lângă mașinărie pentru a ajunge în apartament, drăcia afurisită ar face maximum posibil pentru a-i spinteca și a-i scoate măruntaiele. Cele mai vulnerabile erau testiculele. Genul acesta de paznic îi amintea de un hidrant de generația a doua – însă dacă ar fi interogat la una din secțiile de poliție, n-ar fi putut descrie niciodată un hidrant de generația a doua, astfel încât interogatorul să se declare mulțumit fără a insista că este vorba doar de un simbol falic.

Paznicul era acoperit cu oțel inoxidabil și plastic incolor, armura îi despărțea mijlocul, iar în partea de sus a capului țuguiat avea o fantă și un senzor care emitea o radiație luminoasă intermitentă controlată, de înaltă frecvență, capabilă să distrugă țesuturile animale. Aceste mașinării erau extraordinar de folositoare atunci când era vorba să țină prizonierii *înăuntru*, iar pe cetățenii curioși *afară*.

Tabbot introduse cartea de identitate în fantă și așteptă ca emisia senzorului să se întrerupă.

Undeva, la capătul canapelei, acoperit pe jumătate de un teanc de cărți prăfuite, direct pe podea, se găsea un telefon: femeia citise romane western. Formă numărul secției de poliție și așteptă până când operatorul reuși să dea de ofițer.

Plin de nerăbdare, spuse:

– Aici Tabbot. Cine a tras draperiile?

– Ce dracu' vrei să... Ce draperii?

– Draperiile ce acopereau fereastra, singura fereastră din încăpere. Cine le-a tras azi dimineață? Când?

Urmă o lungă tăcere.

– Sergent, acele fotografii n-au nici o valoare.

– Da, domnule – așa se pare. Am o bună fotografie cu detectivul ăla, stând pe sofa, *după* ce draperiile au fost trase. Ezită o clipă, în vreme ce-și consulta carnețelul. Împușcătura a avut loc azi dimineață la șase patruzeci și cinci; portarul a deschis ușa la nouă și zece. Și mai am o fotografie bună cu detectivul în civil.

– Asta-i tot?

– Tot ce vă poate fi de folos. Mai am o imagine neclară, întunecată, a cuiva care privește spre ușă, dar nu vă pot spune dacă e vorba de un bărbat sau de o femeie, dacă era verde sau roșu.

Locotenentul spuse:

– Oh, rahat!

– Da, domnule.

– Medicul legist a tras draperiile alea – vroia mai multă lumină ca să poată examina cadavrul.

Cu părere de rău, sergentul replică:

– Aș fi vrut să le fi tras azi-noapte, înaintea ca ea să fi devenit cadavru.

– Ești *sigur* că imaginile nu-s bune de nimic?

– Ei bine, domnule, dacă vă duceți cu ele la tribunal și dați peste același judecător, o să vă dea afară.

– Fir-ar să fie! Și-acum ce-ai de gând să faci?

– O să mă-ntorc la șase patruzeci și cinci și-o să văd ce mai pot scoate din împușcătura aia. Am să-ncerc să-l urmăresc pe acel cineva până la ușă, în perioada respectivă de timp – presupun că era femeia care se ducea ca să-i deschidă ușa ucigașului. Dar nu vă faceți prea mari speranțe, locotenente. Este o cauză pierdută.

Urmă o nouă tăcere, după care ofițerul spuse:

– Bine, fă tot ce poți. Grozavă știre, sergent

– Da, domnule.

Tabbot ridică voluminosul aparat fotografic și-l fixă la unul din capetele măsuței pentru cafea, îndreptându-l către ușă; calculă că această poziție va include atât momentul în care femeia se îndrepta spre ușă, cât și pe acela în care ucigașul intra în încăpere. Totul într-o obscuritate profundă. Introduse o nouă rolă de film în aparat, verifică lentilele căutând un fir de praf inexistent și începu calcularea timpilor de expunere. Aparatul începu să țăcăne, înregistrând momentul împușcăturii.

Tabbot se duse până la fereastră pentru a examina cel de-al treilea set de imagini: cu bucătăria. Cele mai multe erau la fel de

întunecate ca şi cele făcute în dormitor.

Dar seria de imagini se lumina dintr-o dată, chiar imediat după ce schimbase obiectivul obişnuit cu cel având un unghi de largă cuprindere, exact când începuse să ia imaginile finale. În bucătărie fusese aprinsă plafoniera.

Tabbot văzu mirat o femeie goală aşezată la masă.

Îşi ţinea amândouă mâinile lipite de burtă, ca şi cum ar fi împins înăuntru o parte a cărnurilor. În spatele ei, uşa îngustă a duşului era întredeschisă. Masa era complet goală. Tabbot privi încruntat femeia, apoi imaginea, îşi răsfoi însemnarea pentru a stabili timpul retroactiv de expunere: şase şi cinci. Femeia care făcea păpuşi pentru Crăciun stătea la ora şase şi cinci dimineaţa la o masă, goală, uitându-se spre stânga, şi ţinându-şi mâinile pe burtă. Tabbot se întrebă dacă îi era foame – dacă nu cumva aştepta ca vreo servitoare imaginară să-i pregătească şi să-i servească micul dejun. Ouă, cafea, pâine prăjită.

Căută un cadru în care să se vadă plita: în spatele borcanului cu cafea se zărea o flacără joasă. Nici un fel de ouă la prăjit. Ei bine... probabil că se făceau în trei minute, iar aceste imagini fuseseră luate la un interval de cinci sau zece minute.

Se uită din nou la femeie şi îşi ceru scuze pentru gluma proastă: peste patruzeci de minute va fi moartă.

Singura chestie interesantă era pe cel de-al treilea film, o dungă subţire de lumină ce se zărea pe sub perdeaua duşului. Tabbot reveni la imaginile anterioare, căutându-le pe cele două luate în cabina duşului, însă descoperi că acestea erau întunecate, iar nişa duşului era goală. Ora fusese nepotrivită.

În spatele lui, aparatul de fotografiat încetă să mai ţăcăne şi semnaliză terminarea activităţii.

Tabbot îl mută în partea cealaltă a încăperii pentru a avea o poziţie mai bună, aşezându-l lângă un braţ al fotoliului, şi-l îndreptă către uşă. Cronometrul aparatului fu reprogramat pentru o nouă fixare pe peliculă a scenelor care tocmai fuseseră fotografiate, deşi nu se aştepta să obţină mai mult decât imaginea unei siluete întunecate care intra, trăgea cu arma şi pleca – o siluetă învăluită în ceaţă, într-o încăpere cufundată în obscuritate. Începu să facă o nouă serie de fotografii, având drept punct de interes acel cadru luminos din bucătărie.

Atenţia îi fu atrasă din nou de femeia de la masă. Şedea cu mâinile aşezate pe burtă, uitându-se undeva, în stânga ei. Uitându-se la ce?

Pradă unui impuls, Tabbot intră în bucătărie şi se aşeză pe scaunul ei. Aceeaşi poziţie, acelaşi unghi. Tabbot îşi puse mâinile pe burtă şi se uită în stânga sa. Exact în aceeaşi direcţie. Privea spre nişa duşului.

Una dintre imagini îi prezenta o dâră de lumină ce răzbătea de sub perdeaua murdară şi nu de sub uşa pliantă. Pe sub prag se scursese un firicel de apă.

Exclamă cu voce tare:

– Ei bine, să mă ia dracu'!

Pentru a avea mâinile libere, întinse peliculele cu imagini pe masă, după care începu să-şi cerceteze carneţelul cu însemnări, pagină cu pagină. Toate fotografiile ilustrau trecutul de la ora şase şi cinci dimineaţa. În vreme ce femeia stătuse la masă, cineva făcuse duş.

Reveni la ultimele cadre de pe cel de-al doilea film: o siluetă întunecată şi neclară stătea la capătul cel mai depărtat al măsuţei şi se uita către uşă. Timpul: şase patruzeci. Cu cinci minute înainte de împuşcătură.

Oare femeia a stat, pur şi simplu, acolo cinci minute întregi şi a aşteptat ca cineva să bată la uşă? Sau a deschis-o la exact o secundă după ce a fost făcută expunerea, i-a permis bărbatului să intre, s-a certat cu el, şi la cinci minute după aceea murea în spatele fotoliului? Cinci minute erau îndeajuns de lungi pentru o ceartă, un schimb de replici dure, o ameninţare şi o împuşcătură.

Tabbot îşi sprijini mâinile de marginea mesei.

Ce s-a întâmplat cu bărbatul de la duş? Oare era încă acolo – făcând duş patruzeci de minute – în vreme ce ea era împuşcată? Sau ieşise, se ştersese, înghiţise rapid micul dejun şi părăsise apartamentul cu câteva minute înainte de sosirea asasinului?

Tabbot răspunse: nu, nu, nu şi poate.

Sări aşa repede de pe scaun, încât îl dărâmă. Telefonul era în spatele teancului de romane western.

Bărbatul care-i răspunse la telefon ar fi putut să fie unul dintre cei doi cu coşul de nuiele:

– Morga districtuală.

– Aici sergentul Tabbot, departamentul foto. Am nişte imagini preliminare ale femeii din apartament. A dejunat în bucătărie, între şase şi şase şi un sfert. Autopsia confirmă lucrul ăsta?

– La fix, sergent. Pâinea prăjită era încă acolo, pricepi ce vreau să zic.?

– Pricep. O să trimit fotografiile.

– Hei, aşteaptă, aşteaptă, asta nu-i totul! Mai era şi puţin însărcinată. Poate cam în două luni...

Tabbot înghiţi în sec. O imagine nedorită

încercă să i se concretizeze în minte: masa de autopsie, o incizie sau două făcute cu bisturiul, un inventar al conţinutului stomacului... Îndepărtă grăbit această imagine şi puse receptorul jos.

Cuprins de disperare, adăugă cu voce tare:

– Am crezut că bărbatul de la duş a mâncat micul dejun! Dar nu el l-a mâncat... nu el.

Telefonul nu-i oferise nici un răspuns.

Aparatul fotografic încetă să mai scruteze trecutul.

Tabbot îl mută în bucutărie şi îl poziţionă, de data aceasta, în spatele scaunului pe care stătuse femeia, în aşa fel încât să cuprindă în imagine masa, plita şi nişa duşului. Imaginea va fi luată exact pe deasupra capului ei. O serie de expuneri, la o distanţă de două minute între ele, fuseseră deja programate în memoria aparatului, prima trebuind să fie făcută la ora şase fix. Începu cercetarea. Tabbot ocoli camera şi adună peliculele cu imagini de pe masă. Lumina era mai bună lângă fereastră, aşa că ieşi din bucătărie, pentru a mai privi o dată acele prime imagini atât de descurajante.

Uşa din faţă, portarul împreună cu un bărbat stând în cadrul acesteia, un cadru frumos în care detectivul stătea pe canapea, cadrele întunecate în care se vedea canapeaua transformată în pat... Tabbot făcu o pauză şi privi cu atenţie. Pe pat se găsea culcată o singură siluetă sau erau *două*? După aceea, uşa de la bucătărie, fotoliul supradimensionat, măsuţa pentru cafea deplasată, fereastra cu draperiile trase... Toate acestea. Din nou şi din nou. Obscuritate. Dar în pat era o singură persoană sau erau *două*?

Şi acum uită-te la imaginea asta: cineva întunecat şi imposibil de identificat priveşte spre uşa închisă. Ba chiar se îndrepta spre uşă, fiind surprins la jumătatea drumului? Era oare acea persoană bărbatul ieşit de sub duş?

Tabbot lăsă să-i scape filmele şi fotografiile şi se repezi în bucătărie.

Aparatul de fotografiat nu-şi terminase seria programată de expuneri, însă Tabbot îl înhăţă şi-l târî pe podeaua din bucătărie. Trepiedul lăsă urme. Împinse masa la o parte. Opri dispozitivul de programare şi împinse uşa pliantă pentru a putea introduce obiectivul aparatului în nişa duşului. Îl îndreptă spre minuscula chiuvetă şi către oglinda agăţată deasupra acesteia; spera ca plăcile de faianţă albă să reflecte îndeajuns de multă lumină. Introduse în aparat un film nou. Calculă cu înfrigurare, folosindu-se de rigla de calcul. Verifică şi reverifică însemnările, pentru a fi sigur de timpi. Programă mecanismul de expunere şi declanşă aparatul de fotografiat. Se dădu înapoi şi aşteptă.

Locotenentul se înşelase.

Femeia care făcea păpuşi pentru Crăciun *nu* se dusese la uşă la şase patruzeci dimineaţa, pentru a da drumul înăuntru unui bărbat; nu se dusese chiar deloc la uşă. Murise în spatele fotoliului în timp ce se îndrepta spre fereastră pentru a trage draperiile. Asasinul ei fusese în apartament peste noapte, dormise împreună cu ea în patul desfăcut până cu puţin înainte de şase dimineaţa. S-au sculat şi unul dintre ei a folosit toaleta, iar celălalt strânsese patul. *El* intrase să facă duş, iar ea se aşezase la masă. În acest interval ea se ţinuse de burtă, iar după un timp a dejunat. Apoi au început să se certe – sau poate continuau cearta din noaptea anterioară – şi când bărbatul a apărut în bucătăria acum *cufundată în întuneric,* s-a îmbrăcat şi s-a pregătit să plece fără să mănânce.

Cearta a continuat în sufragerie; femeia s-a îndreptat spre fereastră pentru a o deschide ca să lase razele soarelui să intre, timp în care pistolarul profesionist s-a mişcat între măsuţa pentru cafea şi uşă. S-a întors pe jumătate, a tras şi a plecat.

„O gaură *mică* în coloana vertebrală..."

Tabbot consideră că locotenentul greşise serios. În mai puţin de o oră, va avea fotografiile care-i vor dovedi că a greşit. Pentru a mai câştiga câteva minute, duse rolele de film expus jos la dubă şi le băgă în dispozitivul de developare. Îl supără faptul că trebuia să aibă de-a face cu paznicul de câte ori ieşea şi intra, şi încălcă regulamentul, lăsându-l dezactivat. O dubă a poliţiei trecu pe lângă el, tocmai când cobora din propria-i maşină, dar singura atenţie care i se dădu fu un salut indiferent cu capul, adresat de cel ce şedea lângă şofer. Genunchiul începu să-l doară mai tare, în vreme ce urca treptele către etajul trei, părându-i-se că făcea pentru a suta oară drumul ăsta.

Aparatul terminase fotografiile programate şi se oprise.

Tabbot se pregăti de plecare.

Îşi cără tot echipamentul afară pe coridor şi mai făcu trei expuneri ale uşii de intrare în apartament. Aşezarea echipamentului în cutia voluminoasă dură mai mult decât a durat despachetarea. Trepiedul refuză cu încăpăţânare să se strângă aşa cum trebuie pentru a intra în cutie. Şi legea dreptului cetăţenilor la intimitate îi opri tot cu încăpăţânare să fotografieze coridorul: acolo nu se produsese nici o crimă.

În final se mai uită o dată prin apartamentul acum nelocuit: putea să vadă până în bucătărie, iar în imaginaţia sa văzu o femeie aşezată la masă, ţinându-se de burtă. Când îşi întinse

gâtul pentru a se uita după uşă, putu să vadă fereastra încadrată de lumina strălucitoare a soarelui. Tabbot se hotărî să lase draperiile aşa, date la o parte. Dacă mai era cineva ucis aici, azi sau mâine, vroia ca draperiile să fie date deoparte.

Închise uşa apartamentului şi introduse cartea de indentitate în fanta paznicului, pentru a-l activa. Acţiunea sa nu fu urmată de vreun bâzâit de maşinărie care începe să funcţioneze şi nici de vreo pulsaţie de înaltă frecvenţă, însă măruntaiele-i începură să se agite atunci când ochiul roşu din mijlocul cercurilor concentrice începu să lumineze. Coborî scările încet, deoarece genunchiul care îl durea nu-i permitea să se grăbească. Cutia cu aparatul de fotografiat i se lovea de celălalt picior.

Tabbot scoase rola cu film din dispozitivul de developare şi o introduse în imprimantă. Introduse la developat cea de a doua rolă de film. Închise uşa din spate a dubei, se duse în faţă, la uşa şoferului şi căută în buzunar după cheia de contact. Nu era acolo. Uitase cheia în contact. O altă încălcare a legii. Tabbot se urcă în cabină şi porni motorul, mulţumit că tipii din duba poliţiei nu observaseră cheia; i-ar fi dat o amendă şi l-ar fi considerat la fel de vinovat ca pe oricare alt cetăţean.

Duba-laborator se încadră în fluxul de circulaţie intensă.

Reproducerea imaginilor de pe cele două filme de nylon s-a încheiat în parcarea de lângă sediul poliţiei. Parcase într-un loc rezervat pentru vizitatori. Pentru că se temea că cineva ar putea să-l urmărească de la vreo fereastră. Tabbot scoase cheia din contact şi o băgă în buzunar, înainte de a coborî şi a se duce în spatele dubei, pentru a termina munca începută de dimineaţă.

Imaginile rezultate de primul film erau o adevărată insultă adusă profesionalismului său: cadre întunecate şi lipsite de orice utilitate, pe care n-ar fi vrut să le arate nimănui. Erau şi cele două imagini superbe, obţinute la lumina produsă de împuşcătură, şi încă două care prezentau o siluetă neclară, întunecată, care se îndrepta către uşă.

Singura satisfacţie pe care i-o dădeau lui Tabbot acestea două din urmă, erau culorile întunecate: un bărbat îmbrăcat în haină de culoare închisă, care se deplasa printr-o încăpere cufundată în întuneric. Femeia goală ar fi apărut sub forma unei siluete palide, mai deschise la culoare.

Tabbot verifică şi imaginile de pe cea de-a doua rolă, cu o privire severă şi profesională. Fainaţa albă din nişa duşului reflectase lumina într-un mod cu totul satisfăcător: o consideră una dintre cele mai bune imagini luate la lumină indirectă, pe care le obţinuse vreodată. Îl privi pe musafirul de peste noapte al femeii cum îşi face duş, se bărbiereşte, îşi spală dinţii şi se piaptănă. La un moment dat – poate că în timpul acelei discuţii aprinse – se tăiase la gât, chiar deasupra mărului lui Adam. Chestia asta nu era de natură a-i îmbunătăţi starea de spirit.

O ultimă expunere făcută în afară, la uşa apartamentului – chiar ultima imagine – îl mulţumea şi nemulţumea în acelaşi timp: acel cineva neclar era surprins părăsind apartamentul, însă era aplecat, cu capul în jos şi-şi privea picioarele. Tabbot îşi închipui că bărbatul era prea ruşinos pentru a se lăsa fotografiat în timp ce ieşea din apartamentul unei femei. Va fi de-a dreptul indignat când va afla că un aparat fotografic l-a urmărit din micuţa oglindă de deasupra chiuvetei. Indignat şi de-a dreptul furios la această nouă încălcare a intimităţii.

Tabbot duse fotografiile la secţia de poliţie. În spatele biroului era de serviciu un alt sergent, care îl recunoscu, dacă nu după înfăţişare sau după nume, măcar după uniformă.

– Cu cine doreşti?

Tabbot spuse:

– Cu locotenentul... cum îl cheamă?

Tipul de la birou arătă cu degetul în spatele său:

– În camera de serviciu.

Tabbot ocoli biroul şi îşi continuă drumul până la camera de serviciu din capătul clădirii. Era o încăpere spaţioasă, cu birouri la care stăteau patru sau cinci bărbaţi care lucrau sau îşi pierdeau timpul în spatele acestora. Cei mai mulţi păreau să şi-l piardă. Cu toţii îşi ridicară privirile către fotograf.

– Aici, sergent. Ai terminat treaba?

– Da, domnule.

Tabbot ocoli şi merse până la biroul locotenentului. Întinse în faţa acestuia primul set de imagini întunecate.

– Ei bine, nu pari prea fericit de rezultatul obţinut.

– Nu, domnule.

Cel de-al doilea set îl întinse alături de primul.

– Toate sunt întunecate, cu excepţia acelora de jos de tot. Era ceva mai multă lumină în nişa duşului. Iar acolo, sub duş, eşti chiar tu, locotenente. Lumina indirectă mi-a oferit posibilitatea să obţin singurele imagini acceptabile dintre toate celelalte

Traducerea:
Sorin Casapu

DAN D. FARCAŞ

Civilizaţiile extraterestre şi prăpastia timpului

Unul dintre decorurile preferate ale literaturii SF, încă din preistoria ei, este spaţiul cosmic, iar una dintre temele inepuizabile – întâlnirea dintre două civilizaţii. Sunt convins că cei care cumpără revista *Anticipaţia* nu au nevoie de exemple pentru a fi de acord cu aceste afirmaţii.

Nonfiction-ul cosmic a început între timp să ne invadeze existenţa. Decolările şi aterizările de navete spaţiale au devenit deja o banalitate. Tot astfel şi informaţiile tot mai precise pe care instrumentele astronomice le aduc de la marginea Universului. A le cunoaşte, măcar în linii mari, este un act de decenţă din partea celor care se încumetă să-şi plimbe personajele prin galaxii. De asemenea, este demn de toată lauda dacă autorii de SF, pe lângă talent literar şi buna mânuire a problemelor omenescului, mai au şi darul raţionamentului logic, pentru a nu ajunge în contradicţie flagrantă cu concluziile care decurg din informaţiile ştiinţifice cunoscute de orice om cât de cât interesat de cele ce se întâmplă în jurul său.

Nu vreau să dau aici exemple, deşi uneori este penibil să constaţi că există oameni care au pretenţia să desfăşoare în scris largi scenarii cosmice fără a şti prea bine care este deosebirea, să zicem, dintre o galaxie şi un sistem solar. Vreau doar atât: să invit cititorul să participe la un mic raţionament din care ar putea rezulta concluzii interesante şi pentru amatorii de *fiction* ştiinţific.

Probabil aproape toată lumea a auzit de formula de la *Green Bank*, numită şi formula lui *F. Drake*. Aceasta permite estimarea numărului de civilizaţii din Galaxie şi, prin extensie, din Univers, evident, funcţie de ceea ce putem şti la ora actuală. Aş dori să invit cititorul să facem împreună o estimare, în spiritul acestei formule, şi să tragem câteva concluzii logice pe baza rezultatelor.

În Galaxia noastră, numită şi Calea Lactee, există circa 400 miliarde de stele. Dintre acestea, circa 100 de miliarde sunt suficient de mari pentru a radia căldura necesară întreţinerii vieţii cel puţin 5 miliarde de ani, răstimp necesar măsurat din momentul naşterii unei planete şi până când pe suprafaţa acesteia s-ar putea ivi o civilizaţie asemănătoare cu a noastră. Dintre acestea, circa 15 miliarde au planete cu orbite stabile. Pentru ca viaţa să se poată naşte pe ele, sunt necesare multe alte condiţii, printre care şi prezenţa unor elemente grele: carbon, oxigen, fosfor, sulf, potasiu, sodiu, calciu, fier etc. Acestea însă nu apar decât după ce Universul a depăşit o anumită vârstă şi doar în anumite zone ale Galaxiei. Dar există 1,5 miliarde de planete care îndeplinesc această condiţie. Apoi planeta aptă din punct de vedere chimic să găzduiască o civilizaţie trebuie să fie nici prea aproape, nici prea departe de soarele său, să fie deci situată în aşa-numita *ecosferă*. 150 de milioane de planete au această şansă. Urmează o serie de alte condiţii: masa planetei să nu fie nici prea mare, nici prea mică, înclinaţia axei să nu fie exagerată, orbita să nu fie excentrică, viteza de rotaţie să ducă la o alternanţă zi-noapte în care variaţiile de temperatură să nu fie exagerat de mari etc. Făcând un calcul, rămânem cu 20 de milioane de planete din Galaxie apte să găzduiască viaţa. Dintre acestea, viaţa va înflori *efectiv* şi va ajunge la complexitatea celei de pe Pământ, capabilă să pro-

ducă, deci, precursori ai unei fiinţe biologice gânditoare, numai pe circa... un milion de planete.

Fanii SF mi-ar putea reproşa, desigur, că am avut în vedere doar viaţa de tip pământean. Nu vreau să divaghez prea mult, precizez numai că, din păcate, pentru atât de multe şi frumoase scenarii SF, ştiinţa nu întrevede, deocamdată, posibilitatea altor forme de viaţă în afara celei carbonice, dacă nu cumva acceptăm în această categorie lumea roboţilor (cu creierul constând din cip-uri de siliciu?) „născută" însă tot ca urmare a primei.

Dar dacă o biosferă este capabilă să producă o fiinţă inteligentă nu înseamnează că o va şi produce în mod obligatoriu. Iar dacă o astfel de fiinţă va apărea nu este obligatoriu ca ea să creeze o civilizaţie. Şi delfinii sunt fiinţe inteligente, dar este puţin probabil să ajungă să-şi facă biblioteci ori observatoare astronomice, ca să nu mai vorbim de uzine în care să-şi fabrice nave pentru a cuceri cosmosul. În sfârşit, o civilizaţie cum este a noastră, riscă *să nu aibă o viaţă prea lungă*. În formula de la *Green Bank* există – ca un factor – durata de viaţă a unei civilizaţii tehnologice. Toţi cei care au încercat să-i estimeze valoarea au ajuns la concluzii extrem de pesimiste. Probabilitatea autodistrugerii totale, înainte de a porni la călătorii interstelare regulate, este foarte mare. Pericolele sunt cunoscute. Cel nuclear, ecologic, manipulările genetice etc., sunt creaţii ale secolului XX, dar secolul următor va veni cu multe altele şi mai şi. Există, însă, probabil şi o (mică?) şansă de a depăşi acest impas.

Fără a mai plictisi cititorul cu calcule detaliate, toate argumentele de mai sus conduc spre ipoteza că în Galaxia noastră există loc pentru circa o mie de civilizaţii, suficient de inventive pentru a porni la cucerirea Cosmosului şi, în acelaşi timp, suficient de înţelepte pentru a nu se autodistruge. Dacă luăm în considerare şi coordonata *timp*, vom constata că dintre acestea circa 400 s-au şi născut, celelalte 600 urmând să vină după noi. Calculele de mai sus reprezintă o bună medie între diverse estimări făcute de diverşi autori care s-au aplecat asupra acestui subiect, între care nume ilustre precum I. Asimov, C. Sagan, I. Şklovski etc.

Vârsta Universului este de circa 17 miliarde de ani. Cu alte cuvinte, civilizaţiei noastre i-au trebuit 17 miliarde de ani, socotite de la *Big Bang*, pentru a se institui. Dar există şi colţuri mai bine situate ale Galaxiei noastre, în care tot acest proces putea să se desfăşoare în „numai" 16 miliarde de ani. Dacă acceptăm, pentru simplitate, că cele 400 de civilizaţii din Galaxie s-au născut, una după alta, uniform repartizate în timp, înseamnă că *ritmul lor de apariţie este de una la 2,5 milioane de ani*. Desigur, nu uităm că în Universul cunoscut, numit şi *Metagalaxie*, există 100 de miliarde de galaxii, mai mari sau mai mici decât Calea Lactee; deci, chiar dacă estimările pentru Galaxia noastră ar fi fost exagerat de optimiste, în Univers există o multitudine de locuri unde se pot naşte şi pot fi găzduite civilizaţii. O multitudine, practic, de necuprins pentru minţile noastre.

Deocamdată, facem două observaţii în concluzia raţionamentelor de mai sus. Prima: pe cine căutăm noi, de fapt, prin programe de tip SETI? Cui transmitem noi mesaje patetice pe plăcuţe adăpostite în sondele spaţiale? De la cine aşteptăm noi semnale, scrutând cerul cu radiotelescoapele? Mizăm că vom întâlni în preajmă civilizaţii care n-au auzit de noi? civilizaţii care transmit, disperat, semnalele radio doar-doar le va auzi cineva? Distanţa medie dintre nucleele celor 400 de civilizaţii este de circa 5 mii de ani lumină. Pare mult; dar *distanţa cea mai mare este cea în timp*. Cea mai apropiată civilizaţie de noi pe această axă se află la *numai* 2,5 milioane de ani. Oare ei comunică tot prin unde radio? difuzează tot teorema lui Pitagora sau bazele aritmeticii binare? În sfârşit, au vreun interes să-şi pună mintea conversând cu noi?

A doua observaţie priveşte SF-ul. Desigur, am toată înţelegerea pentru motivele mitologice, pentru genul „heroic fantasy" ş.a.m.d. Omeneşte înţeleg emoţia care cuprinde un tânăr care se transpune într-o lume a torsurilor dezgolite, a bicepşilor culturizaţi, a spadelor gigantice (eventual cu dispozitive laser anexate), mânuite împotriva unor inamici cosmici înarmaţi cam cu aceleaşi arme. Dar o civilizaţie care ne-a depăşit cu (numai) 2,5 milioane de ani, va mai folosi aceleaşi spade medievale? va mai folosi oare chiar armament cu laser? Toate arsenalele noastre, de la arc la rachetele nucleare, au fost create în câteva zeci de mii de ani. Oare chiar credeam că vom întâlni în Cosmos pe cineva cu care am putea să ne războim de-adevăratelea şi în acelaşi timp cu şanse cât de cât de a învinge?

Desigur, întrebările retorice de mai sus merită să fie dezvoltate ceva mai atent, drept pentru care propun cititorilor să revenim asupra lor mai pe larg în episoadele viitoare.

MIHAELA & CRISTIAN IONESCU

DICȚIONAR SINTETIC DE LITERATURĂ SF

(Urmare din nr. trecut)

ALLEN, Woody (S.U.A.): celebru cineast şi umorist. **Scrieri (SF)**: („Cum am sedus-o pe doamna Bovary pentru 20 de dolari"); („Groaza de O.Z.N.-uri" = „Ameninţarea O.Z.N.").

ALLIGHAN, Garry (Republica Africa de Sud; n. 1898 - m. ?): „Verwoerd - The End: A Lookback from the Future" (1961).

ALLIN, Michael & COVER, A.B. & SEMPLE, L. (S.U.A.): „Flash Gordon" (1980).

ALLORGE, Henri (Franţa): „La famine de fer" (1913); „Le grand cataclysme" (1922); „Ciel contre Terre" (1924); „Le secret de Nicolas Flamel"; „Les rayons ensorcelés".

ALLOTE DE LA FUYE, Marguerite (Franţa): **Studiul**: „Jules Verne - sa vie son oeuvre" (1928).

ALLOT, Kenneth (Marea Britanie): **Studiul**: „Jules Verne" (1940).

ALLUM, Tom (Marea Britanie): „Emperor of Space" (1959) = „Boy Beyond the Moon" (1960).

„Almanah Anticipaţia": antologie anuală editată, începând din anul 1982, de revista „Ştiinţă şi tehnică"; coordonator: Ioan ALBESCU.

„Almanah N. - F.": antologie anuală editată în Rusia, din 1964.

ALONSO, Rodolfo (Argentina): **Antologia**: „Primera antologia de la ciencia-ficción latino-americana" (1970).

ALPERS, Hans Joachim (Germania; n. 1943 Bremerhaven); inginer; co-redactor al revistei „Science Fiction Times". În colaborare cu R.M. HAHN: „Science Fiction aus Deutschland" (1974; antologie); „Lexicon der Science Fiction Literatur" (1980, ed. II - 1988; ed. III revăzută - 1993).

ALTIERI, Guido (Italia): „L'Ultima fiezione di Basilide" (1963).

ALTOV, Ghenrih: pseudonimul lui

Ghenrih Saulovici ALTSCHULLER (Rusia; n. 1926); inginer; prozator, eseist şi critic literar SF. **Scrieri**: („Supernova Aretina") (1961); („Gata de zbor") (1961); („Simfonia titanilor") (1961); („Proiectantul principal") (1961); („Circuitul basculant") (1961); („Primul contact") (1961); („O întrebare stranie") (1961); („Maşina râdea...") (1961); („Căpitanul norocos") (1961); („Zvăpăiaţii") (1962); „Port Kamennîh Buri" (1962); „Opaliuşcii razum" (1966); „Sozdan dlya buri" (1967) („Născut pentru luptă"); „Ikar i Dedal" („Icar şi Dedal"); („Poligonul Râul Înstelat"); („Floarea de oţel"). **Culegere**: „Leghendî o zviozdnîh kapitanah" (1961) („Legendele căpitanilor stelari"). În colaborare cu soţia sa Valentina JURAVLIOVA: „Ballada o zvezdah" (1960) („Balada stelelor"); „Puteşestvie k epiţentru polemki" (1964).

„ALVAR": premiu literar SF acordat anual la Conferinţa asociaţilor SF din Suedia.

ALVAREZ, John: pseudonim utilizat de Lester DEL REY (S.U.A.): „Fifht Liberty" (1943) („Libertatea a cincea").

ALVARO, Corrado (Italia; n. 1895 în Reggio Calabria - m. 1956 Roma): poet şi romancier. **Scrieri (SF)**: „L'Uomo a forte" (1938).

ALVAREZ, Francisco (Portugalia; n. 1465 Coimbra - m. 1540): explorator; a efectuat expediţii în Ethiopia. **Proto-SF**: („Comunicare adevărată despre pământurile preotului João da India") (1520).

ALZONA, Minnie (Italia): „Prognosi riservata" (1983); „L'Eclissi" (1983).

„Almatea": fanzin editat în Rusia, la Novosibirsk, de M.P. MIHEEV.

AMARGO: pseudonimul unui scriitor român neidentificat: „Un reporter în noua planetă Aurora, sau Din virtuţile gimnaştilor" (1907).

AMARIE, Mădălina (România): „Cuşca cu libertate" (1991).

„Amateur Science Stories": fanzin editat în Marea Britanie, în anul 1938.

AMATUNI, G. (Rusia): „Gayana" (1963); „Paradoks Glebova" (1966).

„Amazing Detective Tales": periodic editat în cursul anului 1930 în Statele Unite; anterior acestei date se intitula „Scientific Detective Monthly". Editor: Hugo GERNSBACK; redactor şef: David LASSER; redactor: Hector GREY.

„Amazing Stories": una dintre cele mai longevive reviste nord-americane (dacă primul număr era datat aprilie 1926, în deceniul al nouălea ea continua să apară). Printre conducătorii acestei publicaţii s-au numărat numeroase personalităţi, cum ar fi: Hugo GERNSBACK (1926-1929), T. O'CONNOR (mai întâi ca adjunct, apoi între 1929-1938 redactor şef), Raymond A. PALMER (1938-1949), Paul W. FAIRMAN (1949-1967), Harry HARRISON (1967-1968), Barry N. MALZBERG (1968-1969), Ted WHITE (1969-1979), Elinor MAVOR (1979-1982; mai întâi, până în 1980, sub pseudonimul Omar GOHAGEN), George SCITHERS (1982-

1986), Patrick Lucien PRICE (1986-1991), Kim MOHAN (1991 şi până în prezent). Ilustraţii de Leo MOREY, Frank PAUL, J. Allan ST. JOHN, Hans WESSO, Robert FUQUA, Stockton MULFORD, Julian S. KRUPA ş.a.

„Amazing Stories Annual": volum editat în S.U.A., în anul 1927, de către Hugo GERNSBACK.

„Amazing Stories Quarterly": periodic editat în paralel cu revista-mamă „Amazing Stories", sub conducerea lui Hugo GERNSBACK şi apoi a lui T. O'CONNOR. A apărut în perioada 1928-1934.

„Ambit": periodic editat în Marea Britanie.

AMBRUS, Zoltan (Ungaria): „Az utolsó húse vöt" (1908).

„American Boy": revistă editată în anii '30 în Statele Unite, dedicată exclusiv publicării serialului „Dr. Alan Kane".

AMERY, Carl (Germania; n. 1922): „Das Ende der Vorsehubg - Die gnadenlosen Folgen des Christentum" (1972); „Das Königsprojekt" (1974); „Der Untergang der Stadt „Passau" (1975); „Nur einem Sommer gonnt ihr Gewaltigen" (1984); „Die Wallfahrer" (1986; „Kurd Lasswitz Preis").

AMES, Russel (Marea Britanie): **Studiul**: „Citizen Thomas Morus and His Utopia" (1949).

AMILA, John (Franţa): „Neuf de pique" (1956) = „Le 9 de pique".

AMIS, Kingsley William (Marea Britanie; n. 16.04.1922 Clapham): studii la City of London School, apoi la St. John's College din Oxford; poet, prozator şi critic literar. **Scrieri (SF)**: „Something Strange" (1960); „The Alteration" (1976); „Mason's Life" (1979); „Russian Hide-and-Seek" (1980); „The Anti-Death League". **Studiu**: „New Maps of Hell: A Survey of Science Fiction" (1960). **Antologii** (în colaborare cu Robert CONQUEST): seria „Spectrum" (5 volume, apărute între 1962-1967). *Domeniul fantastic*: „The Green Man" (1969).

AMNUEL, Pavel Rafaelovici (Azerbaidjan/Israel; n. 1944): licenţiat al Universităţii din Baku; astrofizician, doctor în ştiinţe fizico-matematice. Debut în anul 1959 cu povestirea „Ikariya Alfa". **Alte scrieri**: „Vse zakonî vselennoi" (1968); „Letyaşcii oriol" (1970); „Kapli zvezdogo sveta" (1980); „20.000.000.000 let spustya..." (1984); „Preodolenie" (1984); „Zveno v ţeni" (1984); „Vîşe tuci, vîşe gor, vîşe nebo..." (1984); „Nevinoven" (1984) („Nevinovat"); „Idu po trasse" („Urmez traseul"); „Krutizna"; „Strannik"; „Vzrîv" (1990); („Şi am auzit glasul"). **Culegere**: „Segodnya, zavtra i vsegda" (1984). În colaborare cu R. LEONIDOV: „Prestij Nebesnoi Imperii" (1966); „Neskolko propravok k Platonu" (1966).

AMOSOV, Nikolai Mihăilovici (Rusia; n. 1913 - m. ?): medic chirurg. **Scrieri**: „Zapiski iz Buduşcego" (1966).

AMPRIMOZ, Alexandre (Canada): **Documentar**: „CDN S.F. & F.: A Bibliography of Canadian Science

Fiction and Fantasy" (1978; în colaborare cu J.R. COLOMBA, M. RICHARDSON şi J. BELL).

„Amra": fanzin specializat în „heroic fantasy" şi „sword & sorcery", editat în S.U.A. de George SCITHERS începând din anul 1958. În 1964 şi 1968 a primit premiul „Hugo" în clasa „fanzine". Ilustraţii de Roy KRENKEL ş.a.

„Analog Science Fiction / Science Fact": revistă lunară ce apare în Statele Unite, începând din 1960 (anterior acestei date purta titlul „Astounding Stories"). Redactori: John W. CAMPBELL-jr. (1960-1971), Ben BOVA (1971-1978), Stanley SMITH (1978 - până în prezent). I s-au decernat trei premii „Hugo" (clasa „periodice profesioniste") în anii 1961, 1962 şi 1963. Ilustraţii de Vincent DI FATE, Mike HINGE, Ron MILLER etc.

ANANIA, George (România; n. 1941): „Cel din urmă mesaj" (1963); „Limanul dragostei" (1963); „Test de fiabilitate" (1981); „Acţiunea Lebăda" (1984); „O experienţă neobişnuită" (1989); „Prisăcarul" (1989); „A zecea planetă" (1989); „Dintr-un creier de inox" (1992). În colaborare cu Romulus BĂRBULESCU: „Constelaţia din ape" (1962); „Captiv în inima galaxiei" (1964); „Doando" (1965; rev. în 1992); „Fântânile" (teatru; 1966; rev. 1984); „Ochii ei albaştri" (1967); „Statuia şarpelui" (1967); „Astronava lui Olm" (1968); „Planeta umbrelor albastre" (1969); „Ferma oamenilor de piatră" (1969; ed. II - 1990); „Aventură pe fluviul de hidrogen" (1971); „Paralela-enigmă" (1973); „Şarpele blând al infinitului" (1976); „Despărţire la marele zbor" (teatru; 1982); „Recviem după singurătate" (1983); „Uneori, marea" (1990); „Război contra sfinxului" (1990); „Plata, vă rog!" (1995). De asemenea, cei doi au coordonat redactarea **antologiilor** bilingve (română/engleză) editate de Ed. „Nemira" în anii 1994 şi 1995.

ANANIA, Iulia Cornelia (România): „Joy" (1990); „Legea" (1992); „Aglomeraţie" (1992).

ANAVI, Adam (România; n. 1909 Turda): licenţiat în filosofie; profesor de liceu; poet. **Scrieri (SF)**: „Biblioteca Universalis" (poezie) inclusă în volumul de versuri „Etika és kibernetika" (1970).

ANCEAROV, Mihail (Rusia): „Soda-solnţe" (1965); „Zolotoi dojdi" (1965); „Teoria neveroyatnosti" (1965) („Teoria probabilităţii").

ANDERSCH, Alfred (Germania/Elveţia; n. 1914 München - m. 1980 Berzona/Tessin): „Ein Auftrag für Lord Gloucester" (1958). **Culegere**: „Geister und Leute" (1958).

ANDERSON, Carl L. (S.U.A.): **Studiul**: „Poe in Northlight" (1973).

ANDERSON, Chester (S.U.A.; n. 1932 - m. 1991): prozator, poet şi editor aparţinând generaţiei „beat". **Scrieri (SF)**: „The Butterfly Kid" (1967). În colaborare cu M. KURLAND: „Ten Years to Doomsday" (1964).

ANDERSON, Olof W. (S.U.A.): „The Treasure Vault of Atlantis" (1925).

(Continuare în nr. viitor)

Cluj, 27 noiembrie 1996

Stimate domnule Pavelescu,

Vă scriu sub impresia lecturii ultimelor două numere (537 şi 538) ale revistei *Anticipaţia – CPSF*, unde d-l Voicu Bugariu se referă cu o anumită insistenţă la poziţii teoretice susţinute de mine, mai de mult sau mai de curând, cu privire la science-fiction. Existând riscul de a fi înţeles greşit dacă tac, mă văd silit să iau hotărârea de a vorbi, mai devreme decât aş fi vrut. Nu mi-am dat seama până acum că există acest risc, riscul – de exemplu – de-a mi se pune în cârcă, aşa cum face d-l Bugariu, enormitatea că sf-ul n-ar fi literatură, sau riscul de-a fi trimis din oficiu să militez pe baricadele ori în tranşeele *Jurnalului S.F.*, de care nici o „cauză" nu mă leagă.

Nu mă aflu deloc într-o dispoziţie belicoasă, dimpotrivă, pot spune chiar că mi-a făcut plăcere atenţia cu care Voicu Bugariu mă onorează, serviciul, în definitiv, pe care mi-l face, nelăsându-mi numele să zacă acoperit chiar de tot sub colbul uitării. Puţină agitaţie nu strică, din când în când, nici puţină publicitate, fie şi involuntară, sau poate cu atât mai mult în acest din urmă caz. Vă rog, aşadar, să transmiteţi d-lui Bugariu deferentele mele mulţumiri şi să-l asiguraţi de distinsa mea consideraţiune, ca şi de gratitudinea ce-i port, căci n-aş vrea să par un ingrat: voi încerca să mă revanşez în acelaşi fel, dinte pentru dinte, cu orice ocazie, începând chiar cu ocazia de faţă.

Lăsând gluma la o parte, acţiunea începută de Voicu Bugariu în „Fragmentele critice" publicate de vreo doi ani în revista dv. merită a fi necondiţionat salutată. Se simte de mult, în sf-ul românesc, necesitatea unei asistenţe critice calificate, la nivelul de exigenţă şi de competenţă al unei profesionalităţi încercate, ceea ce Voicu Bugariu dovedeşte număr de număr că este în măsură a oferi. Din păcate nu e de-ajuns, nu se face primăvară cu un singur critic. Senzaţia mea este că Voicu Bugariu nu are cu cine să se joace, că duce lipsă de preopinenţi, de competitori, fiind nevoit să se alinieze singur la start şi să alerge cursa de unul singur. Situaţie în care nu e decât explicabil că mai concurează uneori şi alături de competitori aflaţi încă mult sub categoria sa (nu vreau să lovesc în cel căzut, acum că *Jurnalul S.F.* şi-a încetat apariţia), sau că, pur şi simplu, îşi inventează preopinenţi, rechiziţionează cu arcanul pe careva dintre cei ce asistă, în expectativă, de pe margine, ca mine de exemplu, şi, fără nici un consimţământ prealabil, îl trage cu de-a sila în arenă. Cu ce drept? Cu dreptul, pesemne, al celui ce se simte ori se crede mai tare, mai plin de energie şi aflat în plină mişcare, cu dreptul şi cu ascendentul pe care oricând mişcarea le are asupra stării pe loc. Da, dar discreţionar, nedemocratic şi, scuzaţi de vorba urâtă, samavolnic. Este asta o probă de *fair play*? În lipsă de *challenger* sau de *sparing partner*, acum când a rămas şi fără sacul de box de la *JSF*, Voicu Bugariu mă numeşte din oficiu pe mine ca succesor: „Cornel Robu preia şi susţine la nivel academic (ei da! ei nu!) teza primitiv exprimată de *Jurnalul S.F.*" (v. *Anticipaţia – CPSF*, nr. 537, p. 18). Karaoke A lu' Nelu, hai la joc! Sau, mai tradiţional: Vrei, nu vrei, bea Grigore agheazmă!

În ce mă priveşte, nu ştiu să-mi fi ieşit vreodată din gură porumbelul – pe care V.B. mi-l atribuie nonşalant – că sf-ul *nu* este literatură. Dar ce contează, cum o să ne împiedicăm acum într-un amănunt ca ăsta, când *show*-ul

„sefulturii" trebuie să meargă înainte, iar rolul de *villain* a rămas vacant! În fond, mă-ntorc şi zic, nici nu-i un rol chiar aşa de rău, dacă-l joci cu convingere; atâta doar că mie, personal, convingerea asta îmi lipseşte. Pentru moment, cel puţin. Pentru că – după cum probabil vă este deja cunoscut, şi d-lui Voicu Bugariu de asemenea – eu aspir de mult la un alt rol, vacant şi acela, pentru care dispun şi de convingerea necesară (îmi place să cred că şi de forţa de a-i convinge pe alţii): rolul de *teoretician*, nu cel de critic.

Ştiind prea bine că-mi lipseşte potenţialul de „explozie" al sprinterului (sprinţarului!), al „alergătorului pe trasee scurte" (cum memorabil îl caracterizează pe Voicu Bugariu, în *Anticipaţia românească*, Mircea Opriţă), mă consolez şi eu cum pot, mă amăgesc cu gândul că aş dispune, în schimb, de suflul „alergătorului de cursă lungă", al teoreticianului ce are tenacitatea şi lipsa de humor de a duce până la capăt un sistem de gândire odată început. Chiar dacă, vorba unui poet al cărui nume nu vreau să-l amestec acum în ciorba noastră, „teoria pierde omenia"! Nu mi-e nici mie uşor, vă daţi seama, să renunţ la mingea pe care Voicu Bugariu mi-o ridică la fileu, să rezist abisalei predispoziţii ardeleneşti de-a lua totul prea în serios şi prea metodic, nu mi-e uşor să mă opresc de-a abuza de dreptul la replică, implicit de spaţiul dv. tipografic; îmi cere un efort refuzul tentaţiei de-a lua acum la depănat agale întreg fondul problemei, întregul contencios al obiecţiunilor pe care mi le aduce Voicu Bugariu. Vă cer însă, d-le Pavelescu, minima favoare de a-mi îngădui să-i semnalez d-lui Voicu Bugariu, cu deferenţa şi reşpektul pe care i le datorez şi vi le datorez, ca primitor amfitrion al bine manieratei noastre conversaţiuni, un singur şi mic viciu de formă, în altfel admirabilul său demers critic.

Domnia sa, din câte spune, ar cam vrea să mă „dea afară" din literatură („Te-a dat afaaarăăă?", zise nemuritorul Gambetta), să mă scoată dintr-o trăsătură de condei în afara perimetrului ei, ceea ce forţamente nu poate spera fără restrângerea şi rigidizarea de principiu a frontierelor acestui perimetru; aşadar, decât să accepte o lărgire a accepţiunii şi a domeniului „literaturii" în măsură a cuprinde şi „genul" sau modalitatea *literară* cunoscute sub consacrata denumire de „science-fiction", el preferă să se obstineze a închide „literatura" între limite restrânse, restrictive şi rigide: cine e, atunci vă întreb, cine e „purist", „exclusivist", „reducţionist": eu sau el?

Dar toate astea, vedeţi prea bine, nu-s decât un gratuit şi inocent carnaval de vorbe, ca să mai înveselim oleacă galeria, chiar dacă, zâmbind aşa vesel, se-arată o clipă vederii şi colţii pe care fiecare dintre noi, normal, de la natură, îi avem. Dar de muşcat, puteţi fi pe pace, nu e cazul. Nu printr-o meschină şi încrâncenată ofuscare, fals polemică, vom rezolva ceva, nu aşa vom clarifica fondul problemei şi ne vom edifica asupra lui. Pentru aceasta, daţi-mi voie să vă spun, d-le Pavelescu, avem nevoie de sprijinul dv., activ şi masiv, generos şi mărinimos, avem nevoie de spaţiu tipografic consistent în revista pe care cu pricepere şi cu devotament o conduceţi, şi care, asta-i situaţia, a rămas, îmi pare, singura revistă viabilă de science-fiction din România, la ora de faţă. Spaţiu pe care, nu mă îndoiesc, ni-l veţi pune la dispoziţie, înţelegător şi imparţial, atât d-lui Voicu Bugariu, cât şi mie. Şi ajung, astfel, la acea hotărâre de a ieşi din tăcere, de care vorbeam, la care Voicu Bugariu mă împinge mai repede decât aş fi vrut.

Încerc de mai mulţi ani, fără a fi reuşit încă pe deplin, să mă edific în primul rând eu însumi asupra atracţiei spontane şi genuine care m-a apropiat de science-fiction, încerc să-mi explic această inexplicabilă atracţie şi natura plăcerii care-o ţine mereu vie, mereu incitantă. Încercând, aşadar, să răspund la întrebări cum ar fi: „Ce-ai păţit, te simţi bine?", „Ce-ai găsit la ăştia?", „Aveţi opere, aveţi capodopere?", „Aveţi o estetică?" ş.a.m.d. – am ajuns să umplu deja vreo câteva sute de pagini, din care însă m-am abţinut până acum să public ceva: ştiu prea bine că n-am ajuns încă la capăt, cartea încă nu e scrisă, soluţia nu e pe deplin sedimentată, „sistemul" teoretic încă nu e consolidat la toate articulaţiile, costumul nu e încheiat la toţi nasturii. Acum, însă, din moment ce Voicu Bugariu, imperial, mă târăşte legat în lanţuri în urma carului de triumf al magnificei sale victorii asupra bărbarilor din triburile sefulte de la gurile Danubiului (*Ave, Voicus, sefulturi te salutant!*), nu mai am de ales: trebuie să vorbesc, ori tăcerea mă va acuza. Şi trebuie să vorbesc pe larg, trebuie să explic totul şi în ansamblu şi în detaliu, pentru că intervenţiile incidentale şi eliptice (cum a fost

cea din *Almanah*, de care se leagă Voicu Bugariu) lasă fatalmente loc la confuzii şi înţelegeri greşite.

Aşadar, d-le Pavelescu, în numele sacrosanctului drept la replică, dar mai ales în numele crezului nostru comun întru science-fiction, vin şi vă solicit un „modest" spaţiu în paginile revistei dv. pentru un serial teoretic care să răspundă, bine sau rău, se va vedea la urmă, dar să răspundă la fatidica întrebare „Aveţi o estetică?", dispunând, în acest scop, în fiecare „episod" de un număr de pagini (să zicem 10–12) suficient de generos pentru a nu fragmenta mereu ideaţia, pentru a putea duce la capăt demonstraţia, pentru a nu amâna un argument sau o concluzie pe luna următoare. Vedeţi ce pretenţii modeste am, cu ce puţin mă mulţumesc!

Ştiu că e enorm ce vă cer, în condiţiile actuale, dar gândiţi-vă, d-le Pavelescu, la rafturile zecilor sau poate chiar sutelor de mii de cititori-cumpărători de science-fiction din România, la ora de faţă, rafturi în al căror spaţiu fatalmente limitat sutele de cărţi publicate în ultimii ani de *Nemira* şi de alte edituri în curând nu vor mai încăpea; gândiţi-vă nu la buzunarul lor (la asta are cine se gândi: editurile, tipografiile, furnizorii, difuzorii, infuzorii), dar gândiţi-vă la cortexul lor, la scoarţa lor cerebrală şi la cutia lor craniană, în al cărei spaţiu, şi acesta fatalmente limitat (deşi nu chiar aşa, orişicât...), aceleaşi sute de cărţi, care în curând vor fi poate mii, plutesc deja învălmăşite în stare de nebuloasă (nici măcar *Nebuloasa din Andromeda*, pe-atunci lucrurile erau mai simple). Nu credeţi că toţi aceşti nenumăraţi cumpărători de carte sf ar deveni automat şi cumpărători ai revistei dv.? Nu credeţi că i-ar atrage irezistibil spre aceasta forţa de gravitaţie a unui centru ideatic în măsură a face susnumita nebuloasă să condenseze şi să graviteze coerent ca sistem planetar, solar, galactic, metagalactic, paragalactic, profilactic...? Doctorul Dulcamara (nu zic Mudava!) e la dispoziţia dumneavoastră şi oferă oricui panaceul universal! Ştie-ntreaga omenire că îl dă pe două lire!

Constat că, până la urmă, tot am scăpat hăţurile din mână, oricât efort de sobrietate şi de austeritate (stilistică) mi-aş fi propis, că de impus... Sper, totuşi, să mă scuzaţi şi măcar să nu-mi refuzaţi *de plano* şansa pe care v-o cer. Aş putea atunci să răspund, mai pe larg, mai convingător şi mai „academic" (cuvântul, observaţi, nu-mi aparţine), şi obiecţiunilor ridicate de d-l Voicu Bugariu în paginile revistei dv.

Nu vă pot cere, îmi dau seama, un răspuns imediat şi entuziast. Dar ce-aţi zice de o „sondare a pieţei" *sui generis*, prin chiar intermediul scrisorii de faţă, publicată *tale quale* într-un număr viitor al revistei? Ar putea fi inaugurată astfel o nouă rubrică („Scrisori către redacţie" sau ceva în acest gen) şi o nouă modalitate de manifestare a opiniei, aşa cum se obişnuieşte şi prin alte părţi, pe la case mai mari: sub forma unor scrisori „informale", neprotocolare şi spontane adică, adresate de convenienţă către *Editor*, către redactorul-şef al publicaţiei adică, *letters* pe care acest ospitalier *Editor* le publică apoi *ad litteram* (apoi, adică după ce eventual le şi citeşte!) în paginile asupra cărora neostenit veghează. Ce-aţi zice, aşadar, *Dear Editor*, de ideea de-a ocaziona, pe această cale, ecouri din partea cititorilor revistei *Anticipaţia*, ecouri şi reacţii de natură a oferi indicii asupra măsurii în care un „serial" teoretic de felul celui propus de mine, o *estetica in nuce* a literaturii sf, ar contribui la sporirea vânzărilor sau nu? Chiar dacă, recunosc, scrisoarea mea este o *oratio* poate prea apăsat *pro domo*: dacă tot e la modă *Pro–TV*, dacă tot e la modă „autoreferenţialitatea" postmodernistă, dacă, mai nou, lauda sau reclama de sine a început să miroase-a bine... Oricum, invoc clauza legitimei subiectivităţi, în vigoare în astfel de cazuri, admisibilă deci şi în cazul scrisorii de faţă. Rămâne, desigur, să decideţi dv. dacă o veţi publica sau nu.

Nu pot omite, înainte de canonicul *Yours sincerely* din final, să vă prezint cuvenitele scuze pentru excesiva lungime a scrisorii, având eventual de invocat drept unică circumstanţă atenuantă doar uzanţa ce conferă, în orice serial, un spaţiu dublu „episodului-pilot". Dacă va fi să fie, dacă veţi avea bunăvoinţa de-a decide, până la urmă, să publicaţi în revistă această prea lungă „Scrisoare către redacţie". Ceea ce nu mă pot abţine să sper.

Vă doresc sănătate, prosperitate şi toate cele bune (ceea ce vă rog să transmiteţi, cu respektul de rigoare, şi d-lui Voicu Bugariu), şi rămân în aşteptarea răspunsului dv.

Al dumneavoastră, cu sinceritate,

Cornel ROBU

Drept la replică

Articolul scris de mine, „Germania, un spaţiu propice SF-ului“, apărut în revista *Anticipaţia* nr. 539, conţine un pasaj în care afirm că, la Vilnius, prezenţa românească a lipsit cu desăvârşire. Dar, aşa cum se poate vedea, la recitirea articolului, cu un mic efort, cea care a declarat public acest lucru este doamna Bridget Wilkinson, raportor internaţional al fanilor SF.

Evident, eu nefiind la Vilnius, nu am avut cum să aflu de prezenţa, în această capitală, a unor îndrăgiţi fani ai noştri (şi creatori). Totuşi, chiar dacă prezenţa lor s-a realizat, de facto, afirmaţia doamnei Wilkinson avea în vedere doar o prezenţă oficială şi nu o participare turistică. Prin urmare, calitatea de invitat oficial era mobilul informaţiei cu pricina. Sper ca aceste rânduri să clarifice într-un fel animozitatea stârnită, cât şi sensibilitatea (cumva firească), a domnului Claudiu Murgan, pe care îl asigur de înalta mea consideraţie şi stimă.

Cu mulţumiri,
Marian Deaconu

POŞTA REDACŢIEI

POP MARIUS VOICU. Prozele sunt banale la nivelul ideilor (şi poantelor), însă scriitura îmi place. Mai trimite.

MATEI-ALEXANDRU MOCANU. Perfect de acord cu destule din aspectele relevate de tine, dar insuficient pentru a intra în “Park”.

FLORIN LEODOR DĂNILĂ, Str. Lidia nr. 71, sc. B, apt. 6, Timişoara, cod 1900, tel. 056/ 16.66.58, vinde sau schimbă cărţi şi reviste legate de science fiction, fantasy, horror şi bandă desenată. Oferă listă la cerere.

VIOREL CERGĂ, Str. Calea Bucureşti, bl. F2, sc. 2, et. 1, ap. 4, cod 1100, Craiova – Oferă colecţia completă a *„Colecţiei de Povestiri Ştiinţifice“ Anticipaţia*, contra unui Personal Computer.

Mihai-Dan Pavelescu